

YILLIK RAPOR 2010

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ

12 Nisan 2011 Tarihli
HİSSEDARLAR GENEL KURULUNA
Sunulan

YETMİŞ DOKUZUNCU HESAP YILI HAKKINDA
BANKA MECLİSİNCE HAZIRLANAN
FAALİYET RAPORU

ANKARA
2011

Yıllık Rapor 2010

Adres
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İdare Merkezi
İstiklal Caddesi No:10
06100 Ulus / Ankara / Türkiye

Telefon
(90 312) 507 50 00

Faks
(90 312) 507 56 40

E-posta
iletisimbilgi@tcmb.gov.tr

Genel Ağ
<http://www.tcmb.gov.tr>

ISSN 1300-4573
ISBN 978-605-5758-40-0 (basılı)
ISBN 978-605-5758-41-7 (elektronik)

Basım Yeri: Elma Basım Yayın ve İletişim Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.

GÜNDEM

- 1- Açılış, Divanın teşekkülü.
- 2- Toplantı tutanağının imzalanması hususunda Divana yetki verilmesi.
- 3- Banka Meclisi ve Denetleme Kurulunun 2010 hesap yılına ait raporlarının ve kâr dağıtımı ile ilgili teklifin okunması ve görüşülmesi.
- 4- 2010 yılına ait bilanço, kâr ve zarar hesabı ile kâr dağıtımına ilişkin teklifin onaylanması.
- 5- Banka Meclisi üyelerinin ve Denetleme Kurulunun ibrası.
- 6- 6009 ve 6111 sayılı Kanunlar ile 1211 sayılı Bankamız Kanunu'nda yapılan değişiklikler doğrultusunda, Bankamız Esas Mukavelesi'nin; 22. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinin değiştirilmesi ile bu maddeye yeni bir üçüncü fıkra eklenmesi, başlıklarıyla birlikte 41. ve 61. maddelerinde değişiklik yapılması, (IV) numaralı Kısımın (IV) numaralı Bölümünün başlığının değiştirilmesi ve 44. maddesinin yürürlükten kaldırılması hususlarının Bankamız Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca Genel Kurulun onayına arzı.
- 7- Banka Meclisinin 30 Nisan 2011 tarihinde boşalacak iki üyeliği için seçim yapılması.
- 8- Denetleme Kurulunun; 30 Nisan 2011 tarihinde boşalacak üç üyeliği için, (A) sınıfı hissedarınca bir, (B) ve (C) sınıfı hissedarlarınca bir, (D) sınıfı hissedarlarınca bir üye seçimi yapılması.

Portre, E-9 Emisyon Grubu
1. Tertip, 5-10 TL kupürlerindeki ön yüz tasarımlarından alınmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	08
1. Bölüm YÖNETİM BİRİMLERİ	10
1.1. Organizasyon Şeması	12
1.2. Banka Meclisi	14
1.3. Para Politikası Kurulu	16
1.4. Denetleme Kurulu	18
1.5. Yönetim Komitesi	20
1.6. İdare Merkezi Yönetim Birimleri	22
1.7. Şubeler	23
1.8. Temsilcilikler	23
2. Bölüm STRATEJİK PLAN VE UYGULAMALARI	24
2.1. Stratejik Plan	26
2.2. Fiyat İstikrarı ve Para Politikası	27
2.3. Finansal İstikrar Gelişmeleri ve Faaliyetler	46
2.4. Ödeme-Takas Sistemleri ve Emisyon	47
2.5. Döviz Rezerv ve Risk Yönetimi	50
2.6. Avrupa Birliği Uyum Çalışmaları	52
2.7. İletişim Politikası ve Faaliyetler	53
3. Bölüm İDARİ VE SOSYAL İŞLER	56
3.1. Kadro ve Personel Durumu	58
3.2. Eğitim Faaliyetleri	59
3.3. Kültür, Sanat ve Spor Faaliyetleri	61
4. Bölüm FİNANSAL TABLOLAR	62
4.1. TCMB'nin Karşılaştırmalı Finansal Tabloları	64
4.2. 31.12.2010 Tarihli Bilanço, Kâr-Zarar Tablosu ve Açıklamalar	67
4.3. UFRS'ye Uygun Olarak Düzenlenmiş Finansal Tablolar	82
4.4. TCMB'de Denetim ve Denetim Raporları	135
4.5. Türkiye-IMF Parasal İlişkileri	139

GRAFİKLER

Grafik 1 / Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Yıllık Büyüme Oranları	28
Grafik 2 / Gelişmiş Ülkeler İşsizlik Oranları	28
Grafik 3 / S&P Goldman Sachs Emtia Fiyatları Endeksleri	29
Grafik 4 / Ham Petrol (Brent) Fiyatları	29
Grafik 5 / Gelişmiş Ülkeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler Tüketici Fiyat Enflasyonu	30
Grafik 6 / Gelişmiş Ülkeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler Çekirdek Tüketici Fiyat Enflasyonu	30
Grafik 7 / Küresel Risk İştahı Endeksleri	31
Grafik 8 / OIS Spread	31
Grafik 9 / Gelişmiş Ülkeler Politika Faiz Oranı	32
Grafik 10 / Enflasyon Hedeflemesi Yapan Gelişmekte Olan Ülkelerde Politika Faiz Oranı	32
Grafik 11 / Yıllık TÜFE Enflasyonu ve Hedefle Uyumlu Patika	33
Grafik 12 / Tüketici Fiyatları	33
Grafik 13 / Hizmet Fiyatları	34
Grafik 14 / TÜFE, ÖKTG-H ve ÖKTG-I	34
Grafik 15 / 12 ve 24 Ay Sonrası TÜFE Beklentileri	34
Grafik 16 / GSYİH	36
Grafik 17 / Nihai Yurt İçi Talep ve İhracat	36
Grafik 18 / Cari İşlemler Dengesi/GSYİH	37
Grafik 19 / Reel Sektöre Açılan Krediler/GSYİH	40
Grafik 20 / Ölçek Bazında Ticari Krediler	40
Grafik 21 / Merkezi Yönetim Bütçe Açığı ve AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stoku	40
Grafik 22 / Piyasadaki Likidite Gelişmeleri	45
Grafik 23 / Finansal İstikrarın Makro Gösterimi	46
Grafik 24 / Bankalararası Takas Odalarında Hesaplaşmaya Tabi Tutulan Çekler	47
Grafik 25 / EFT Sistemi İşlem Hacmi	48
Grafik 26 / EFT Sistemi İşlem Tutarları	48
Grafik 27 / Emisyon Hacmi	49
Grafik 28 / Emisyon Hacminin GSYİH'ye Oranı	49
Grafik 29 / Merkez Bankası Döviz Rezervleri	51
Grafik 30 / 2001-2010 Yılları Arasında Çalışan Sayısı	58
Grafik 31 / Çalışanların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	58
Grafik 32 / Çalışanların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	58
Grafik 33 / Eğitim Faaliyetleri (Banka Personeli)	59
Grafik 34 / Eğitim Faaliyetleri (Banka Personeli Dışındaki Katılımcılar)	59
Grafik 35 / Banka Dışındaki Eğitim Programları	60
Grafik 36 / Lisansüstü Eğitime Devam Eden Banka Personeli	60

TABLÖLAR

Tablo 1. Harcamalar yoluyla GSYİH Gelişmeleri	35
Tablo 2. İş Gücü ve İstihdam	38
Tablo 3. İstihdamın Sektörel Dağılımı	38
Tablo 4. Sanayi, İnşaat, Ticaret-Hizmet Sektörleri Verimlilik ve Ücret Gelişmeleri	39
Tablo 5. Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve AB Tanımlı Borç Stoku	41
Tablo 6. Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri	41
Tablo 7. 2010 Yılında Hedefle Uyumlu Enflasyon Patikası, Belirsizlik Aralığı ve Enflasyon Gerçekleşmeleri	42
Tablo 8. 2010 Yılında Para Politikası Kurulu Toplantıları ve Faiz Kararları	43
Tablo 9. Zorunlu Karşılık Oranlarına İlişkin Kararlar	44
Tablo 10. 31.12.2010 Tarihinde Tedavülde Bulunan Banknotlar	50
Tablo 11. Tarama ve Müzakere Sürecinde TCMB'nin Katılım Sağladığı Fasıllarda Son Durum	52
Tablo 12. TCMB Şubeler ve Temsilcilikler Personel Sayısı	59

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB	Avrupa Merkez Bankası
BPPİ	Bankalararası Para Piyasası İşlemleri
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu
BİMER	Başbakanlık İletişim Merkezi
BIS	Uluslararası Ödemeler Bankası
BTOM	Bankalararası Takas Odaları Merkezi
CEPR	Centre for Economic Policy Research
CPSS	Ödeme ve Mutabakat Sistemleri Komitesi
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senedi
DRYK	Döviz Risk ve Yatırım Komitesi
EFT	Elektronik Fon Transferi
EMKT	Elektronik Menkul Kıymet Transferi
ESI	European Summer Institute
Fed	Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası
GES	Küresel Ekonomi Sempozyumu
GSYİH	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
IBAN	Uluslararası Banka Hesap Numarası
İKÖ	İslam Konferansı Örgütü
IILM	Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu
IMF	Uluslararası Para Fonu
İMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MASAK	T.C. Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu
OIS	Overnight Indexed Swap
ÖKTG	Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri
ÖKTG-H	Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri H Endeksi
ÖKTG-I	Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri I Endeksi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PPK	Para Politikası Kurulu
SDR	Özel Çekme Hakkı
SEPA	Tek Avrupa Ödeme Alanı
SMP	Stratejik Model Portföy
SWIFT	Dünya Bankalararası Finansal Telekomünikasyon Kuruluşu
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL	Türk Lirası
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UFRS	Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
UMS	Uluslararası Muhasebe Standartları
UMSK	Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu
UFRYK	Uluslararası Finansal Raporlama Yorumlama Komitesi

ÖNSÖZ

TCMB küresel kriz döneminde uyguladığı basiretli para politikası ile fiyat istikrarı temel amacından ödün vermeksizin krizin iktisadi faaliyet üzerindeki olumsuz etkisini sınırlamayı hedeflemiştir.

2010 yılı ülkemiz ekonomisi ve Bankamız açısından olduğu kadar dünya ekonomileri açısından da önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmuştur. 2008 yılının dördüncü çeyreğinden itibaren derinleşerek küresel sistemin tamamına yayılan finansal krizin yansımaları 2010 yılında da devam etmiş, küresel iktisadi faaliyet kademeli olarak toparlanırken, krizin kaynağı olan gelişmiş ekonomilerde daha yavaş ve kırılmalı bir toparlanma süreci gözlenmiştir. Bu ülkelerde bütçe açıklarının yüksek seviyesini koruması, kamu borcunun sürdürülebilirliğine

dair endişelerin devam etmesi, iş gücü piyasasında belirgin bir düzelme yaşanmaması, finansal kuruluşların bilançolarındaki hasarın henüz giderilememesi ve hanehalkının ihtiyati tasarruf eğilimini artırması neticesinde özel tüketim ve yatırım harcamalarının iç talebe verdiği destek sınırlı kalmıştır. Aralarında ülkemizin de bulunduğu gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerinde ise iç talep kaynaklı, görece olarak hızlı ve daha istikrarlı bir toparlanma yaşandığı gözlenmiştir.

Gelişmiş ekonomiler ile gelişmekte olan ekonomilerin büyüme hızlarında görülen ayrışma, 2010 yılında ülkelerin para politikası uygulamalarında da belirleyici olmuştur. Gelişmiş ülkelerde iktisadi faaliyete ilişkin aşağı yönlü riskleri bertaraf etmek amacıyla izlenen gevşek para politikaları ve son dönemde ön plana çıkan parasal genişleme süreci, küresel likiditenin önemli ölçüde artmasına neden olmuş ve yatırımcıların getiri arayışını hızlandırmıştır. Gelişmiş ülkelerle olan faiz ve büyüme farklarının genişlemesi ve artan risk iştahı gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarını güçlendirmiştir. Bu durum gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda kriz sürecinde uygulamaya konulan dengeleyici para politikası tedbirlerinin geri alınmasına, bazı ülkelerde parasal sıkılaştırma sürecinin başlatılmasına, hatta sermaye kontrollerine yönelik bazı önlemlerin yürürlüğe konmasına neden olmuştur.

Ülkemiz açısından değerlendirdiğimizde, Türkiye ekonomisinin küresel krizden en hızlı çıkan ülkeler arasında yer aldığını görmekteyiz. Bu dönemde uygulanan dengeleyici para ve maliye politikaları, hanehalkının düşük borçluluk oranı ve bankacılık sisteminin sağlam yapısı iç talepte hızlı bir artış yaşanmasına destek olmuş ve Türkiye ekonomisi 2009 yılının ortasından itibaren güçlü bir toparlanma sürecine girmiştir. Bu gelişmeler sonucunda toplam üretim düzeyi, 2010 yılının ortasında kriz öncesi seviyesinin üzerine çıkmıştır.

Küresel kriz döneminde uyguladığı basiretli para politikası ile, fiyat istikrarı temel amacından ödün vermeksizin krizin iktisadi faaliyet üzerindeki olumsuz etkisini sınırlamayı hedefleyen Bankamız, ekonomideki toparlanma sürecine paralel olarak 14 Nisan 2010 tarihinde, kriz sırasında uygulanan para politikasının normalleştirilmesini içeren çıkış stratejisini açıklamıştır. Bu strateji çerçevesinde teknik faiz ayarlamasına gidilerek gecelik borçlanma faizi yerine bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının politika faizi olarak kullanılmasına başlanmış, piyasaya ihtiyacından fazla sağlanan likidite kademeli olarak azaltılmış ve zorunlu karşılık oranları kriz öncesi seviyelerine yükseltilmiştir.

Bankamızın son dönemde aldığı söz konusu politika kararlarının doğru bir şekilde algılanması için, enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde fiyat istikrarı ile finansal istikrar arasındaki ilişkinin anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Düzgün işleyen güçlü bir finansal sistemin varlığı aktarım mekanizmasının, dolayısıyla para politikasının etkinliğinin artmasına yardımcı olduğu gibi, dışsal şoklara karşı da gerekli esnekliği sağlamakta ve bu sayede fiyat istikrarının tesisinde kritik bir rol oynamaktadır. Benzer bir şekilde merkez bankaları fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyon beklentilerinin kontrol altında tutulmasını sağlayarak piyasa faizlerinin ve diğer finansal değişkenlerin oynaklığını azaltabilmekte ve bu sayede fiyat istikrarı, finansal istikrarın tesisini desteklemektedir.

Finansal istikrarın fiyat istikrarına olan katkısını dikkate alan TCMB, döviz arzının döviz talebine kıyasla arttığı dönemleri uluslararası rezerv seviyesini artırmak için bir fırsat olarak değerlendirerek, dalgalı kur rejiminin temel ilke ve işleyişi ile çelişmeyecek şekilde rezerv birikimini hızlandırmıştır. Bu çerçevede döviz alım ihalelerinde daha esnek bir yöntem tasarlanmış ve 2010 yılı Ekim ayından itibaren uygulamaya konmuştur. Bunun yanı sıra TCMB, finansal istikrara ilişkin riskleri sınırlandırmaya yönelik alternatif politika araçlarının daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla Türk lirası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son vermiş ve likidite yönetiminin operasyonel yapısını değiştirmiştir. Küresel ölçekte faizlerin düşük seyretmesi ve TCMB'nin politika faizlerini düşük düzeylerde sabit tutacağını açıklamasının etkisiyle 2010 yılında piyasa faizleri tarihsel olarak en düşük düzeylere gerilemiştir. Bu eğilim her vadede gözlenmiş, Türkiye ekonomisine dair risk algılamalarında gözlenen iyileşmenin de katkısıyla uzun vadeli faizlerdeki düşüş daha belirgin olmuştur.

Bilindiği gibi fiyat istikrarının sağlanması ve sürdürülmesi temel amacının yanı sıra finansal sistemde istikrarı sağlayıcı tedbirleri almak da Bankamızın görevleri arasındadır. İç ve dış talebin büyüme hızlarındaki ayrışma, güçlenen kısa vadeli sermaye akımları sonucunda hızlanan kredi genişlemesi ve artan cari açık, son dönemde finansal istikrara ilişkin endişelerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İç ve dış dengeyi sağlayacak faiz oranlarının farklılık arz etmesi, para politikasında birden fazla aracın kullanılmasını gerekli kılmıştır. Bu yeni para politikası yaklaşımında, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı ile birlikte zorunlu karşılık oranları ve etkin likidite yönetimi de temel politika aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Mevcut konjonktürde daha düşük bir politika faizi, daha geniş bir faiz koridoru ve daha yüksek zorunlu karşılık oranları şeklindeki bir politika bileşiminin, fiyat istikrarını ve finansal istikrarı birlikte gözetebilmek açısından en uygun seçenek olduğu düşünülmektedir.

Enflasyon hedeflemesi rejiminin uygulanmaya başlandığı 2002 yılından bu yana Türkiye ekonomisi enflasyonla mücadele konusunda önemli bir başarı elde etmiş ve bu süreçte fiyat istikrarına ulaşılması için büyük fedakârlıklarda bulunmuştur. Gerek küresel düzeyde, gerek ülkemizde yaşanan ekonomik gelişmeler neticesinde tüketici fiyatları 2010 yılı sonu itibarıyla yıllık yüzde 6,4 artarak, yüzde 6,5 olarak belirlenen enflasyon hedefine yakın gerçekleşmiştir. Enflasyonun hedeften belirgin bir şekilde sapmaması uyguladığımız para politikasına olan güveni artırmıştır. Kısa vadeli faizlerde ölçülü indirimlerin finansal sektör politikalarının sıklaştırılması ile eş güdüm içinde olması ve bu politika bileşiminin net etkisinin sıkılaştırıcı yönde olması, fiyat istikrarı hedefinden ödün vermeden finansal istikrarı gözetken politika çerçevesinin bir gereğidir.

Bankamız, enflasyon hedeflemesi rejiminin gereği olan hesap verme sorumluluğu, şeffaflık ve öngörülebilirlik ilkeleri çerçevesinde 2010 yılında iletişim faaliyetlerini çeşitlendirmeye ve etkinliğini artırmaya yönelik adımlar atmıştır. Etkin iletişim politikası hedefimiz doğrultusunda Genel Ağ sitemiz yeniden düzenlenerek eklenen başlıklar aracılığıyla para politikasının iletişiminin kuvvetlendirilmesi amaçlanmıştır. Benzer şekilde zengin raporlama sistemimiz, basın duyurularımız ve Bankamız üst yönetimi tarafından gerçekleştirilen sunumlar kamuoyu ile iletişimimizin güçlenmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Bankamız, 2010 yılında akademik çalışmalara verdiği desteğin yanı sıra düzenlediği ulusal ve uluslararası seminer ve konferanslar aracılığıyla, uluslararası kuruluşlar, dünya merkez bankaları ve akademisyenlerle kurduğu ilişkileri güçlendirmeye devam etmiştir. Bu kapsamda TCMB 27-29 Eylül 2010 tarihleri arasında Almanya'nın önde gelen iktisadi araştırma kuruluşlarından Kiel Enstitüsü ile ortaklaşa olarak siyaset, iş dünyası, finans, akademi camiası ve sivil toplum kuruluşlarından 500'ü aşkın karar alıcının katılımlarıyla "2010 Küresel Ekonomi Sempozyumu"na (Global Economic Symposium, GES) ev sahipliği yapmıştır.

Bunun yanında, diğer ülke merkez bankaları ile ikili düzeyde yürütülen ilişkiler hızla gelişmektedir. Bu faaliyetler ile hem para politikası konusundaki birikimimiz farklı tecrübeler ışığında zenginleşmekte, hem de diğer merkez bankalarına katkı sağlanmaktadır.

Anılan gelişmeler doğrultusunda TCMB'nin 2010 yılı faaliyetlerinin özetlendiği ve bilanço detaylarının paylaşıldığı Yıllık Faaliyet Raporu, siz Sayın Hissedarlarımıza sunulmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olarak 2010 yılında olduğu gibi gelecekte de ülkemiz ekonomisini uzun vadeli bir bakış açısıyla gerek küresel gerek bölgesel açıdan değerlendirerek, basiretli ve dengeleyici bir para politikasını en uygun ve en yeni tekniklerle uygulamaya devam edeceğiz. Üstlendiği görevler ile Türkiye ekonomisinin temel ve köklü kuruluşlarından biri olan TCMB'nin kurumsal yapısı ve nitelikli çalışanları, gelecek yıllarda da başarılarımızın kaynağı olacaktır.

Azım ve özveriyle çalışan tüm çalışanlarımıza katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Durmuş Yılmaz
Başkan

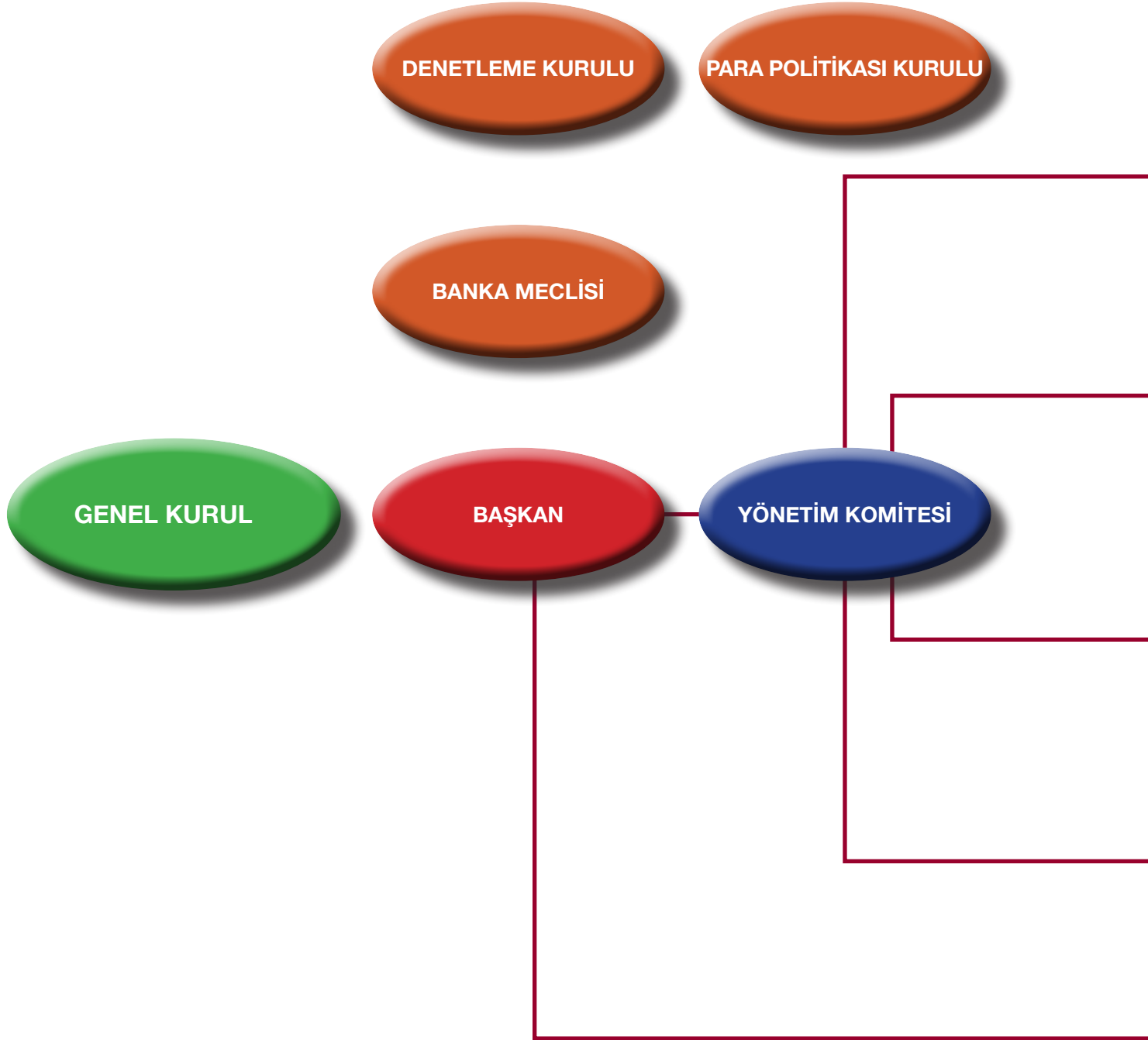
Bölüm 1 YÖNETİM BİRİMLERİ

BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU

"Ankara'dan Görünüm", Mukavva Üzerine Yağlı Boya,
60x70 cm., 1943

1.1. ORGANİZASYON ŞEMASI

ADANA
ANKARA
ANTALYA
BURSA
DENİZLİ
DİYARBAKIR
EDİRNE
ERZURUM
ESKİŞEHİR
GAZİANTEP

İSKENDERUN
İSTANBUL
İZMİR
İZMİT
KAYSERİ
KONYA
MALATYA
MERSİN
SAMSUN
TRABZON
VAN

BAŞKAN YARDIMCISI

Araştırma ve Para
Politikası Gn. Md.

Baş Hukuk Müş. ve
Hukuk İşleri Gn. Md.

İstatistik Gn. Md.

Şubeler

BAŞKAN YARDIMCISI

Banknot Matbaası
Gn. Md.

Emisyon Gn. Md.

İnsan Kaynakları
Gn. Md.

Güvenlik ve
Savunma
Sekreterliği

BAŞKAN YARDIMCISI

İletişim ve Dış
İlişkiler Gn. Md.

İnşaat ve Malzeme
Gn. Md.

Muhasebe Gn. Md.

BAŞKAN YARDIMCISI

Bankacılık ve
Finansal
Kuruluşlar Gn. Md.

Bilişim Teknolojileri
Gn. Md.

İşçi Dövizleri
Gn. Md.

Yurtdışı
Temsilcilikler

FRANKFURT
LONDRA
NEWYORK
TOKYO

Denetim Gn. Md.

Piyasalar Gn. Md.

1.2. BANKA MECLİSİ

Soldan sağa; Prof. Dr. Turalay Kenç, Mehmet Vehbi Çıtak, Prof. Dr. Mustafa İlker Parasız, Durmuş Yılmaz, Prof. Dr. Necdet Şensoy, Necati Şahin, Doç. Dr. Lokman Gündüz

Banka Meclisi, Başkan ile Genel Kurul tarafından seçilen altı üyeden oluşmaktadır. Meclis üyelerinin görev süresi üç yıldır ve her yıl üçte biri yenilenmektedir. Başkan, Banka Meclisinin de başkanıdır. Toplantılar, Başkan'ın çağrısı ile ayda en az bir defa olmak üzere yapılmaktadır. Banka Meclisi, üyelerin en az üçte ikisinin katılımıyla toplanmaktadır ve mevcut üyelerin çoğunluğu ile karar almaktadır.

Enflasyon hedefi doğrultusunda uygulanabilecek para politikasına ve kullanılabilecek para politikası araçlarına ilişkin kararların alınması; tedavüldeki banknotlara ilişkin konularda düzenleme yapılması; açık piyasa ve döviz-efektif işlemlerine, reeskont ve avans işlemleri ile ilgili faiz oranlarına, zorunlu karşılıklara ve ülke altın ve döviz rezervlerinin yönetimine ilişkin düzenlemelerin yapılması; Bankamızın bütçesinin, yıllık faaliyet raporunun, bilanço, kâr ve zarar hesaplarının ve Genel Kurul gündeminin hazırlanması; Bankamızın idare, teşkilat ve hizmetleri ile personeline ilişkin olarak

hazırlanan düzenlemelerin ve kadroların onaylanması Banka Meclisinin görev ve yetkileri arasındadır. Bu çerçevede Banka Meclisince 2010 yılında 21 toplantı yapılmış, 148 adet karar alınmıştır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Banka Meclisi Başkanı, Başkan Durmuş Yılmaz ve üyeler; Prof. Dr. Mustafa İlker Parasız, Necati Şahin, Mehmet Vehbi Çitak, Doç. Dr. Lokman Gündüz, Prof. Dr. Necdet Şensoy ve Prof. Dr. Turalay Kenç'tir.

20 Nisan 2010 tarihinde yapılmış olan TCMB Olağan Genel Kurul Toplantısında; Banka Meclisindeki görev süreleri 30 Nisan 2010 tarihi bitiminde sona eren Banka Meclisi üyelerinden Necati Şahin ile Prof. Dr. Turalay Kenç, 1 Mayıs 2010 tarihinden 30 Nisan 2013 tarihi bitimine kadar, 3 yıl süre ile görev yapmak üzere tekrar Banka Meclisi Üyeliğine seçilmişlerdir.

1.3. PARA POLİTİKASI KURULU

Soldan sağa; Prof. Dr. Turalay Kenç, Burhan Göklemez, Doç. Dr. Mehmet Yörükoğlu, Durmuş Yılmaz, Doç. Dr. Erdem Başçı, Prof. Dr. Abdullah Yavaş, Dr. Mustafa İbrahim Turhan

PPK (Para Politikası Kurulu), Başkan'ın başkanlığı altında, Başkan Yardımcıları, Banka Meclisince üyeleri arasından seçilen bir üye ve Başkan'ın önerisi üzerine müşterek kararla atanan bir üyeden oluşmaktadır. Hazine Müsteşarı veya belirleyeceği Müsteşar Yardımcısı toplantılara oy hakkı olmaksızın katılabilmektedir. PPK; fiyat istikrarını sağlamak amacıyla para politikası ilke ve stratejilerinin belirlenmesi, para politikası stratejisi çerçevesinde hükûmet ile birlikte enflasyon hedefinin belirlenmesi, para politikası hedefleri ve uygulamaları konusunda belirli dönemler itibarıyla raporlar hazırlayarak hükûmetin ve belirleyeceği esaslar doğrultusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi, hükûmetle birlikte Türk lirasının iç ve dış değerini korumak için gerekli tedbirlerin alınması ve yabancı paralar ile altın karşısındaki değerini tespit etmeye yönelik kur rejiminin belirlenmesi ile görevli ve yetkilidir.

2010 yılında PPK tarafından 12 toplantı yapılmıştır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla PPK Başkanı Başkan Durmuş Yılmaz ve üyeler; Başkan Yardımcıları Doç. Dr. Erdem Başçı, Burhan Göklemmez, Doç. Dr. Mehmet Yörükoğlu, Dr. Mustafa İbrahim Turhan, Banka Meclisi Üyesi Prof. Dr. Turalay Kenç ve Prof. Dr. Abdullah Yavaş'tır.

1.4. DENETLEME KURULU

Soldan sağa; Mustafa Saim Uysal, Prof. Dr. Hasan Türedi, Abdullah Yalçın, Mehmet Tüfekçi

Denetleme Kurulu üyeleri; (A) sınıfı hissedarınca bir üye, (B) ve (C) sınıfı hissedarlarınca iki üye ve (D) sınıfı hissedarlarınca bir üye olmak üzere seçilmektedir. Üyelerin görev süresi iki yıldır. Denetleme Kurulu, Bankamızın bütün işlem ve hesaplarını denetlemektedir. Yönetme yetkisi olmayıp, değerlendirmelerini yazılı olarak Banka Meclisine bildirmekte ve bir kopyasını da Başbakanlığa iletmektedir. Kurul, yıl sonunda işlem ve hesaplar hakkında hazırlayacağı raporu Genel Kurula sunmaktadır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Denetleme Kurulu üyeleri; Mustafa Saim Uysal, Abdullah Yalçın, Mehmet Tüfekçi ve Prof. Dr. Hasan Türedi'dir.

Denetleme Kurulu; (A) sınıfı Üyesi Mehmet Tüfekçi, (B) ve (C) sınıfı Üyesi Abdullah Yalçın ve (D) sınıfı Üyesi Mustafa Saim Uysal 2010 yılında da görevlerini sürdürmüşlerdir. 20 Nisan 2010 tarihinde yapılmış olan TCMB Olağan Genel Kurul Toplantısında; Denetleme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ekrem Yıldız'ın Kırıkkale Üniversitesine Rektör olarak atanması sonucu 5 Şubat 2010 tarihi itibarıyla görevinden çekilmesi nedeniyle açık bulunan Üyeliğe, (B) ve (C) sınıfı hissedarlarınca Prof. Dr. Hasan Türedi 1 Mayıs 2010 tarihinden 30 Nisan 2012 tarihi bitimine kadar görev yapmak üzere seçilmiştir.

1.5. YÖNETİM KOMİTESİ

Soldan sağa; Doç. Dr. Mehmet Yörükoğlu, Burhan Göklemmez, Durmuş Yılmaz, Doç. Dr. Erdem Başçı, Dr. Mustafa İbrahim Turhan

Yönetim Komitesi, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmaktadır. Başkan, Bakanlar Kurulu kararıyla beş yıllık bir dönem için atanır. Başkan Yardımcıları, Başkan'ın önerisi üzerine müşterek kararla beş yıl süre ile atanırlar. Yönetim Komitesi toplantılarında kararlar, tam üye sayısının çoğunluğu ile alınmaktadır.

Komite; Başkan tarafından gerekli görülen durumlarda, Banka Meclisi kararına bağlanacak hususları önceden inceleyerek Banka Meclisine yapılacak teklifleri ve Bankamızın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin yönetmelikleri hazırlamaktadır. Ayrıca, Bankamız işlemlerinde koordinasyonu sağlamak, atanmaları Banka Meclisince yapılan personel dışında kalan memur ve hizmetlilerin tayin, aylıklarını tespit, işten çıkarma ve emeklilik gibi işlemlerini yapmak Komitenin görev ve yetkileri arasındadır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Yönetim Komitesi; Başkan Durmuş Yılmaz Başkanlığında, Doç. Dr. Erdem Başçı, Burhan Göklemmez, Doç. Dr. Mehmet Yörükoğlu ve Dr. Mustafa İbrahim Turhan'dan oluşmaktadır.

1.6. İDARE MERKEZİ YÖNETİM BİRLİMLERİ

(soldan sağa): İlk sıra: İrfan Yanar, Mehmet Sertbudak, Çiğdem Tunçtürk Köse, Mustafa Kudret Mennan, Selahattin Akkaş, Dr. Çiğdem Koğar, Ergün Anasoy, Dr. Ahmet Nuri Kıpıcı
İkinci sıra: Halit Yıldırım, Emin Keskin, Dr. Bilal San, Hüseyin Zafer
Arka sıra: Ömer Öztürk, Dr. Ali Hakan Kara, Mehmet Düzgün

31.12.2010 tarihi itibarıyla;

Araştırma ve Para Politikası Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Dr. Ali Hakan Kara
Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Dr. Çiğdem Koğar
Banknot Matbaası Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Selahattin Akkaş
Baş Hukuk Müşavirliği ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü	Baş Hukuk Müşaviri ve Genel Müdür	Mustafa Kudret Mennan
Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Ömer Öztürk
Denetim Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Dr. Bilal San
Emisyon Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Mehmet Sertbudak
İletişim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Hüseyin Zafer
İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Mehmet Düzgün
İnşaat ve Malzeme Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Emin Keskin
İstatistik Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Dr. Ahmet Nuri Kıpıcı
İşçi Dövizleri Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Ergün Anasoy
Muhasebe Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	İrfan Yanar
Piyasalar Genel Müdürlüğü	Genel Müdür	Çiğdem Tunçtürk Köse
Güvenlik ve Savunma Sekreterliği	Güvenlik ve Savunma Sekreteri	Halit Yıldırım

1.7. ŞUBELER

31.12.2010 tarihi itibarıyla;

Adana Şubesi	Müdür	Mehmet Ali Tuğlu
Ankara Şubesi	Müdür	Mehmet Ali Koca
Antalya Şubesi	Müdür	Mehmet Faik Demir
Bursa Şubesi	Müdür	İsmail Yürümez
Denizli Şubesi	Müdür	Süleyman Koruyucu
Diyarbakır Şubesi	Müdür	Eyüp Kütük
Edirne Şubesi	Müdür	Şerafettin Baydaş
Erzurum Şubesi	Müdür	İskender Büyüктаş
Eskişehir Şubesi	Müdür	Nevzat Gülen
Gaziantep Şubesi	Müdür	Ahmet İnci
İskenderun Şubesi	Müdür	Tufan Sonek
İstanbul Şubesi	Müdür	Lütfi Ümit Fındıkoğlu
İzmir Şubesi	Müdür	Tevfik Hayati Boyalı
İzmit Şubesi	Müdür	Atanur Dursun
Kayseri Şubesi	Müdür	Mehmet Reşit Ketene
Konya Şubesi	Müdür	
Malatya Şubesi	Müdür	Süleyman Miçoogulları
Mersin Şubesi	Müdür	Muharrem Zengin
Samsun Şubesi	Müdür	Halil Yeşilbursa
Trabzon Şubesi	Müdür	Mehmet Ünal Kekevi
Van Şubesi	Müdür	Osman Tanrıkulu

1.8. TEMSİLCİLİKLER

31.12.2010 tarihi itibarıyla;

Frankfurt Temsilciliği	Temsilci Yardımcısı	Jale Ataman
Londra Temsilciliği	Temsilci Yardımcısı	İmirze İlhan Koçaker
New York Temsilciliği	Temsilci Yardımcısı	Dr. Nuran Arslaner
Tokyo Temsilciliği	Temsilci Yardımcısı	Dr. Yüksel Görmez

Bölüm 2

STRATEJİK PLAN VE UYGULAMALARI

CEZMI
"Çorum Ahmetoğlu", Tuval Üzerine Yağlı Boya,
42,5x62,5 cm., 1959

2.1. STRATEJİK PLAN

2010 yılında Banka, geçmiş on yıllık deneyiminden faydalanarak stratejik planlama sürecini yeniden düzenlemiştir. 2011–2015 yıllarını kapsayan yeni stratejik planda Bankanın yürüttüğü hizmetler göz önünde bulundurularak “Küresel”, “Kamusal” ve “Kurumsal” olmak üzere 3 stratejik alan ve bu stratejik alanların altında 30 tema belirlenmiştir. Beş yıllık stratejik amaçları kapsayan bu doküman, 2011 yılından itibaren faaliyetlerde temel alınacaktır.

2.1.1. TCMB 2009 – 2011 Stratejik Planı

Misyon

- Fiyat istikrarını ve finansal istikrarı sağlamak, böylelikle kişilerin ve toplumun refahının yükselmesine, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerinin sağlanmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunmak,
- Fiyat istikrarını sağlama amacı ile çelişmemek kaydıyla hükûmetin büyüme ve istihdam politikalarını desteklemektir.

Vizyon

- Toplumun refahını yükseltmek için fiyat istikrarını sağlayan ve kalıcı kılan,
- Finansal istikrara katkıda bulunan,
- Etkin bir iletişim politikası yürüten,
- Bağımsız, şeffaf, hesap verme sorumluluğu taşıyan ve güvenilir bir merkez bankası olmak şeklinde belirlenmiştir.

Değerler

- Şeffaflık, hesap verme sorumluluğu, güvenilirlik, iyi yönetim, etkili iletişim, kamu yararına öncelik verilmesidir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile Bankamıza verilen görevler göz önünde bulundurularak Bankamız Temel Stratejik Amaçları beş başlık altında aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1) Ulusal Paraya Güvenin Artırılması

Fiyat istikrarını ve finansal istikrarı sağlamak ve korumak, böylelikle ulusal paraya olan güveni artırarak, fiyat istikrarını ve finansal istikrarı sağlama amacıyla çelişmemek kaydıyla, sürdürülebilir büyümenin sağlanmasına ve toplumun refahının yükseltilmesine katkıda bulunmak.

2) Avrupa Birliği ile Uyumun Sağlanması ve Uluslararası Kuruluşlarla İlişkilerin Geliştirilmesi

Avrupa Birliğine entegrasyon kapsamında gerekli hukuki, sosyal ve örgütsel yapıyı oluşturmaya çalışarak, bu yönde gerekli önlemleri almak.

3) Yeterli ve Etkili İletişimin Geliştirilmesi

Hesap verme sorumluluğu, güvenilirlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda uygulanan politikalardan daha iyi sonuç almak amacıyla iç ve dış kamuoyu ile iletişimi geliştirmek ve bu ilişkide aktif rol almak.

4) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Temel İşlevlerine Odaklanması

Bankamızı hem işlevleri hem de insan kaynakları bakımından yeniden gözden geçirerek bu kapsamda kariyer planlaması yapmak ve asli olan görevlere odaklanmak. Değişen çevreye uyum sağlamak ve etkili kararlar alabilmek amacıyla araştırmalar yapmak, sonuçlarını uygulamaya yansıtarak Bankamızın asli faaliyetlerini geliştirmek.

5) Kurumsal Yönetişimin Geliştirilmesi

Bankamızda işlevsel, güvenli ve esnek iş ortamını sağlamak. Böylelikle şeffaflığı ve hesap verme bilincini artırarak kurumsal yönetiminde örnek bir kurum olmak. Çalışanların süreçlere etkin katılımını sağlayacak kurumsal kültürü oluşturmak ve kurumsal aidiyet duygusunu güçlendirmek.

2.2. FİYAT İSTİKRARI VE PARA POLİTİKASI

2.2.1. Genel Değerlendirme

2008 yılı Eylül ayında derinleşen ve 2009 yılının özellikle ilk yarısında, gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, küresel ölçekte etkilerini gösteren krizin hafiflemesine paralel olarak, küresel ekonomi 2010 yılı boyunca toparlanmaya devam etmiştir. Bu dönemde, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler büyüme performansları açısından belirgin bir ayrışma göstermiş; küresel büyümeyi, büyük oranda, güçlü büyüme performansı sergileyen gelişmekte olan ülkeler sürüklerken, küresel krizin kaynağı olan gelişmiş ülkelerdeki büyüme ise yavaş ve kırılgan bir görünüm arz etmiştir.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında görülen bu ayrışma, söz konusu ülkelerdeki para politikası uygulamalarına da yansımıştır. Nitekim, iktisadi faaliyete ilişkin açıklanan yeni veriler, birçok gelişmiş ülkede, hali hazırda oldukça genişletici durumda olan para politikasında ikinci bir niceliksel genişlemenin gerekliliğini ortaya koymuştur. Aralarında ülkemizin de bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde iktisadi faaliyetteki toparlanmanın görece olarak hızlı seyri, kriz sürecinde uygulamaya koyulan önlemlerin geri alınmasını mümkün kılmıştır. Diğer taraftan, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında büyüme dinamikleri açısından görülen belirgin ayrışma ve bunun sonucunda gelişmiş ülkelere hali hazırda devam eden niceliksel genişlemeye bağlı olarak küresel likiditenin bollaşması, artan getiri arayışı ve gelişmekte olan ülkelere görece yüksek seyreden faiz oranlarıyla birleştiğinde, gelişmekte olan ülkelere olan sermaye akımlarının hızlanmasına yol açmıştır.

Küresel iktisadi gelişmeler ülkemiz ekonomisi üzerinde de belirleyici rol oynamıştır. Nitekim, 2010 yılında küresel krizin etkilerinin hafiflemesiyle ekonomideki toparlanma belirgin hale gelmiştir. Yıllıklandırılmış GSYİH'de 2010 yılının ilk çeyreği itibarıyla pozitif büyümeye geçilmiştir. 2010 yılının ilk dokuz ayında GSYİH artışı ise yüzde 8,9 olarak gerçekleşmiş ve Türkiye OECD ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ülke olmuştur. GSYİH harcama kalemleri itibarıyla incelendiğinde, krize karşı alınan mali ve parasal tedbirler sayesinde belirsizliklerin azaldığı, tüketici güveninin arttığı ve kredi koşullarının iyileştiği, dolayısıyla tüketim ve yatırım kararlarının olumlu yönde etkilendiği görülmektedir. Bu dönemde büyüme, özel kesim talebi başta olmak üzere nihai yurt içi talep kaynaklı gerçekleşirken, net ihracat dış talepteki zayıf görünüm ve ithal mal talebindeki hızlı toparlanma sonucu büyümeye olumsuz katkıda bulunmuştur.

2010 yılında, GSYİH büyümesindeki olumlu görünüm iş gücü piyasalarında toparlanmayı beraberinde getirmiş, 2009 yılının ilk çeyreğinden itibaren küresel krizin iş gücü piyasası üzerindeki etkilerinin azalmasıyla, istihdam hızlı bir şekilde artışa geçmiştir. Özellikle, 2010 yılının ikinci çeyreği itibarıyla istihdam hızı

yükseliş eğilimi sergilerken, işsizlik oranları da önemli oranda düşüş kaydederek kriz öncesi seviyelere yakınsamıştır.

Yıl genelinde enflasyonun, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki gelişmeler (özellikle taze meyve-sebze ile et) ve bir önceki yıl gerçekleştirilen vergi düzenlemelerinden kaynaklanan baz etkileri sebebiyle dalgalı bir seyir izlediği, ancak son çeyrekte, öngörülerle de uyumlu olarak, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki aşağı yönlü düzeltmenin etkisiyle gerilediği ve bu çerçevede, TÜFE enflasyonunun yıl sonu itibarıyla yüzde 6,4 ile hedefe oldukça yakın düzeyde gerçekleştiği görülmektedir.

Yukarıda özetlenen iktisadi gelişmeler paralelinde TCMB, 14 Nisan 2010 tarihinde, kredi piyasasında gözlenen olumlu gelişmeleri ve iktisadi faaliyetteki toparlanma eğilimini de dikkate alarak, kriz sırasında başvurulmuş likidite önlemlerinin geri alınmasını ve para politikasının operasyonel çerçevesinin normalleştirilmesini içeren çıkış stratejisini açıklamıştır. Böylece, TCMB, kriz döneminde devreye sokulan geçici likidite desteklerini geri çekmiş; bu çerçevede, piyasaya ihtiyacından fazla sağlanan likiditeyi kademeli olarak azaltırken, zorunlu karşılık oranlarını artırmıştır.

Bu dönemde, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın beklenenden olumlu seyretmesi, kredi derecelendirme kuruluşlarından gelen not artırımları, referandum sürecinin sona ermesiyle siyasi belirsizliğin azalması ve güncellenen OVP'nin mali disiplinin süreceğine işaret etmesi gibi Türkiye ekonomisine özgü olumlu koşullar, küresel ölçekte hızlanan sermaye akımlarının etkilerinin ülkemizde daha belirgin hissedilmesine zemin hazırlamıştır. Yoğun sermaye akımları ise hızlı kredi genişlemesi kanalıyla finansal istikrara ilişkin kaygıları gündeme getirmiştir. Buna ek olarak, bu dönemde Türkiye ekonomisinin nihai yurt içi talep kaynaklı büyümesi; öte yandan, aynı dönemde net ihracatın büyümeye negatif katkı sağlaması, yoğun sermaye akımlarının cari açık üzerindeki olası riskleri açısından da yakından izlenmesini gerektirmiştir.

Bu çerçevede, TCMB, fiyat istikrarını sağlama ve sürdürme temel amacı ile çalışmamak ve kuruluş kanunu ile tanımlanan finansal sistemde istikrarı sağlayıcı tedbirleri almak görevi doğrultusunda, temel politika aracı olan kısa vadeli faizlerle birlikte, likidite yönetimi ve zorunlu karşılıklar gibi alternatif araçların da etkin biçimde kullanıldığı bir politika bileşimini uygulamaya başlamıştır. Döviz alım ihalelerinin esnek bir yapıya kavuşturulması, Türk lirası zorunlu karşılıklara faiz ödemesi uygulamasına son verilmesi, likidite yönetiminin operasyonel yapısının değiştirilmesi ve küresel ölçekte parasal genişlemeden kaynaklanan sermaye girişlerini daha uzun vadeli yatırım araçlarına yönlendirmek amacıyla Kasım ve Aralık aylarında alınan bir dizi yeni tedbiri içeren politika bileşimi, para politikasının etkinliğini artırmayı ve makro finansal riskleri sınırlamayı hedeflemektedir.

2.2.2. Küresel Ekonomik Gelişmeler

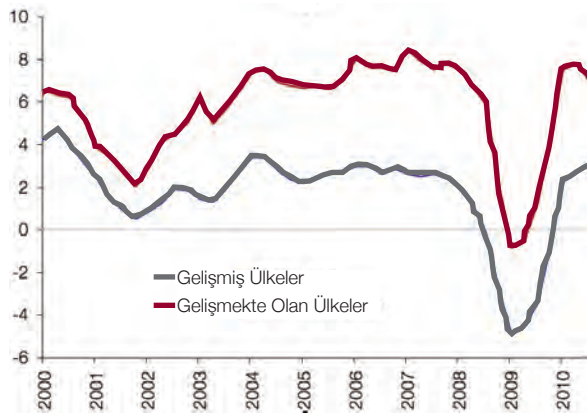
Küresel Büyüme

2010 yılında küresel ekonomi toparlanmaya devam etmiş, büyüme performansları açısından ise gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasında belirgin bir ayrışma gözlenmiştir (Grafik 1). Küresel büyümeyi, güçlü büyüme performansı sergileyen gelişmekte olan ülkeler sürüklemiş ve söz konusu ülkelerde kriz sürecinde oluşan çıktı açıkları yıl içinde hızla kapanma eğilimi göstermiştir. Buna paralel olarak, gelişmekte olan ülkelerde krizden çıkış stratejileri çerçevesinde para ve maliye politikalarının normalleştirildiği gözlenmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki büyüme görünümü ise yavaş ve kırılgan bir yapı sergilemiştir. Euro bölgesinde çevre ekonomilerde yaşanan borç krizi, bankacılık sektöründeki sorunlar ve merkez ülkelerin ihracatına dayalı büyümenin sürdürülebilirliğine ilişkin kaygılar zayıf büyüme

görünümüne neden olurken, ABD’de kamu kesimi dışındaki tüm sektörlerde gözlenen bilanço yeniden yapılandırılma süreci, tüketim ve yatırım harcamaları üzerinde sınırlayıcı olmuştur.

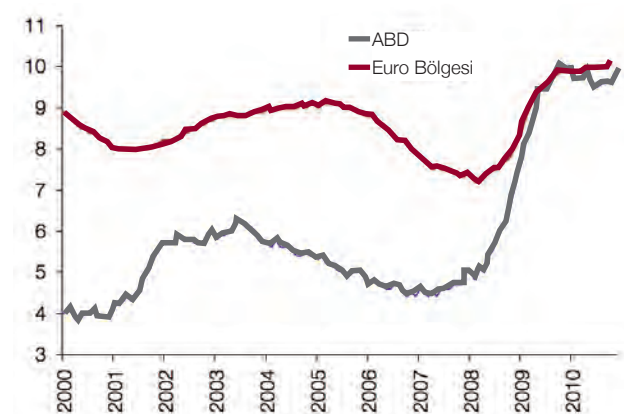
İş gücü piyasalarında toparlanma eğilimi ise ekonomik faaliyetteki toparlanma eğilimine kıyasla çok daha yavaş gerçekleşmektedir. 2010 yılı son çeyreğinde ABD ve euro bölgesi işsizlik oranlarının yüksek seviyelerde kalmaya devam ettiği gözlenmektedir (Grafik 2). İstihdam sorunu söz konusu ülkelerde tüketim üzerindeki olumsuz etkisi dolayısıyla, küresel büyüme üzerinde de sınırlayıcı olmaktadır.

Grafik 1. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Yıllık Büyüme Oranları (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Grafik 2. Gelişmiş Ülkeler İşsizlik Oranları (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg.

Emtia Fiyatları

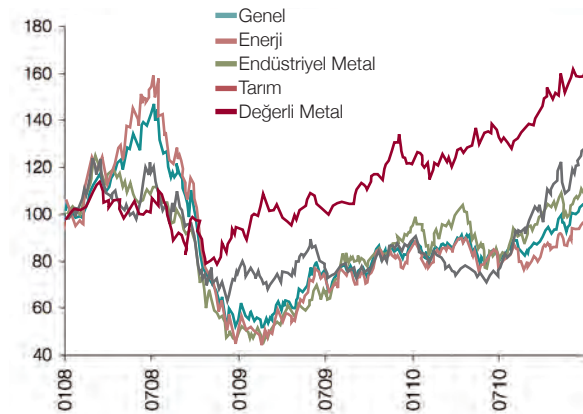
Küresel ekonominin 2010 yılı boyunca toparlanmaya devam etmesine bağlı olarak emtia fiyatları, özellikle yılın ikinci yarısında daha belirgin olmak üzere, yükselme eğiliminde olmuştur (Grafik 3). Enerji fiyatları, temelde gelişmekte olan ülkeler kaynaklı olmak üzere, büyüme görünümündeki değişikliklere paralel hareket etmiş; yılın son çeyreğindeki sert hava koşulları fiyatlardaki yükseliş eğilimini belirginleştirmiştir. Uluslararası Brent tipi ham petrol fiyatları 2010 yılı ortalaması bir sene önceki 62 ABD doları/varil düzeyinden, 80 ABD doları/varil düzeyine yükselmiştir (Grafik 4). OPEC üyesi ülkelerin yıl içindeki olağan ve olağanüstü toplantılarında üretim kotalarını değiştirmemeleri ve bazı üye ülkelerin kota üstü üretimlerini azaltmaları, yıl boyunca fiyatlara destek kazandıran bir başka unsur olmuştur. Yılın son çeyreğinde olumsuz hava koşullarının yanı sıra ham petrol fiyatlarını ivmelendiren bir diğer etken ise ABD’de uygulanan ikinci niceliksel genişleme ile yeni mali teşviklerin büyüme beklentilerini iyileştirmesidir.

Çin öncülüğündeki gelişmekte olan ülkelerin güçlü büyüme performansı endüstriyel metal fiyatlarındaki yukarı yönlü hareketin en temel sebebi olmuştur. Yılın ilk yarısında düşüş eğiliminde olan tarım fiyatları, olumsuz

Çin öncülüğündeki gelişmekte olan ülkelerin güçlü büyüme performansı endüstriyel metal fiyatlarındaki yukarı yönlü hareketin en temel sebebi olmuştur.

hava koşulları kaynaklı arz yönlü şoklar nedeniyle yılın ikinci yarısında belirgin bir artış eğilimi sergilemiştir. Enflasyona ve ekonomik risklere karşı korunma aracı olarak görülen değerli metaller, euro bölgesi borç kriziyle beraber güçlü şekilde talep edilmiş ve buna bağlı olarak, söz konusu metallerin fiyatları hızlı bir şekilde yükselmiştir.

Grafik 3. S&P Goldman Sachs Emtia Fiyatları Endeksleri (2008 Ocak=100)

Kaynak: Goldman Sachs.

Grafik 4. Ham Petrol (Brent) Fiyatları (ABD doları/Varil)

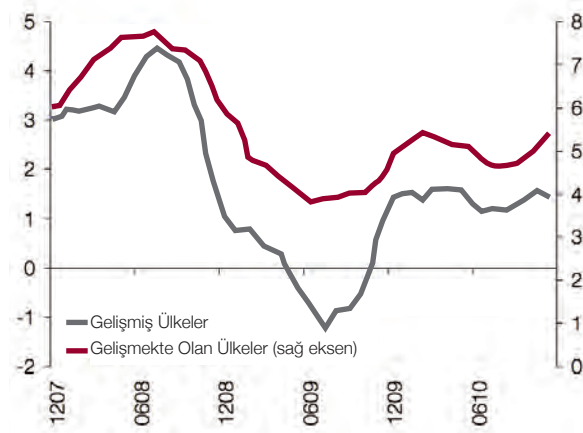
Kaynak: Bloomberg.

Küresel Enflasyon

2010 yılı boyunca gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde genel enflasyon seviyesi belirgin değişiklikler sergilememiş; her iki ülke grubunda 2010 yıl sonu enflasyon oranı, 2009 yılından önemli ölçüde farklılaşmamıştır (Grafik 5). Gelişmekte olan ülkelere 2010 yılı ortasına kadar düşüş sergileyen enflasyon oranı, takip eden dönemde, artan uluslararası tarım fiyatlarının da etkisiyle yeniden yükselişe geçmiştir. Çekirdek enflasyon gelişmeleri incelendiğinde ise, gelişmekte olan ülkelere krizin etkilerinin hafiflemesiyle yukarı yönlü hareketin başladığı ve kriz öncesi seviyelere ulaşıldığı gözlenmiştir. Gelişmiş ülkelerde büyümenin

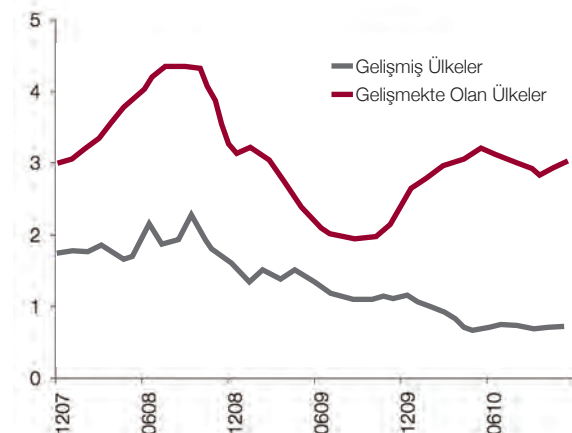
daha yavaş ve kırılgan oluşu, atıl kapasite seviyelerinin yüksek seyretmesini beraberinde getirmiş ve deflasyonist baskıların canlı kalmasına neden olmuştur. Gelişmiş ülkeler için oluşturulan Çekirdek Tüketici Fiyatları Endeksi, çekirdek enflasyonun kriz öncesine kıyasla daha düşük bir seviyede istikrar kazandığına işaret etmektedir (Grafik 6). Ancak, ABD’de çekirdek enflasyonda gözlenen düşüş eğiliminin sona ermemesi, Fed’i yeni politika tedbirleri almaya zorlamıştır.

Grafik 5. Gelişmiş Ülkeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler Tüketici Fiyat Enflasyonu (Yıllık Yüzde Değişim)

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Grafik 6. Gelişmiş Ülkeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler Çekirdek Tüketici Fiyat Enflasyonu (Yıllık Yüzde Değişim)

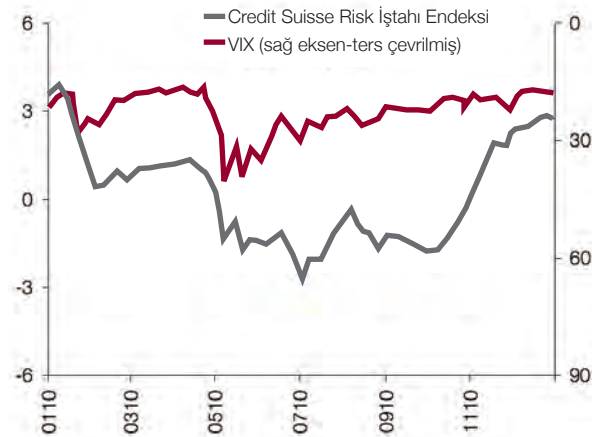
Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Küresel Finansal Koşullar ve Risk Göstergeleri

2010 yılı başlarında para ve sermaye piyasalarında gözlenen ancak kredi piyasalarına yansımayan normalleşme süreci, Mayıs ayında euro bölgesi çevre ülkelerinde borç çevrilebilirliğine ilişkin sorunların derinleşmesiyle kesintiye uğramış; yatırımcıların risk iştahı gerilemiş, para piyasalarında yeniden sıkılaşma ortaya çıkmış ve risk primleri belirgin düzeyde yükselmiştir (Grafik 7 ve Grafik 8). Bu gelişmelere bağlı olarak gelişmekte olan ülkelerin para birimleri değer kaybetmiş ve borsa endeksleri düşmüştür. Üçüncü çeyrekte, euro bölgesi bankacılık sektörü kırılganlıklarını ölçmek amacıyla yapılan stres testlerinin sonuçları, tatmin edici olmamakla beraber, sektöre ilişkin endişeleri azaltarak risk primlerindeki artışı durdurmuştur. AMB'nin ikincil piyasalarda sorunlu ülke tahvilleri alımına başlaması, Fed tarafından swap kanallarının tekrar açılması gibi önlemler de finansal piyasaların yeniden normalleşmesine katkı sağlamıştır. Öte yandan, son çeyrekte İrlanda bankacılık sektörüne ilişkin sorunların tahmin edilenden daha ağır olduğunun anlaşılmasıyla, euro bölgesi borç sorununa ilişkin endişeler tekrar gündeme gelmiştir. Açıklanan kurtarma paketlerinin endişeleri azaltmış olduğu; ancak, sorunları tam olarak gideremediği gözlenmektedir. Para piyasalarındaki sıkılaşma ve finansal piyasaların bu ülkelerdeki gelişmelere ilişkin hassasiyeti devam etmektedir.

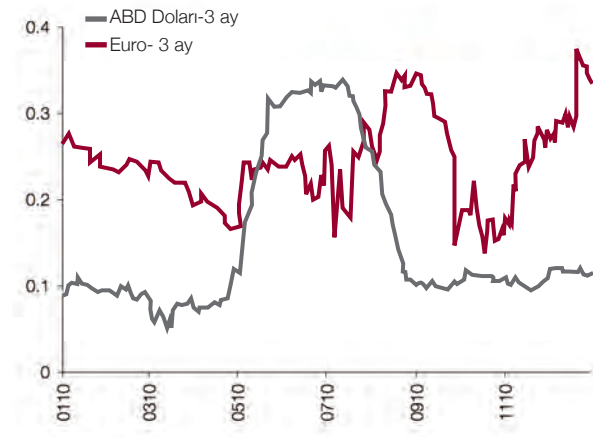
AMB'nin ikincil piyasalarda sorunlu ülke tahvilleri alımına başlaması, Fed tarafından swap kanallarının tekrar açılması gibi önlemler de finansal piyasaların yeniden normalleşmesine katkı sağlamıştır.

Grafik 7. Küresel Risk İştahı Endeksleri

Kaynak: Bloomberg.

Grafik 8. OIS Spread (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg.

Küresel Para Politikası Gelişmeleri

Merkez bankalarının, küresel ekonomik krizin derinleştiği 2008 yılının son çeyreğinde başladıkları faiz indirim süreci, gelişmiş ülkelerde 2009 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla sona ererken, gelişmekte olan ülkelerde ise azalan miktarlarda da olsa 2009 yılının son çeyreğine kadar devam etmiştir. 2010 yılı para politikası uygulamaları incelendiğinde ise politika faizlerinin kullanımının gerek gelişmiş gerek gelişmekte olan ülkelerde oldukça sınırlı olduğu, para politikası duruşunun daha çok niceliksel yöntemler kullanılarak oluşturulduğu gözlenmiştir. Euro bölgesi çevre ülkelerinin yaşadığı borç krizinin küresel büyüme üzerinde aşağı yönlü risk oluşturması nedeniyle 2010 yılında gerçekleşmesi beklenen politika faizlerinin normalleşmesi süreci, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde ertelenmiştir. Bu çerçevede, 2010 yılı boyunca küresel politika faizleri büyük ölçüde yatay seyretmeye devam etmiştir. Buna ek olarak, 2010 yılında gelişmiş ülkelerde oldukça sınırlı miktarda faiz artırımı yapılmış, gelişmiş ülke merkez bankalarının bileşik politika faiz oranı 2009 yılı sonunda yüzde 0,58 olan seviyesine oldukça yakın seyreterek 2010 yıl sonu itibarıyla yüzde 0,65 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 9). Benzer şekilde, gelişmekte olan ülkelerde faiz artışları sınırlı oranda kalmış; 2009 yılı sonunda yüzde 5,75 olan bileşik politika

faiz oranı 2010 yılı sonunda yüzde 6 düzeyine ulaşmıştır (Grafik 10).

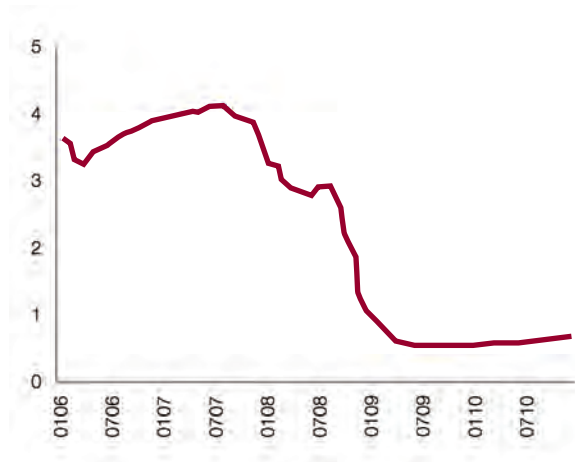
Alternatif politika arayışında olan gelişmiş ülke merkez bankaları, 2010 yılı boyunca niceliksel genişleme sürecine devam etmiştir. Gelişmekte olan ülkelerde ise, zorunlu karşılık oranları, rezerv biriktirme, sermaye kontrolleri gibi faiz dışı araçların aktif olarak kullanılması yoluyla para politikası duruşu sıkılaştırılmıştır. Gelişmiş ülke merkez bankalarının uygulamakta olduğu niceliksel genişleme politikası sonucu küresel likidite bollamış; bu durum gelişmekte olan ülkelerin görece olarak yüksek seyreden faiz oranları ve olumlu büyüme performansları ile birleştiğinde, bu ülkelere yönelen sermaye akımlarının hızlanmasına yol açmıştır.

2.2.3. Makroekonomik Gelişmeler

Enflasyon Gelişmeleri

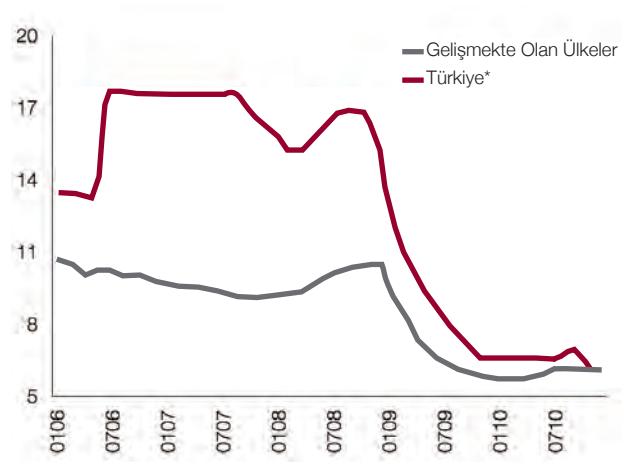
2010 yılı sonunda tüketici fiyatları yıllık enflasyonu yüzde 6,4'e gerilemiştir. 2010 yılı genelinde enflasyon, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki gelişmeler (özellikle taze meyve-sebze ile et) ve bir önceki yıl gerçekleşen vergi düzenlemelerinden kaynaklanan baz etkileri sebebiyle dalgalı bir seyir izlemiştir. Son çeyrekte ise TÜFE

Grafik 9. Gelişmiş Ülkeler Politika Faiz Oranı (Yüzde, Bileşik)

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Grafik 10. Enflasyon Hedeflemesi Yapan Gelişmekte Olan Ülkelerde Politika Faiz Oranı (Yüzde, Bileşik)

*2010 yılı Mayıs ayından itibaren İMKB Bankalararası Para Piyasası'nda oluşan ağırlıklı gecelik repo faiz oranı kullanılmıştır.

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

enflasyonu, öngörülerle uyumlu olarak, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki aşağı yönlü düzeltmenin etkisiyle gerilemiş ve tüketici enflasyonu yüzde 6,5 olan 2010 yılı hedefine oldukça yakın bir seviyede gerçekleşmiştir (Grafik 11).

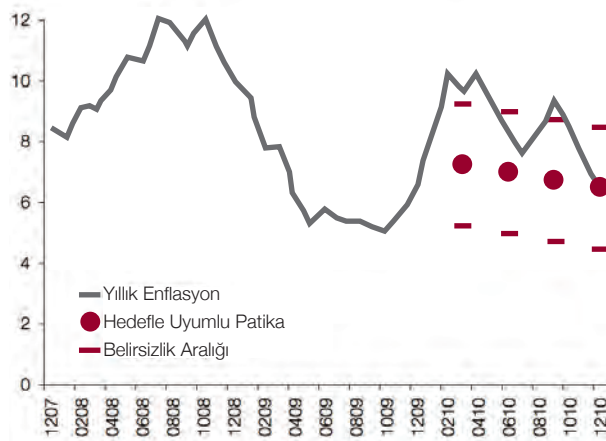
2010 yılı genelindeki enflasyon gelişmeleri alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, enflasyonun bir önceki yıla oranla gıda ve hizmet gruplarında gerilediği, enerji ve gıda dışı mallarda belirgin bir değişim göstermediği, enerji grubunda ise yükseldiği gözlenmiştir (Grafik 12).

Gıda grubu yıllık enflasyonu, 2010 yılında işlenmemiş gıda fiyatlarındaki yüksek oranlı değişimlere bağlı olarak dalgalı bir seyir izlemiştir. Bu seyrinde, olumsuz hava koşullarına bağlı olarak yüksek oranlı artış sergileyen taze meyve-sebze fiyatları ile yurt içi canlı hayvan arzındaki azalmanın etkisiyle yüksek seyreden kırmızı et fiyatları büyük oranda belirleyici olmuştur. Kırmızı et fiyatlarındaki artışların tüketici enflasyonuna olan etkisi işlenmemiş gıda grubu ile sınırlı kalmamış; bu dönemde işlenmiş et ürünleri fiyatları da yüksek oranlı artışlar kaydetmiştir. Yılın son çeyreğinde küresel gıda fiyatlarındaki artış eğilimi nedeniyle işlenmiş gıda fiyatlarında kaydedilen artışa karşın, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki aşağı yönlü düzeltmelere bağlı olarak gıda grubu yıllık enflasyonu yüzde 7,02'ye gerilemiştir. Böylece, bu grubun yıl içinde

2010 yılında enflasyonun bir önceki yıla oranla gıda ve hizmet gruplarında gerilediği, enerji ve gıda dışı mallarda belirgin bir değişim göstermediği, enerji grubunda ise yükseldiği gözlenmiştir.

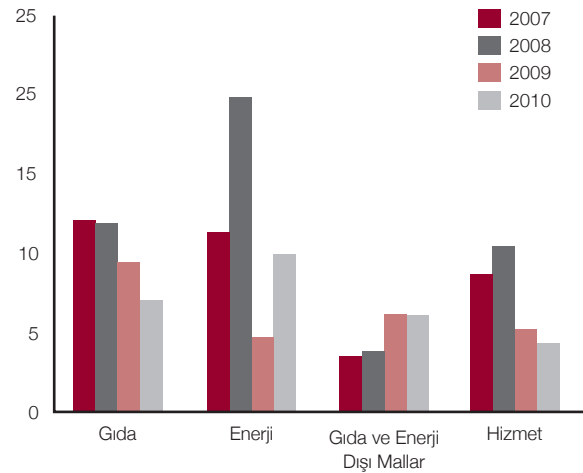
4,67 puana kadar çıkan yıllık enflasyona yaptığı katkı, 2010 yıl sonu itibarıyla 1,94 puana gerilemiştir. 2010 yılı Ocak ayında yapılan vergi ayarlaması ile akaryakıt ve tüp gaz fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı artışlar, enerji grubu fiyatlarını belirgin oranda yükseltmiştir. Grup fiyatları yılın son çeyreğine kadar önemli bir değişim göstermemiş olmakla birlikte, grup yıllık enflasyonu bir önceki yıl gerçekleşen düşük bazın etkisiyle yılın ilk yarısında yükselmiş; takip eden dönemde, bu etkinin ortadan kalkmasıyla azalış eğilimine girmiştir. Son çeyrekte ise, grup fiyatları, uluslararası petrol fiyatları ile döviz kuru gelişmeleri paralelinde yükselen akaryakıt ve tüp gaz fiyatları ile su tarifelerindeki artışlara bağlı olarak artmıştır. Sonuç olarak, enerji grubu yıl sonu enflasyonu yüzde 9,96 ile yıllık tüketici enflasyonuna yukarı yönlü katkıda bulunmuştur (Grafik 12).

Grafik 11. Yıllık TÜFE Enflasyonu ve Hedefle Uyumlu Patika

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Grafik 12. Tüketici Fiyatları (Yıllık Yüzde Değişim)

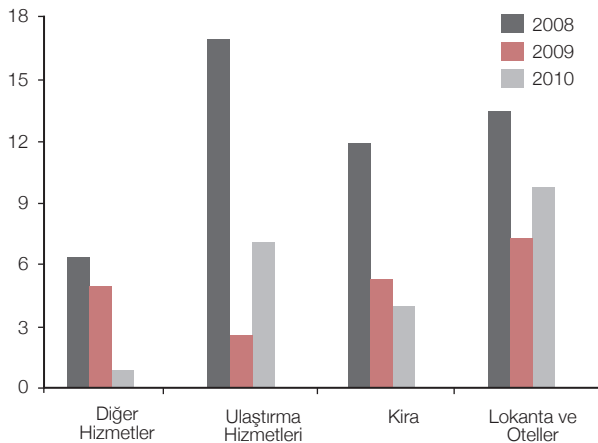

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Enerji ve gıda dışında kalan mal grubu yıllık enflasyonu, 2009 yılına oranla belirgin bir değişim göstermemiş ve yüzde 6,09 seviyesinde gerçekleşmiştir. Grup fiyat artışının temel kaynağını, 2009 yılında da olduğu gibi, kamu mali dengesini sağlamaya yönelik yapılan vergi ayarlamaları neticesinde yaklaşık yüzde 25 oranında artan alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile yaklaşık yüzde 24 oranında artan altın fiyatları oluşturmuştur. Nitekim, temel mal (gıda, enerji, alkollü içecekler ile tütün ve altın dışında kalan mallar) yıllık enflasyonu, bir önceki yıl dayanıklı mallara uygulanan vergi düzenlemelerinin oluşturduğu baz etkisiyle dalgalı bir seyir izlemiş olmakla birlikte, yüzde 1,70 ile oldukça düşük bir seviyede gerçekleşmiştir.

2010 yılında gıda ve enerji fiyatlarındaki artışların yemek ile ulaştırma hizmetleri kanalıyla hizmet fiyatları üzerindeki etkisinin belirginleşmesine karşın, hizmet fiyatları yıllık enflasyonu yüzde 4,24 ile tarihi en düşük yıl sonu seviyesine inmiştir. Haberleşme hizmetleri fiyatları, cep telefonlarında faturalı hatlara uygulanan tavan fiyatın düşürülmesi ve faturasız hatlarda kontörden Türk lirasına geçilmesiyle artan rekabet sonucu, yılın ikinci yarısından itibaren istikrarlı bir şekilde düşmüştür. Bunun yanı sıra, kira enflasyonu 2010 yılı süresince gerilemiş ve yıl sonu kira enflasyonu endeks tarihindeki en düşük seviye olan yüzde 3,96 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 13).

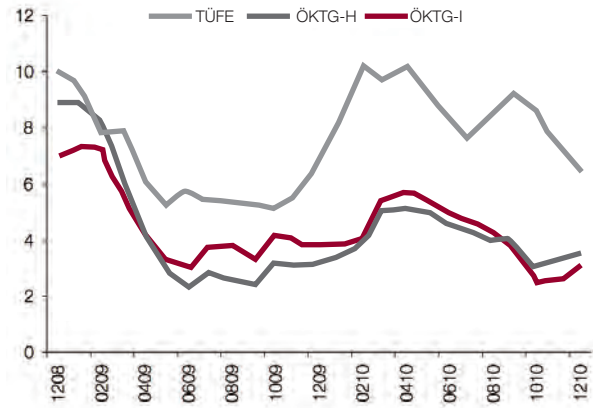
Grafik 13. Hizmet Fiyatları
(Yıllık Yüzde Değişim)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

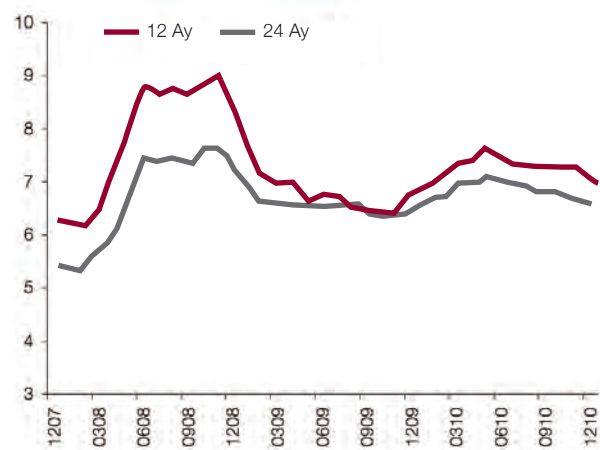
Çekirdek enflasyon göstergeleri 2010 yılı başında, bir önceki yıl dayanıklı mallara uygulanan vergi ayarlamalarından kaynaklanan baz etkileriyle yükselirken, yılın geri kalan kısmında bu etkiye bağlı sınırlı bir dalgalanma göstermiş ve yıl genelinde azalış eğilimi sergilemiştir. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ile tütün ve altını dışlayan temel fiyat göstergesinin (H) yıllık enflasyonu yüzde 3,49 olarak gerçekleşirken, bu endeksten işlenmiş gıda çıkarılarak hesaplanan endeksin (I) yıllık enflasyonu ise yüzde 2,99 ile en düşük yıl sonu seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 14). Çekirdek enflasyon göstergelerinin ulaştığı

Grafik 14. TÜFE, ÖKTG-H ve ÖKTG-I
(Yıllık Yüzde Değişim)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Grafik 15. 12 ve 24 Ay Sonrası TÜFE Beklentileri*
(Yıllık Yüzde Değişim)

* TCMB Beklenti Anketi, ikinci anket dönemi sonuçları.

Kaynak: TCMB.

bu seviye, orta vadeli hedeflerle uyumlu bir görünüm arz etmektedir. Enflasyon beklentileri, enflasyon gerçekleştirmeleri üzerinde gerek fiyat gelişmelerine gerek ücret ayarlamalarına temel teşkil etmesi açısından belirleyici olmaktadır. Orta vadeli enflasyon beklentileri 2010 yılı ilk çeyreğinde enflasyon gelişmelerine bağlı olarak artmış olmakla birlikte, beklentilerdeki bozulma çekirdek enflasyon göstergelerindeki olumlu seyre bağlı olarak oldukça sınırlı kalmıştır. Yılın geri kalanında ise yıllık enflasyonda gıda fiyatları kaynaklı gözlenen dalgalanmaların beklentilerde belirgin değişimlere neden olmadığı ve beklenen enflasyon oranlarının azaldığı gözlenmiştir. Nitekim, 2010 yılı Aralık ayı itibarıyla 2011 yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 6,95; 2012 yıl sonu enflasyon beklentisi ise yüzde 6,44 düzeyine gerilemiştir (Grafik 15).

Arz ve Talep Gelişmeleri

GSYİH, 2010 yılının ilk yarısında hızlı bir büyüme eğilimi

2010 yılı Aralık ayı itibarıyla 2011 yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 6,95 düzeyine gerilemiştir.

sergilerken, bir önceki yıl gerçekleşen baz etkisinin ortadan kalkmasıyla birlikte yılın ikinci yarısında görece düşük bir artış kaydetmiştir. Bu çerçevede, yılın ilk iki çeyreğinde sırasıyla yüzde 11,8 ve yüzde 10,2 gibi yüksek oranlarda gerçekleşen GSYİH yıllık büyüme oranı, üçüncü çeyrekte yüzde 5,5 ile sınırlı kalmıştır (Tablo 1). Böylelikle, GSYİH yılın ilk dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 oranında artış kaydetmiştir. Harcamalar yoluyla GSYİH incelendiğinde, özel kesim kaynaklı olmak üzere nihai yurt içi talebin büyümeyi sürükleyen temel bileşen olduğu görülmektedir. Net ihracat ise ihracattaki zayıf seyrin ve ithal mal talebindeki hızlı toparlanma sonucu, ilk dokuz aylık dönemde, büyümeye olumsuz katkı yapmıştır.

Tablo 1. Harcamalar Yoluyla GSYİH Gelişmeleri (1998 Fiyatları, Yıllık Yüzde Değişim)

	2008					2009					2010				
	Yıllık	I	II	III	IV	Yıllık	I	II	III	IV	I	II	III	Dokuz Aylık	Yıllık
1-Tüketim Harcamaları	-0,1	-8,4	-1,4	-1,1	7,0	-1,0	7,6	5,8	6,5	6,6	7,6	5,8	6,5	6,6	6,6
Kamu	1,7	5,1	0,5	5,2	17,9	7,8	0,9	3,5	-1,1	1,1	0,9	3,5	-1,1	1,1	1,1
Özel	-0,3	-10,1	-1,7	-1,9	5,0	-2,2	8,6	6,2	7,6	7,4	8,6	6,2	7,6	7,4	7,4
2-Sabit Sermaye Yatırımları	-6,2	-27,6	-24,4	-18,5	-4,6	-19,1	15,2	28,7	31,3	25,4	15,2	28,7	31,3	25,4	25,4
Kamu	12,7	11,8	0,2	-5,7	-8,6	-2,3	-25,6	14,6	17,9	4,6	-25,6	14,6	17,9	4,6	4,6
Özel	-9,0	-32,2	-28,6	-21,0	-3,5	-22,3	23,1	32,2	34,4	30,0	23,1	32,2	34,4	30,0	30,0
Makine-Teçhizat	-7,0	-36,2	-28,5	-19,7	-0,2	-22,6	25,3	36,8	38,6	33,9	25,3	36,8	38,6	33,9	33,9
İnşaat	-12,4	-25,0	-28,9	-23,1	-8,5	-21,6	19,7	22,9	26,8	23,1	19,7	22,9	26,8	23,1	23,1
Özel Kesim Talebi *	-2,2	14,4	-7,3	-5,0	2,9	-5,9	10,5	9,8	10,0	10,1	10,5	9,8	10,0	10,1	10,1
3-Stok Değişimi*	0,3	-7,6	-3,8	0,3	2,2	-2,1	7,8	1,4	-0,4	2,6	7,8	1,4	-0,4	2,6	2,6
4-Mal ve Hizmet İhracatı	2,7	-11,5	-11,1	-5,4	7,4	-5,3	-0,4	11,6	-2,0	2,8	-0,4	11,6	-2,0	2,8	2,8
5-Mal ve Hizmet İthalatı	-4,1	-31,0	-20,6	-11,7	11,0	-14,3	22,3	18,8	16,9	19,1	22,3	18,8	16,9	19,1	19,1
Net İhracat*	1,9	6,6	3,3	1,7	-0,9	2,7	-5,7	-2,0	-4,6	-4,1	-5,7	-2,0	-4,6	-4,1	-4,1
6-Toplam Yurt İçi Talep	-1,2	-20,1	-10,5	-4,3	6,9	-7,2	17,8	12,1	10,1	13,0	17,8	12,1	10,1	13,0	13,0
7-Toplam Nihai Yurt İçi Talep	-1,5	-12,9	-7,0	-4,9	4,5	-5,1	9,1	10,3	11,2	10,3	9,1	10,3	11,2	10,3	10,3
8-GSYİH	0,7	-14,6	-7,6	-2,7	6,0	-4,7	11,8	10,2	5,5	8,9	11,8	10,2	5,5	8,9	8,9

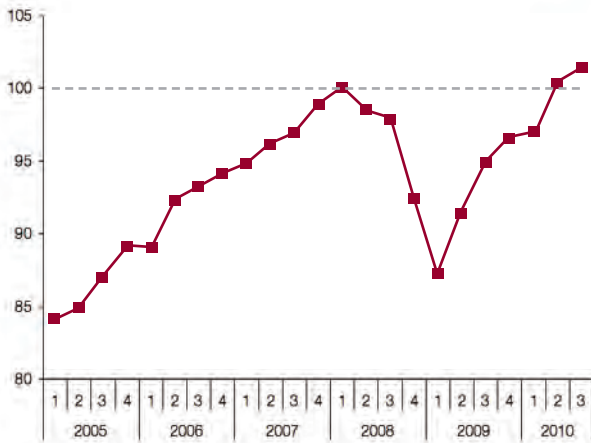
* GSYİH büyümesine katkı (yüzde).

Kaynak: TÜİK.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle incelendiğinde, 2010 yılının ilk dokuz aylık döneminde, nihai yurt içi talepte oldukça istikrarlı bir toparlanma eğilimi gözlenirken, küresel ekonomide devam eden sorunlara bağlı olarak dış talep zayıf bir seyir izlemiştir. Nitekim, ihracatın çeyrekler itibarıyla sergilediği dalgalı seyir özellikle yılın birinci ve üçüncü çeyreklerinde GSYİH büyüme hızını sınırlamıştır (Grafik 16 ve Grafik 17). Yılın ikinci çeyreğinde kriz öncesi seviyesine ulaşan GSYİH, Avrupa ülkelerinde Mayıs ayından itibaren derinleşen sorunlara bağlı olarak yılın üçüncü çeyreğinde ilk yarıya kıyasla daha yavaş bir toparlanma eğilimi sergilemiştir. 2010 yılının son çeyreğine ilişkin göstergeler, iktisadi faaliyette üçüncü çeyrekte gözlenen yavaşlamanın geçici olduğuna işaret etmektedir. Bu dönemde ihracat zayıf seyrini sürdürürken, yurt içi talep mevcut para politikası duruşunun da desteğiyle hızlı bir toparlanma eğilimi sergilemektedir.

Krizden çıkış sürecinde, iç ve dış talebin toparlanma hızlarındaki ayrışma, yılın son çeyreğinde daha belirgin hale gelmiştir. Söz konusu ayrışma, cari dengenin sürdürülebilirliğine ve finansal istikrarın gözetilmesine ilişkin kaygıların artmasına neden olmuş; para politikası stratejisi oluşturulurken gecelik faiz oranı dışındaki diğer araçların da aktif olarak kullanımını gerekli kılmıştır.

Grafik 16. GSYİH
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2008Ç1=100)

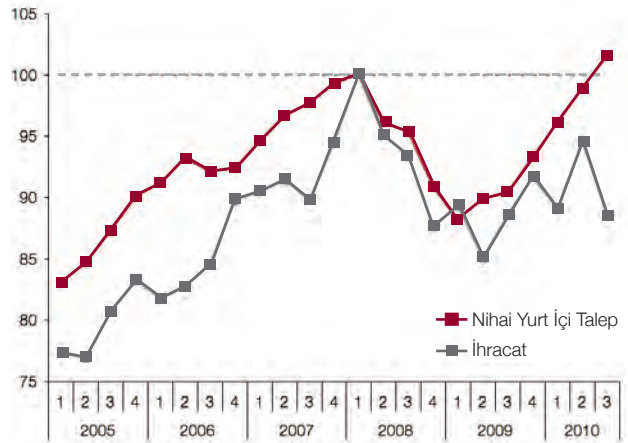

Kaynak: TÜİK.

Ödemeler Dengesi Gelişmeleri

Avrupa'da yaşanan kamu mali görünümü kaynaklı gelişmelerin etkisiyle dış talebin zayıf seyrini korumasına karşın iç talebin görece istikrarlı artması sonucu, 2010 yılında dış ticaret açığı hızla genişlemiştir. 2010 yılında toplam mal ihracatı yüzde 10,3 oranında artarak 121 milyar ABD dolarına, toplam mal ithalatı ise yüzde 31,8 oranında artarak 177,3 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonunda dış ticaret açığı, 2010 yılında, önceki yıla oranla 31,4 milyar ABD doları artış kaydederek 56,3 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Zayıf dış talep koşullarının etkisiyle ihracat artış hızı yılın üçüncü çeyreğinden itibaren belirgin olarak yavaşlamıştır. Yıl genelinde ihracata en yüksek katkı motorlu kara taşıtları, kimyasal madde ve ürünler ile tekstil ve giyim sektörlerinden gelmiştir. Öte yandan, hava ve demiryolu araçlarını kapsayan diğer ulaşım araçları ile altın ihracatındaki gerilemeye bağlı olarak ana metal ihracatındaki düşüşler toplam ihracat artışını sınırlandırmıştır. İthalatta iç talepteki canlanmayla birlikte tüm alt kalemlerde artış gözlenirken, petrol fiyatlarındaki görece istikrar, ithalat artış hızını sınırlandırmada belirleyici olmuştur. Yıl genelinde ithalat artışına en yüksek katkısı, enerji, kimyasal madde ve ürünleri ile ana metal ve kara taşıtları sektörleri sağlamıştır.

Grafik 17. Nihai Yurt İçi Talep ve İhracat
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2008Ç1=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

2009 yılı boyunca küresel durgunluk ve emtia fiyatlarındaki düşüş nedeniyle yıllık bazda gerileyen dış ticaret fiyatları, 2010 yılında tekrar artmaya başlamıştır. Özellikle emtia fiyatlarındaki artışın yılın ikinci yarısında hızlanmasıyla birlikte ithalat fiyatlarındaki artışın ihracat fiyat artışları üzerinde gerçekleşmesi, dış ticaret hadlerinde belirgin bozulmaya yol açmıştır.

Dış ticaret açığındaki büyümenin yanı sıra 2010 yılında hizmet giderlerindeki hızlı artışa bağlı olarak net hizmet gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,2 oranında gerileyerek cari açığa olumsuz katkıda bulunmuştur. Bu dönemde, ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısının artmış olmasına karşın ortalama harcamaların düşmesi sonucu turizm gelirleri yüzde 2,1 oranında gerilemiştir. Bunun yanı sıra, ithalat artışının etkisiyle taşımacılık giderleri de bu dönemde artış göstermiştir. Böylece, 2009 yılında 14,3 milyar ABD dolarına gerileyen cari işlemler açığı, 2010 yılında 48,6 milyar ABD dolarına yükselmiştir (Grafik 18).

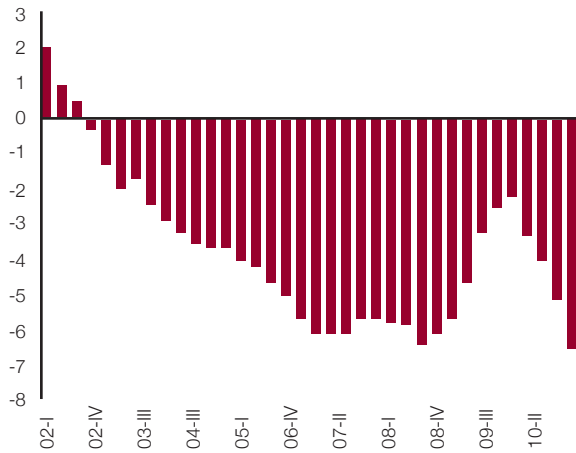
Birçok gelişmiş ülkede uygulanan genişletici para politikasının etkisiyle 2010 yılında küresel likidite bollaşmış, buna bağlı olarak gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımları hızlanmıştır. Bu durum Türkiye'yi de etkilemiş ve 2010 yılında portföy kaynaklı sermaye

Birçok gelişmiş ülkede uygulanan genişletici para politikasının etkisiyle 2010 yılında küresel likidite bollaşmış, buna bağlı olarak gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımları hızlanmıştır.

girişleri 16,3 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Doğrudan yatırım girişleri ise, bu dönemde, yüzde 3,9 oranında artarak 7,1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan, özel sektör net kredi geri ödeyicisi olmuş; bankalar ise özellikle kısa vadeli kredi kullanımını artırmıştır.

Bu gelişmeler sonucunda, 2010 yılında resmi rezervler 12,8 milyar ABD doları artarken, bankaların döviz varlıkları 13,7 milyar ABD doları azalmış; net hata ve noksan kalemi 4,3 milyar ABD doları pozitif bakiye vermiştir.

Grafik 18. Cari İşlemler Dengesi/GSYİH*
(Yıllıklandırılmış, Yüzde)

* Tahmin.

Kaynak: TCMB.

İstihdam, Verimlilik ve İş Gücü Maliyetlerindeki Gelişmeler ¹

2009 yılında ortalama 24,8 milyon kişi olan iş gücü, 2010 yılı son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,6 oranında artarak 25,7 milyon kişiye ulaşmış, istihdam ise yüzde 5,1 oranında artarak 22,9 milyon kişi düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde istihdamdaki artışın etkisiyle işsizlik oranı yüzde 13,1'den yüzde 11'e düşmüştür. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı yüzde 16,2'den, yüzde 13,7'ye; genç nüfus işsizlik oranı da yüzde 24,4'ten, yüzde 20,8'e gerilemiştir (Tablo 2).

2009 yılının ilk çeyreğinden itibaren küresel krizin iş gücü piyasası üzerindeki etkileri azalmış ve tarım dışı istihdam

hızlı bir şekilde toparlanmaya başlamıştır. 2010 yılında tarım dışı istihdamdaki artışın krizle beraber ortaya çıkan iş kaybını telafi ettiği; ancak, söz konusu istihdam artışının artan iş gücü ihtiyacını karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir.

2009 yılında önceki yıllara göre bir miktar artan kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki payı, 2010 yılı son çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 puan azalarak yüzde 42,8 oranında gerçekleşmiştir.

Küresel krizin etkisiyle gerileyen istihdam, 2009 yılı ilk çeyreğinden itibaren artış göstermiştir. 2010 yılı son çeyreğinde, toplam istihdam bir önceki yılın aynı

Tablo 2. İş Gücü ve İstihdam (Bin Kişi)

	2008	2009				2010			
	Ortalama	I	II	III	IV	I	II	III	IV
15 Yaş ve Üzeri Nüfus	50.772	51.360	51.575	51.789	52.007	52.223	52.431	52.645	52.860
İş Gücü	23.805	23.582	24.837	25.537	25.011	24.831	25.901	26.166	25.665
İş Gücüne Katılım Oranı (Yüzde)	46,9	45,9	48,2	49,3	48,1	47,5	49,4	49,7	48,6
Erkek	70,1	69,1	70,5	71,9	70,6	69,8	71,2	71,7	70,4
Kadın	24,5	23,5	26,6	27,5	26,4	26,1	28,4	28,5	27,5
İstihdam	21.194	19.779	21.455	22.108	21.741	21.267	23.055	23.195	22.854
Tarım	5.016	4.391	5.422	5.854	5.342	5.057	5.849	6.195	5.700
Tarım Dışı	16.178	15.388	16.033	16.254	16.399	16.210	17.206	17.000	17.154
İstihdam Oranı (Yüzde)	41,7	38,5	41,6	42,7	41,8	40,7	44,0	44,1	43,2
Kadın İstihdamı/İstihdam (Yüzde)	26,4	26,2	28,2	28,0	27,8	27,8	29,0	28,6	28,3
İşsizlik Oranı (Yüzde)	11,0	16,1	13,6	13,4	13,1	14,4	11,0	11,4	11,0
Tarım Dışı	13,6	19,3	17,0	17,0	16,2	17,5	13,8	14,5	13,7
Genç İşsizlik Oranı	20,5	28,6	24,9	23,5	24,4	25,5	19,8	21,1	20,8
Kayıt Dışı İstihdam Oranı (Yüzde)	43,5	40,8	44,6	45,7	44,0	41,7	43,6	44,8	42,8

Kaynak: TÜİK.

Tablo 3. İstihdamın Sektörel Dağılımı (Bin Kişi)

	2008	2009				2010			
	Ortalama	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Toplam İstihdam	21.194	19.779	21.455	22.108	21.741	21.267	23.055	23.195	22.854
Tarım	5.016	4.391	5.422	5.854	5.342	5.057	5.849	6.195	5.700
Tarım Dışı	16.178	15.389	16.034	16.254	16.399	16.210	17.204	16.998	17.152
Sanayi	4.441	4.052	3.997	4.163	4.302	4.340	4.511	4.577	4.723
İmalat Sanayi	4.235	3.880	3.829	3.976	4.101	4.111	4.283	4.337	4.485
İnşaat	1.241	976	1.296	1.373	1.345	1.083	1.450	1.474	1.468
Hizmetler	10.495	10.361	10.741	10.718	10.752	10.787	11.243	10.948	10.961
Ticaret, Otel, Lokanta	4.573	4.359	4.503	4.762	4.550	4.377	4.571	4.655	4.481
Diğer Hizmetler	5.922	6.002	6.238	5.956	6.202	6.410	6.672	6.293	6.480

Kaynak: TÜİK.

¹TÜİK Hanehalkı İş Gücü Anketi'nden elde edilen istihdam sonuçları, 2010 Ocak ayından itibaren NACE Revize 1 kodlaması yerine, NACE Revize 2 kodlamasına göre yayımlanmaya başlanmıştır. Raporda yer alan 2010 yılı verileri, NACE Revize 1'e dönüştürülerek kullanılmaktadır.

dönemine göre yüzde 5,1 oranında yükselmiştir. Söz konusu dönemde, tarım dışı istihdam bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,6 oranında artarak istihdamdaki artışa 3,5 puan katkı sağlamıştır. Tüm sektörlerde istihdam kriz öncesi seviyelerin üzerinde seyretmektedir (Tablo 3).

2009 yılında iktisadi faaliyetteki daralma, başta sanayi sektörü olmak üzere, iş gücü verimliliğinin gerilemesine ve reel birim iş gücü maliyetlerinin artmasına neden olmuştur. 2010 yılında ise bu eğilim tersine dönmüş, reel birim ücretler gerilemiştir. 2010 yılının ilk 9 aylık döneminde, sanayi sektöründe kişi başı kısmi verimliliğin yüzde 9,5 oranında artması sonucu reel birim ücretler yüzde 7,5 oranında azalmıştır. Aynı dönemde, saatlik iş gücü maliyeti sektörler genelinde reel olarak gerilemiştir (Tablo 4).²

Kredi Gelişmeleri

Yurt içi kredi hacmi, küresel krizin etkisiyle durağan bir

Küresel krizin etkisiyle gerileyen istihdam 2009 yılı ilk çeyreğinden itibaren artış göstermiştir. 2010 yılı son çeyreğinde toplam istihdam bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 oranında yükselmiştir.

seyir izlediği bir önceki yıla oranla, 2010 yılında yüksek oranda artış göstermiştir (Grafik 19). Krizin etkilerinin hafiflemesiyle birlikte kredi kullanan sektörlerin sayısı hızla artmış ve kredi vadeleri uzamıştır.

Kredi kullanımının canlanmasında, krizden çıkış sürecinde iktisadi faaliyette görülen hızlı toparlanma, gelişmiş ülke merkez bankalarının genişletici para politikası uygulamaları sonucu bollaşan küresel likidite ile makro ekonomiye ilişkin olumlu görünümün faiz oranlarını düşük ve öngörülebilir kılması etkili olmuştur.

Tablo 4. Sanayi, İnşaat, Ticaret-Hizmet Sektörleri Verimlilik ve Ücret Gelişmeleri* (Yıllık Yüzde Değişim)

	2007	2008	2009					2010			9 Aylık Ortalama	
	Ortalama	Ortalama	I	II	III	IV	Ortalama	I	II	III	2009	2010
Sanayi												
Üretim	7,0	-0,6	-22,3	-15,3	-8,4	8,3	-9,9	17,3	13,8	9,9	-15,3	13,5
İstihdam	3,8	-0,3	-10,0	-11,9	-9,4	-6,5	-9,5	0,5	4,6	5,5	-10,5	3,6
Kişi Başı Verimlilik	3,1	-0,3	-13,6	-3,8	1,1	15,9	-0,4	16,7	8,8	4,2	-5,4	9,5
Reel Birim Ücret	-1,6	0,9	14,9	7,3	0,8	-10,7	2,8	-13,0	-6,9	-1,8	7,7	-7,5
İnşaat												
Üretim	5,5	-7,5	-18,3	-21,0	-17,5	-7,7	-16,4	7,2	20,5	23,7	-19,0	17,9
İstihdam	0,4	-5,4	-19,2	-23,6	-18,7	-16,0	-19,5	-4,3	2,8	4,8	-20,6	1,2
Kişi Başı Verimlilik	5,4	-2,2	1,2	3,5	1,6	9,9	3,9	12,0	17,3	18,0	2,1	16,0
Reel Birim Ücret	-4,5	7,6	6,5	10,7	5,7	-1,9	5,0	-9,5	-14,0	-13,3	7,5	-12,1
Ticaret-Hizmet												
Ciro	10,9	6,8	-2,0	-5,0	-3,5	10,0	-0,2	18,0	19,9	20,0	-3,6	19,4
İstihdam	4,0	1,6	-4,2	-10,8	-5,3	-2,5	-5,8	0,4	1,9	2,6	-6,9	1,6
Kişi Başı Verimlilik	6,7	5,1	2,3	6,5	1,9	12,8	6,0	17,6	17,7	17,0	3,6	17,4
Reel Birim Ücret	3,3	6,7	9,7	7,8	8,3	-3,8	5,5	-5,8	-5,2	-4,8	8,7	-5,3
Saatlik İş Gücü Maliyeti												
Toplam		12,5	13,3	11,1	6,5	5,2	8,9	5,4	7,3	11,0	10,2	7,9
Sanayi		12,5	14,9	11,3	6,2	4,0	8,9	3,1	6,3	11,5	10,7	6,9
İnşaat		11,2	15,8	16,1	10,9	10,4	13,2	8,3	9,2	10,5	14,2	9,3
Ticaret-Hizmet		12,7	8,8	8,9	5,7	6,2	7,4	9,8	8,6	10,4	7,8	9,6
TÜFE	8,8	10,4	8,4	5,7	5,3	5,7	6,3	9,3	9,2	8,4	6,4	9,0

* Ücretler TÜFE ile reelleştirilmiştir.

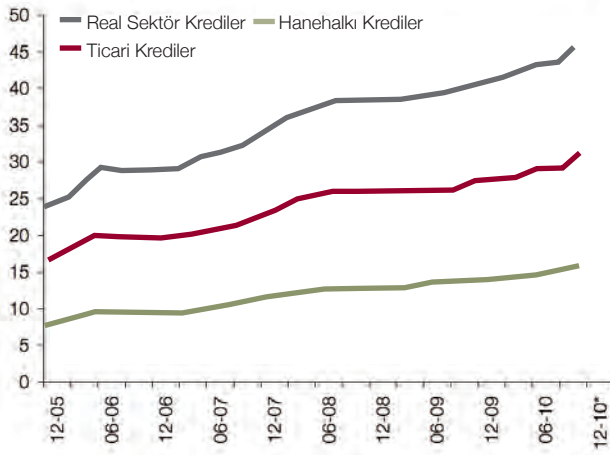
Kaynak: TÜİK, TCMB.

² TÜİK tarafından açıklanan, 2008 temel yıllık Saatlik İş Gücü Maliyeti Endeksi kazanç ve kazanç dışı (işverenler yaptığı sosyal güvenlik, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri ve diğer iş gücü maliyeti ödemeleri) olarak yayımlanmaktadır.

Reel sektöre açılan kredilerdeki artış alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, gerek tüketici kredileri, gerek ticari kredilerdeki yükselişin bu artışa katkı sağladığı görülmektedir. Krizin etkilerinin en çok hissedildiği küçük ve orta ölçekli işletmelerin kredi kullanımı da artış göstermiştir (Grafik 20).

Bollaşan küresel likiditenin yol açtığı hızlı kredi genişlemesinin olumsuz etkilerini sınırlamak amacıyla 2010 yılı içinde uygulamaya koyulan tedbirler, finansal istikrarı gözetmek ve dış şoklara karşı dayanıklılığı artırmak açısından önem arz etmektedir.

Grafik 19. Reel Sektöre Açılan Krediler/GSYİH (Yüzde)

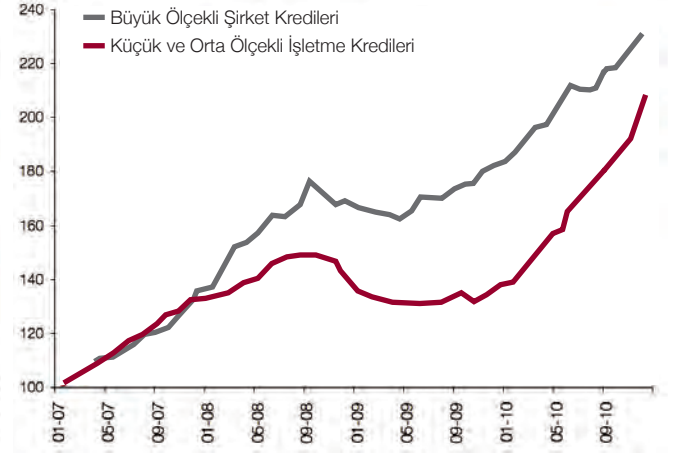
* Tahmin.

Kaynak: TCMB.

Kamu Maliyesi ve Borç Stokundaki Gelişmeler

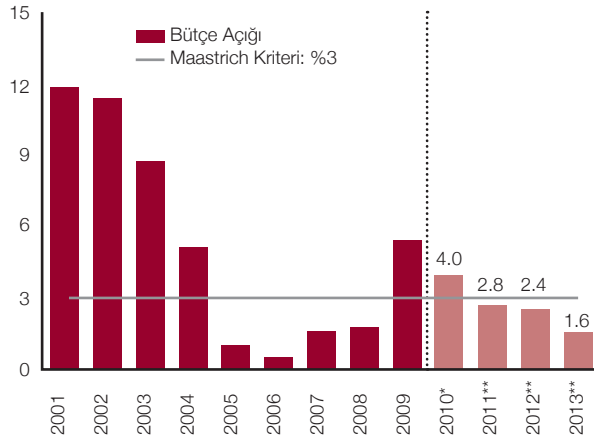
Küresel ekonomik kriz nedeniyle iktisadi faaliyette ortaya çıkan daralmanın kamu gelirlerini önemli ölçüde azaltması ve krizin etkilerini hafifletmeye yönelik olarak uygulanan geniş kapsamlı mali teşvik paketleri, gelişmiş ülkelerde daha belirgin olmak üzere, küresel ölçekte kamu mali açığının ve borç stokunun artmasına yol açmıştır. Aralarında Türkiye'nin de yer aldığı birçok gelişmekte olan ülke ise, uyguladıkları mali teşvik programlarının görece olarak daha küçük çaplı olması, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın daha hızlı gerçekleşmesi ve küresel krize görece düşük bütçe

Grafik 20. Ölçek Bazında Ticari Krediler (2007 Ocak=100)

Kaynak: BDDK.

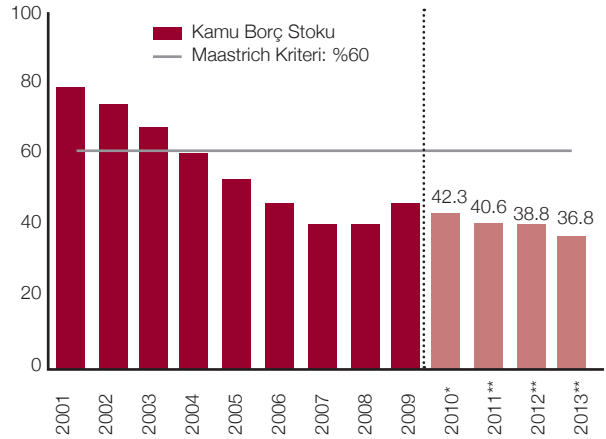
Grafik 21. Merkezi Yönetim Bütçe Açığı ve AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stoku (GSYİH'nin Yüzdesi)

* Tahmin.

** OVP (2011-2013) Hedefleri.

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

* Tahmin.

** OVP (2011-2013) Hedefleri.

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

açığı ve borç stoku ile girmeleri nedeniyle kamu maliyesi dengeleri açısından daha olumlu bir görünüm sunmaktadır.

Nitekim 2010 yılında iktisadi faaliyetteki toparlanmanın öngörülenden daha hızlı gerçekleşmesi ve faiz giderlerindeki düşüşler, Türkiye ekonomisinde kamu maliyesi dengelerini olumlu etkilemiştir. Ekonomideki hızlı büyüme eğilimine ve yapılan vergi ayarlamalarına bağlı olarak artan vergi gelirleri bütçe performansındaki iyileşmenin temel kaynağını oluştururken, faiz dışı harcamaların artış hızının görece olarak yavaşlaması ve iç borçlanma faiz oranlarındaki gerilemeye bağlı olarak faiz giderlerinin belirgin olarak azalması da kamu maliyesi dengelerine olumlu katkıda bulunmuştur (Grafik 21).

2011-13 dönemini kapsayan ve 2010 yılının Ekim ayında kamuoyuna açıklanan OVP'ye göre, faiz dışı bütçe harcamalarının 2010 yılından itibaren kademeli olarak azaltılması öngörülmektedir. Bunun yanı sıra, iç borçlanma faizlerinde gerçekleşen düşüşle birlikte faiz giderlerinde de azalma beklenmektedir. Vergi gelirlerinin ise vergi denetimlerinin güçlendirilmesi ve vergi tabanının genişletilmesine yönelik yasal ve idari düzenlemelerle artırılması amaçlanmaktadır. Bütçe açıklarının aşamalı

olarak azaltılmasıyla birlikte kamu borcunun GSYİH'ye oranının da 2010 yılından itibaren düşüş eğilimine gireceği öngörülmektedir (Tablo 5).

OVP'de kamu maliyesine ilişkin göstergeler, 2010 yılında ekonominin öngörülenden daha güçlü bir biçimde toparlanmasının da katkısıyla ortaya çıkan iyileşmenin önümüzdeki dönemde de devam edeceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, mali disiplinin kalıcılığının sağlanabilmesi ve Türkiye'nin diğer ülkelerden olumlu yönde ayrılmaya devam edebilmesi açısından, mali çerçevenin OVP'de öngörülen kurumsal ve yapısal iyileştirmelerle güçlendirilmesi önem taşımaktadır.

2010 yılında merkezi yönetim bütçesi 39,6 milyar Türk lirası açık verirken, faiz dışı denge 8,7 milyar Türk lirası fazla vermiştir (Tablo 6). Bu dönemde bütçe performansının geçen yıla göre belirgin olarak iyileşmesini sağlayan temel etkenler, iktisadi faaliyetteki canlanmaya bağlı olarak artan vergi gelirleri ve iç borçlanma faiz oranlarındaki düşüşle birlikte faiz ödemelerinde ortaya çıkan gerileme olmuştur. Buna ek olarak, faiz dışı harcamalardaki artış hızının da görece yavaşlaması, bütçe açığındaki düşüşe olumlu yönde katkıda bulunmuştur.

Tablo 5. Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve AB Tanımlı Borç Stoku (GSYİH'nin Yüzdesi)

	2009	2010*	2011**	2012**	2013**
Bütçe Gelirleri	22,5	23,0	23,0	22,9	22,5
Bütçe Giderleri	28,0	27,0	25,7	25,3	24,2
Bütçe Dengesi	-5,5	-4,0	-2,8	-2,4	-1,6
Bütçe Gelirleri (Program Tanımlı)	21,0	21,8	21,8	21,7	21,6
Faiz Dışı Harcamalar (Program Tanımlı)	22,5	22,5	21,8	21,3	20,8
Faiz Dışı Denge (Program Tanımlı)	-1,5	-0,7	0,0	0,4	0,8
Toplam Kamu Faiz Dışı Dengesi (Program Tanımlı)	-1,0	-0,2	0,3	0,7	1,0
AB Tanımlı Genel Yönetim Nominal Borç Stoku	45,5	42,3	40,6	38,8	36,8

* Tahmin. **Hedef.

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

Tablo 6. Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri (Milyar TL)

	2009	2010	Artış Oranı (Yüzde)	Gerçekleşme/Bütçe Hedefi (Yüzde)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	268,2	293,6	9,5	102,3
Faiz Giderleri	53,2	48,3	-9,2	85,1
Faiz Dışı Bütçe Giderleri	215,0	245,3	14,1	106,6
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	215,5	254,0	17,9	107,3
I. Vergi Gelirleri	172,4	210,5	22,1	108,9
II. Vergi Dışı Gelirler	36,2	35,6	-1,5	97,2
Bütçe Dengesi	-52,8	-39,6	-	78,9
Faiz Dışı Denge	0,4	8,7	-	132,5

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

2010 yılında bütçe açığının azalmasıyla birlikte kamu kesimi borçlanma gereğinin düşmesi ve hızla gerileyen iç borçlanma faiz oranları, borç stoku dinamiklerini olumlu yönde etkilemiştir (Grafik 21). Ayrıca, kamu borç yönetiminin yasal ve idari çerçevesinin geliştirilmesine ve uzun vadeli bir bakış açısıyla oluşturulan borçlanma stratejilerine bağlı olarak borç stokunun yapısı iyileştirilmiş, kamu borcunun dış şoklara karşı duyarlılığı azalmıştır. OVP hedefleri çerçevesinde, bütçe açıklarının aşamalı olarak azaltılmasıyla birlikte kamu kesimi borç stokunun GSYİH'ye oranında 2010 yılında başlayan düşüş eğiliminin orta vadede devam edeceği öngörülmektedir (Grafik 21 ve Tablo 5).

2.2.4. Para Politikası Kararları ve Uygulamaları

Enflasyon Hedeflemesi Rejimi: Genel Çerçeve

TCMB, fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek temel amacı doğrultusunda, para politikası uygulamalarını enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde sürdürmektedir. Bu öncelikli amaca ek olarak, TCMB, kuruluş kanununda tanımlandığı üzere, finansal sistemde istikrarı sağlayıcı tedbirleri alma görevini de yerine getirmektedir.

TCMB'nin fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek öncelikli amacına yönelik olarak kullandığı temel politika aracı, 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranıdır. Bununla birlikte, para politikasının etkinliğini artırmak ve makro finansal riskleri sınırlamak amacıyla, zorunlu karşılıklar ve likidite yönetimi gibi ek politika araçları da aktif olarak kullanılmaktadır.

Hedef değişken olarak TÜFE'nin 12-aylık değişimiyle hesaplanan yıl sonu enflasyon oranları esas alınmakta, enflasyon hedefleri hükümetle birlikte nokta hedef olarak belirlenmektedir. TCMB, enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde şeffaflık ve hesapverebilirlik ilkelerini uygulayabilmek ve kamuoyunca gözlenebilir ve somut bir ölçüt ortaya koyabilmek amacıyla nokta hedefler etrafında belirsizlik aralığı ilan etmektedir. Gerçekleşen enflasyon ile hedef enflasyon arasındaki farkın mutlak değeri 2 yüzdelik puanı aştığı takdirde hesap verme yükümlülüğü devreye girmektedir. Enflasyonun, yıl içinde, 3-aylık dönemler sonu itibarıyla yıl sonu hedefinden 2 yüzdelik puandan fazla farklılaşması durumunda, sapmaya yol açan nedenler ile hedefe ulaşılması için alınması gereken ve uygulamaya koyulan önlemler Enflasyon Raporu

aracılığıyla kamuoyuna açıklanmaktadır. Yıl sonunda enflasyonun hedeften belirgin olarak sapması durumunda ise hükümete açık mektup yazılmaktadır (Tablo 7). 2010 yılında maliye ve para politikalarının yurt içi talep üzerindeki genişletici etkileri giderek belirginleşmekle birlikte, küresel ekonomide ılımlı bir toparlanma hızına işaret eden orta vadeli görünüm iktisadi faaliyeti sınırlamaya devam etmiştir. Enflasyonda 2010 yılının ilk çeyreğinde vergi düzenlemelerine ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlara bağlı yükseliş eğilimi gözlenirken, yıl genelinde enflasyon gelişmelerinde gıda fiyatlarının seyri belirleyici olmuştur. Gıda ve enerji fiyatlarındaki artışa karşın çekirdek enflasyon göstergeleri de yıl içinde zayıf seyrini korumuştur. Sonuç olarak, 2010 yıl sonu TÜFE enflasyonu yüzde 6,4 ile yıl sonu için belirlenmiş yüzde 6,5 hedefine oldukça yakın ve belirsizlik aralığının içinde gerçekleşmiştir.

Faiz oranlarına ilişkin kararlar, 2010 yılında da, önceden belirlenen bir yıllık takvim çerçevesinde aylık olarak alınmaya devam etmiştir. PPK toplantılarında alınan kararlar, kısa gerekçeleri ile birlikte aynı gün; daha detaylı toplantı özetleri ise, toplantıyı takip eden sekiz iş günü içinde İngilizce çevirileri ile birlikte ilân edilmiştir.

2010 yılında para politikasının temel iletişim araçları, Enflasyon Raporu ve PPK duyuruları olmuştur. Enflasyon Raporu, 2010 yılında da, Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında yayımlanmıştır. Bir diğer önemli iletişim aracı olan Aylık Fiyat Gelişmeleri Raporu'nun yayımlanmasına da devam edilmiştir. Para ve kur politikası çerçevesine ilişkin basın duyuruları, Başkan ve diğer yetkililer tarafından TCMB'nin faaliyetleri ve para politikası uygulamaları hakkında yapılan sunum ve konuşmalar ile Mayıs ve Aralık aylarında yayımlanan Finansal İstikrar

Tablo 7. 2010 Yılında Hedefle Uyumlu Enflasyon Patikası, Belirsizlik Aralığı ve Enflasyon Gerçekleşmeleri

	2010			
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık
Belirsizlik Aralığı Üst Sınırı	8,5	8,5	8,5	8,5
Hedefle Uyumlu Patika	6,5	6,5	6,5	6,5
Belirsizlik Aralığı Alt Sınırı	4,5	4,5	4,5	4,5
Gerçekleşmeler	9,6	8,4	9,2	6,4

Kaynak: TCMB.

Raporu, kamuoyunun bilgilendirilmesinde önemli rol oynamaya devam etmiştir.

Para Politikası Uygulamaları

TCMB, 2009 yılının son çeyreğinden itibaren enflasyon ve büyümeye ilişkin öngörülerini konusunda kamuoyu ile iletişimini güçlendirmiş ve fiyatlama davranışlarının bozulmasını önlemeye odaklanmıştır. 2010 yılının ilk çeyreğinde yaşanan gelişmeler, TCMB'nin öngörülerini doğrular nitelikte olmuş ve politika faizinin bir süre daha mevcut düzeyinde tutulmasının ve uzun süre düşük düzeyde seyretmesinin gerekliliğine ilişkin para politikası duruşunu desteklemiştir. Bunun sonucunda, para politikası kararlarının beklentiler üzerindeki etkinliği güçlenmiştir.

TCMB, küresel krizin finansal piyasalar üzerindeki etkisinin hafiflemesiyle birlikte, kriz sırasında alınan likidite önlemlerinin geri alınmasını ve para politikasının operasyonel çerçevesini normalleştirmeyi içeren çıkış stratejisini 14 Nisan 2010 tarihinde açıklamıştır. Bu çerçevede, repo ihaleleri aracılığıyla piyasaya ihtiyacın üzerinde sağlanan likidite, para piyasalarındaki normalleşmeye paralel olarak kademeli biçimde azaltılmıştır.

Piyasadaki likidite koşullarının öngörüldüğü şekilde gelişmesiyle Mayıs ayında çıkış stratejisi kapsamındaki teknik faiz ayarlaması sürecinin ilk adımı atılarak 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranlarının politika faiz oranı olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Buna ek olarak, Eylül ayında

TCMB, temel politika aracı olan 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranına ek olarak diğer para politikası araçlarını da aktif şekilde kullanmıştır.

teknik faiz ayarlaması sürecinin ikinci adımı atılarak 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranı ile gecelik işlemler için ilân edilen borçlanma faizi arasındaki fark 25 baz puan artırılmıştır.

TCMB, fiyat istikrarı sağlama ve sürdürme öncelikli amacı ve finansal istikrarı gözetmek görevi doğrultusunda, makro finansal riskleri kontrol altında tutmaya yönelik olarak temel politika aracı olan 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranına ek olarak diğer para politikası araçlarını da aktif şekilde kullanmıştır. Bu çerçevede 2010 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında alınan kararlarla TCMB'nin gecelik piyasada uyguladığı borçlanma faiz oranı yüzde 5,75'ten yüzde 1,50'ye indirilmiş, borç verme faiz oranı ise 0,25 puan artırılarak yüzde 9'a çıkarılmıştır (Tablo 8). Benzer bir düzenleme geç likidite penceresi faiz oranlarında da uygulanmıştır. Ayrıca, TCMB, yılın ikinci yarısında ivme kazanan kredi genişlemesi ile ABD ve Avrupa ekonomilerindeki niceliksel genişleme politikalarının devam etmesiyle artan sermaye girişlerinin makro finansal riskleri gündeme getirmesi sonucunda daha düşük bir politika faizi, daha geniş bir faiz koridoru ve daha yüksek zorunlu karşılık oranlarından oluşan yeni bir politika bileşimini uygulamaya koymuştur.

Tablo 8. 2010 Yılında Para Politikası Kurulu Toplantıları ve Faiz Kararları*

PPK Toplantı Tarihleri	Gecelik Faiz Kararı	Gecelik Faiz Oranı	1 Haftalık Faiz Kararı	1 Haftalık Faiz Oranı
14 Ocak 2010	Değişmedi	6,5	-	-
16 Şubat 2010	Değişmedi	6,5	-	-
18 Mart 2010	Değişmedi	6,5	-	-
13 Nisan 2010	Değişmedi	6,5	-	-
18 Mayıs 2010	Değişmedi	6,5	-	-
17 Haziran 2010	Değişmedi	6,5	Değişmedi	7
15 Temmuz 2010	Değişmedi	6,5	Değişmedi	7
19 Ağustos 2010	Değişmedi	6,5	Değişmedi	7
16 Eylül 2010	-0,25	6,25	Değişmedi	7
14 Ekim 2010	-0,5	5,75	Değişmedi	7
11 Kasım 2010	-4	1,75	Değişmedi	7
16 Aralık 2010	-0,25	1,5	-0,5	6,5

* 18 Mayıs 2010 tarihli Para Politikası Toplantısında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı para politikası açısından politika faiz oranı niteliği kazanmış olup gecelik işlemler için ilân edilen borçlanma faiz oranının 50 baz puan üzerinde, yüzde 7 olarak belirlenmiştir.

Kaynak: TCMB.

Kredi genişlemesi de dikkate alınarak Türk lirası zorunlu karşılık oranı Eylül ve Kasım aylarında 0,50'şer puan artırılarak yüzde 6 düzeyine yükseltilmiştir. Buna ek olarak, zorunlu karşılık oranlarının makroekonomik ve finansal riskleri azaltıcı araçlardan biri olarak daha etkin şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla Eylül ayında Türk lirası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Bu düzenlemelerin yanı sıra, Türk lirası zorunlu karşılık oranlarına yönelik olarak Aralık ayında kapsamlı bir düzenlemeye daha gidilmiştir. Bankacılık sisteminde yükümlülüklerin vadesinin uzatılması ve yabancı sermaye girişlerinin daha uzun vadeye yönlendirilmesi amacına yönelik olarak Türk lirası zorunlu karşılık oranları vadelere göre farklılaştırılmış, daha önce zorunlu karşılığa tabi olmayan yurt içi ve yurt dışı repo işlemlerinden sağlanan bazı fonlar da zorunlu karşılık kapsamına alınmıştır (Tablo 9).

Diğer taraftan, 3-ay vadeli repo ihalelerine olan ihtiyacın azaldığı dikkate alınarak, 15 Ekim 2010 tarihi itibarıyla söz konusu ihalelere son verilmiştir. Çıkış stratejisi çerçevesinde aşamalı teknik faiz ayarlaması sürecinin tamamlanmasıyla birlikte temel fonlama aracının 1-hafta vadeli repo ihaleleri olması; buna karşılık, kısa vadeli diğer borç verme ve borçlanma imkânlarının gecelik vadede olması nedeniyle, benzer nitelikteki likidite yönetimi araçları arasındaki vade uyumunu sağlamak amacıyla, 15 Ekim 2010 tarihinden itibaren açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara tanınan repo imkânının sadece gecelik vadede kullanılmasına karar verilmiştir.

Türk lirası zorunlu karşılık oranının artırılması yanında, Eylül ayında Türk lirası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi

uygulanmasına da son verilmiştir. 1 Ekim 2010 tarihli yükümlülük döneminden geçerli olmak üzere alınan Türk lirası ve yabancı para zorunlu karşılık oranlarındaki artışlar ile piyasadan 2,1 milyar TL ile 1,5 milyar ABD doları çekilmiştir. 12 Kasım 2010 tarihli yükümlülük döneminden geçerli olmak üzere gerçekleştirilen TL zorunlu karşılık oranı artışı ile de piyasanın likiditesi 2,1 milyar TL azaltılmıştır. Diğer yandan 2010 yılının dördüncü çeyreğinde döviz alım ihaleleri kapsamında piyasadan toplam 5,85 milyar ABD doları alınmış ve karşılığında 7,97 milyar TL'lik likidite sağlanmıştır. Aynı zamanda, likidite yönetimi araç çeşitliliğinin ve operasyonel esnekliğinin sürdürülebilmesi amacıyla 23 Aralık 2009 tarihinde başlanan DİBS alım ihalelerine bu çeyrekte de devam edilmiş, bunun sonucunda piyasaya 1,01 milyar TL'lik likidite sağlanmıştır. Gerek DİBS gerekse döviz alımları 2010 yılının son çeyreğinde likiditeyi artırıcı yönde etkide bulunmuştur. Bu dönemde, Hazine'nin TCMB nezdindeki ortalama hesap bakiyesi geçtiğimiz çeyreğe kıyasla azalarak likidite açığını daraltıcı yönde etki yapmıştır. Bunlara karşın, para tabanında gözlenen yüksek miktardaki artış, yılın dördüncü çeyreğinde bankacılık sisteminin net likidite açığının önceki çeyreğe kıyasla artmasına yol açmıştır (Grafik 22).

Döviz Kuru Politikası

TCMB, 2010 yılında, enflasyon hedeflemesi rejimi ile birlikte dalgalı döviz kuru rejimi uygulamasına devam etmiştir. TCMB güçlü döviz rezerv pozisyonuna sahip olma politikası çerçevesinde döviz arzının döviz talebine oranla arttığı dönemlerde serbest piyasa koşullarını

Tablo 9. Zorunlu Karşılık Oranlarına İlişkin Kararlar (Yüzde)

Karar Tarihi	Vadesiz	1 aya kadar	3 aya kadar	6 aya kadar	1 yılı kadar	1 yıl ve daha uzun	Birikimli	Mevduat/ katılım fonu dışı diğer*	Ağırlıklı ortalama
16 Ekim 2009	5	5	5	5	5	5	5	5	5
23 Eylül 2010	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
12 Kasım 2010	6	6	6	6	6	6	6	6	6
17 Aralık 2010	8	8	7	7	6	5	5	8	7,4

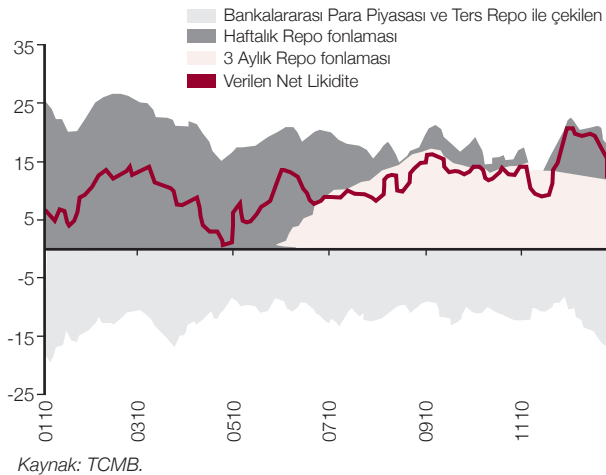
*17 Aralık 2010 tarihli düzenlemeyle bankaların TCMB ve kendi aralarında yaptıkları hariç olmak üzere repo işlemlerinden sağladıkları fonlar da zorunlu karşılık kapsamına alınmıştır.

Kaynak: TCMB.

en az düzeyde etkileyecek şekilde döviz alım ihaleleri düzenlemektedir. Diğer gelişmekte olan ülkelerle birlikte, Türkiye'ye yönelik sermaye girişlerinin daha istikrarlı bir şekilde güçlenmesi ve rezerv birikiminin hızlandırılması amacıyla günlük döviz alım ihale tutarı artırılmıştır. 1 Ekim 2010 tarihinde ise, döviz rezervlerini güçlendirmek amacıyla ülkemize yönelik sermaye akımlarından daha etkin bir şekilde faydalanmak ve söz konusu akımların değişkenliğine karşı daha esnek olabilmek amacıyla döviz alım ihalelerinde yöntem değişikliğine gidilmesine karar verilmiştir. Yeni yöntemin rezerv birikimi açısından döviz arzının döviz talebine oranla arttığı dönemlerde yeterli esnekliği sağladığı dikkate alınarak, 3 Ocak 2011 tarihinden itibaren gerçekleştirilecek düzenli ihalelerde bankaların opsiyon hakkı olmayacağı karara bağlanmıştır. Ayrıca, aynı kararla günlük ihale alım tutarı 50 milyon ABD dolarına yükseltilmiş, böylece opsiyon uygulamasının sona erdirilmesi nedeniyle döviz alım miktarlarında oluşabilecek keskin düşüş önlenmiştir.

Bu çerçevede, TCMB, uluslararası piyasalardaki gelişmelere bağlı olarak likidite koşullarının iyileşmesi ve yurt içine sermaye akışının güçlü seyretmesi durumunda döviz alımlarının hızlandırılabilmesi için düzenli döviz alım ihalelerinde tutarı artırmaktadır. Döviz alımlarının hızlandırılmasına karar verilmesi durumunda ilave alım tutarı haftanın ilk iş gününde belirlenerek kamuoyuna duyurulmaktadır. 2010 yılında ihaleler yoluyla alınan toplam döviz miktarı 14,9 milyar ABD dolarıdır. Altın hariç

Grafik 22. Piyasadaki Likidite Gelişmeleri
(Milyar TL)

TCMB 2010 yılında, enflasyon hedeflemesi rejimi ile birlikte dalgalı döviz kuru rejimi uygulamasına devam etmiştir.

brüt döviz rezervleri ise, 2010 yıl sonu itibarıyla 79,7 milyar ABD doları düzeyindedir.

Küresel piyasalardaki normalleşme belirginleştikçe döviz likiditesine ilişkin sağlanan imkânların kontrollü ve aşamalı olarak kriz öncesi seviyelere getirilmesi hedefi çerçevesinde, yabancı para zorunlu karşılık oranı Nisan, Temmuz ve Eylül aylarında yapılan düzenlemelerle toplamda 2 puan artırılarak yüzde 11 düzeyine yükseltilmiştir. Ayrıca, uluslararası likidite koşullarında gözlenen iyileşme ve bankacılık sisteminin döviz likiditesindeki artış dikkate alınarak, 15 Ekim 2010 tarihinden itibaren TCMB'nin Döviz ve Efektif Piyasaları Döviz Depo Piyasası'ndaki aracılık işlemlerine son verilmiştir. Bunun yanı sıra, bankaların kendilerine tanınan borçlanma limitleri çerçevesinde TCMB'den alabilecekleri döviz depo işlemlerinin vadesi, Ekim 2008 dönemi öncesinde olduğu gibi, bir haftaya indirilmiştir.

2011 Yılında Para ve Kur Politikası

2011 yılında para ve kur politikasının genel çerçevesi TCMB'nin 21 Aralık 2010 tarihli "2011 Yılında Para ve Kur Politikası" başlıklı duyurusu ile kamuoyuna açıklanmıştır. Bu çerçevede, 2010 yılında, enflasyon hedeflemesi ve dalgalı döviz kuru rejimlerinin uygulanmasına devam edilecektir. 2011 yıl sonu için belirlenen enflasyon hedefi yüzde 5,5'tir. Belirsizlik aralığı olarak 2011 yılında, hedef ve enflasyon arasındaki farkın mutlak değeri iki yüzdelik puan olarak korunmuştur.

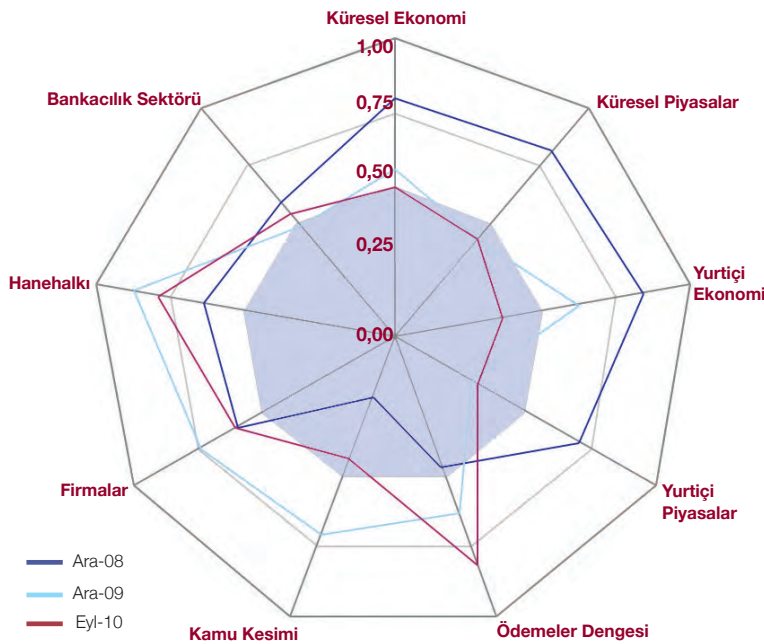
TCMB, fiyat istikrarını sağlama ve sürdürme temel amacı doğrultusunda, 2011 yılında da, makroekonomik riskleri ve finansal istikrarı gözetmeye devam edecek, bu amaçla para politikası ve likidite yönetiminin etkinleştirilmesine yönelik uygulamalarına devam edecektir. TCMB, ortaya çıkacak ihtiyaçlara göre, gelecek dönemde de likidite yönetimi stratejisinde değişikliklere gidebilecek; temel para politikası aracı olan 1-hafta vadeli repo ihale faiz oranının etkinliğini desteklemek ve finansal istikrara ilişkin riskleri sınırlamak amacıyla borçlanma ve borç verme faiz oranları koridoru ile zorunlu karşılık uygulaması gibi diğer araçları da aktif olarak kullanabilecektir.

2.3. FİNANSAL İSTİKRAR GELİŞMELERİ VE FAALİYETLER

Temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan TCMB, aynı zamanda, ülkemizde finansal istikrardan sorumlu kurumlardan biri olarak, finansal sistemdeki riskleri ve kırılganlıkları Finansal İstikrar Raporu aracılığıyla ulusal ve uluslararası gelişmeleri de göz önünde bulunduran makro bir bakış açısıyla analiz etmektedir. Bu çerçevede, Finansal İstikrar Raporu'nda 2010 yılına ilişkin değerlendirmeler Mayıs ve Aralık ayında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomik görünümünde krizin ardından önemli bir ayrışma yaşanmakla birlikte, küresel ekonomide kademeli bir toparlanma gözlenmiştir. Ancak, esas olarak gelişmiş ekonomilerden kaynaklanan riskler devam etmiş, özellikle Avrupa'daki bazı ülkelerin bankacılık ve kamu kesimlerinde artarak süren sorunlar piyasaları olumsuz yönde etkilemiştir. Gelişmiş ülkelerin zayıf ekonomik görünümü nedeniyle bu ülkelerin merkez bankaları genişletici para politikalarını devam ettirmişlerdir. Buna bağlı olarak artan küresel likidite ile gelişmekte olan ülkelere doğru sermaye akımları son dönemde hızlanmış, bu ülkelerdeki hızlı kredi genişlemesi ile ivmelenen iç talep, büyümenin ana unsuru haline gelmiştir.

Grafik 23. Finansal İstikrarın Makro Gösterimi³

Kaynak: TCMB

Ülkemizde, iktisadi faaliyetteki toparlanmanın beklenenden hızlı olması, OVP'nin mali disiplinin süreceğine işaret etmesi, finansal sistemin istikrarı, kredi derecelendirme kuruluşlarının olumlu değerlendirmeleri, risk primi göstergelerinin kriz öncesi seviyelerinin de altında seyretmesi ülkemiz ekonomisi açısından oldukça olumlu bir görünüme işaret etmektedir. Güçlü kamu maliyesi, firmaların artan kârlılık performansı, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında hanehalkı yükümlülüklerinin milli gelire oranının düşük düzeylerde ve ağırlıklı olarak Türk lirası cinsinden olması ekonominin olası şoklara karşı dayanıklılığını artırmaktadır. Ancak, ekonominin daha çok yurt içi talebe bağlı olarak canlanması, hanehalkı ile firmaların borçluluğunu yükseltmekte ve cari işlemler açığını artırmaktadır. Önümüzdeki dönemde, kısa ve uzun vadeli sermaye akımlarının ve cari işlemler açığının seyri, finansal istikrar açısından daha yakından takip edilmesi gereken göstergelerdir.

Türk bankacılık sektörüne bakıldığında, krizden çıkış sürecinde iktisadi faaliyetteki toparlanma ve düşük düzeyde seyreden faiz oranları sonucunda başta KOBİ kredileri olmak üzere tüm kredi türlerinde artış hızlanırken, işsizlik oranlarındaki gerileme ve ekonomideki büyümenin de etkisi ile sorunlu kredi oranlarının gerilediği görülmüştür. Bankacılık sektörünün yurt dışından kaynak sağlama imkânları iyileşirken, sektörün kamu menkul kıymetlerine yaptığı yatırımlar yavaşlamıştır. Kredi kalitesindeki iyileşmeye rağmen net faiz marjındaki daralmayla birlikte, kârlılık performansı göstergeleri düşüş eğilimine girmiştir. Asgari ve hedef rasyoların oldukça üzerinde olan sermaye yeterlilik oranı ise kredilerin hızlı artışıyla birlikte gerilemiştir.

Söz konusu gelişme ve değerlendirmeler, finansal istikrar analizlerinde sistemi bütüncül bir yaklaşım çerçevesinde ele alan Grafik 23'teki gösterimden de izlenebilmektedir. Nitekim, söz konusu gösterim ödemeler dengesi alanındaki kırılganlıklara rağmen yurt içi ekonomideki olumlu performansa işaret etmekte ve ülkemiz bankacılık sektörünün hızlı kredi büyümesini destekleyici bir yapıya sahip olduğunu ve şoklara karşı dayanıklılığını koruduğunu göstermektedir.

³Merkeze yaklaşmak ilgili sektörün finansal istikrara yaptığı katkının olumlu yönde arttığını ifade etmektedir. Analiz her bir alt sektörün kendi içinde tarihsel olarak karşılaştırılmasına yöneliktir. Sektörler arası karşılaştırma, yalnızca merkeze göre bulunulan konumda meydana gelen değişimin yönü çerçevesinde yapılabilir.

2.4. ÖDEME – TAKAS SİSTEMLERİ VE EMİSYON

2.4.1. Çek Takas Sistemi

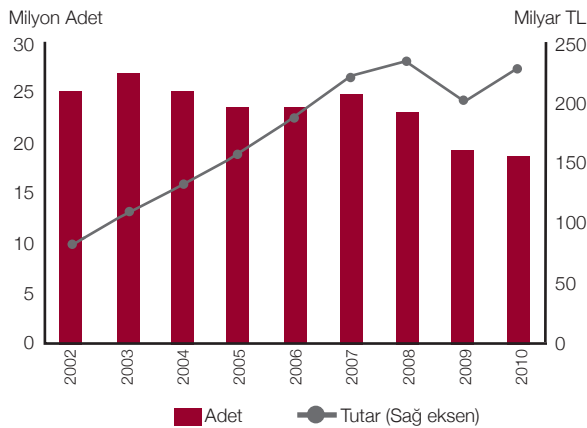
Bankamızca yayımlanan Yönetmelik uyarınca kurulan BTOM (Bankalararası Takas Odaları Merkezi) faaliyetlerini, Bankamız gözetiminde Ankara ve İstanbul Takas Odalarında yürütmektedir.

Ödeme sistemleri arasında önemli bir yer tutan çek takası faaliyetlerinin kesintisiz ve sorunsuz bir şekilde hizmet verebilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, sunulan hizmetin kalitesinin ve etkinliğinin artırılabilmesi amacıyla teknolojik gelişmeler ve ihtiyaçlar takip edilmekte ve gerekli iyileştirmeler yapılmaktadır. Bankalararası takas odalarında hesaplasmaya tabi tutulan çek adet ve tutarları 2009 yılında sırasıyla 19,3 milyon adet ve 200,8 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmişken, 2010 yılında işlem bazında azalarak 18,7 milyon adet ve tutar bazında artarak 228 milyar Türk lirası olmuştur (Grafik 24).

2.4.2. Ödeme Sistemleri Alanında Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Süreci

AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programında Sermayenin Serbest Dolaşımı ve Mali Hizmetler Faslı kapsamında ödeme sistemleri ve hizmetleri ile elektronik para kuruluşları alanında 2009-2011 döneminde çıkarılmak üzere Bankamıza verilen

Grafik 24. Bankalararası Takas Odalarında Hesaplasmaya Tabi Tutulan Çekler

Kaynak: Bankalararası Takas Odaları Merkezi.

Kanun hazırlama sorumluluğu çerçevesinde Kanun Taslağına ilişkin çalışmalar sürdürülmüştür. Ayrıca, IBAN (Uluslararası Banka Hesap Numarası) konusunda Bankamızca çıkarılan Uluslararası Banka Hesap Numarası Hakkında Tebliğ'in uygulamasıyla ilgili olarak 2010 yıl sonu itibarıyla EFT ile yapılan para transferlerinde IBAN kullanımı incelendiğinde; göndericilerin IBAN kullanım oranının yüzde 99 seviyesinde olduğu, bu oranın alıcılarda ise yüzde 67 civarında seyrettiği tespit edilmiştir.

2.4.3. Perakende Ödeme Sistemi Çalışmaları

Perakende ödemelere EFT Sistemi çalışma saatleriyle kısıtlı olmaksızın daha uzun bir saat diliminde hizmet vermek, mevcut perakende ödemelerin EFT Sistemi'nde yaratabileceği riskleri azaltmak, mevcut ve yeni perakende ödemeler için etkin bir altyapı oluşturmak, banka dışı kuruluşların ödeme sistemlerine erişimini sağlamak, EFT Sistemi'ne alternatif ödeme kanalları oluşturmak, SEPA (Tek Avrupa Ödeme Alanı) standartlarıyla uyumlu hale gelmek ve EFT Sistemi'nin bir piyasa sistemi olarak uluslararası standartlar çerçevesinde yeniden yapılandırılmasına olanak sağlamak amacıyla bir perakende ödeme sistemi kurulması planlanmaktadır.

TCMB ve TBB bünyesindeki çalışma gruplarında 2010 yılı içinde çalışmalara devam edilerek sistemin özellikleri ve işleyiş kuralları büyük oranda kesinleştirilmiştir.

2.4.4. Bölge Ülkeleri Ödeme Sistemleri Çalıştayı

2001'den bu yana BIS (Uluslararası Mutabakatlar Bankası) CPSS (Ödeme ve Mutabakat Sistemleri Komitesi) ile ortaklaşa düzenlenmekte olan Bölge Ülkeleri Ödeme Sistemleri Çalıştayı 26-29 Mayıs 2010 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Yirmi ülkeden merkez bankası yöneticileri ve uzmanlarından oluşan 45 kişilik bir katılımcı grubunun izlediği çalıştayda ulusal ve bölgesel ödeme sistemleri, ödeme sistemleri alanında bölgesel işbirliği, merkez bankalarının ödeme sistemleri gözetim rolü, perakende ödeme sistemlerinin tümleştirilmesi ve SEPA projesi konularında konuşmalar ve ülke sunumları yer almıştır. Ayrıca, ödeme sistemleri gözetimi konusu ile perakende ödeme sistemlerinin tümleştirilmesi konusunda paralel oturumlar düzenlenmiştir.

2.4.5. EFT-EMKT Sistemi Çalışmaları

2.4.5.1. Mesaj Güncellemeleri

T.C. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve MASAK (T.C. Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu) ile katılımcılar tarafından talep edilen değişiklikler çerçevesinde bazı EFT-EMKT Sistemi mesajları güncellenmiştir. Bu çalışma ile EFT-EMKT Sistemi mesajlarının ilgili yönetmeliklere uyumu sağlanmış, sistemin uçtan uca otomasyon seviyesi artırılmış ve hatalı işlem miktarı azaltılmış olacaktır.

2.4.5.2. Hizmet Yönetimi İyileştirmeleri

EFT-EMKT Sistemi katılımcıları ve TCMB kullanıcılarına verilen hizmetlerin yönetiminde kullanılmakta olan ITILv3 standartlarına uyumlu yazılımların iyileştirmelerine devam edilmiş ve yeni işlevler devreye alınmıştır. Bu çerçevede kullanılmakta olan yazılımlara kullanıcı memnuniyeti anketi, konfigürasyon yönetimi ve sıkça sorulan sorular işlevleri eklenmiştir. Ayrıca, Vaka Yönetim Sistemi tarafından tespit edilen ve olay haline gelen vakaların hizmet yönetimi yazılımlarında otomatik olarak kayıt altına alınması sağlanmıştır. Başta, EFT-EMKT Sistemi Operasyon Grubu olmak üzere tüm teknik ve operasyonel gruplar tarafından sunulan hizmetler, hizmet uygulamaları kapsamına alınmıştır. Vaka Yönetim Sistemi ve Hizmet Yönetimi altyapısı iyileştirilerek yeni platforma aktarılmış ve yedeklenmiştir.

Katılımcılarla kurulan iletişimde kullanılan haberleşme kanallarının geliştirilmesi ve güvenli alternatif kanallar sunulması amacıyla mevcut e-posta listesi, Genel Ağ sitesi ve mobil iletişim araçlarına ek olarak anlık haberleşme odası hazırlanmıştır.

Hizmet Yönetimi yaklaşımı, altyapısı ve uygulamalarının iyileştirilip geliştirilmesiyle hizmet sunumu kesintisiz ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilecek, kaynak kullanımının etkin ve verimli, kullanıcı memnuniyetinin en üst düzeyde olması sağlanacaktır.

2.4.5.3. EFT-EMKT Sistemi Olağanüstü Durum Hazırlıkları

EFT-EMKT Sistemi'nin kesintisiz işletimini sağlamak üzere olağanüstü durumlara hazırlık çalışmaları kapsamında merkez donanımı ve aktarıcı bilgisayar için yedek sistemlere sorunsuz geçiş yapılabilirdiğini görmek üzere kontrollü geçiş planı hazırlanmıştır.

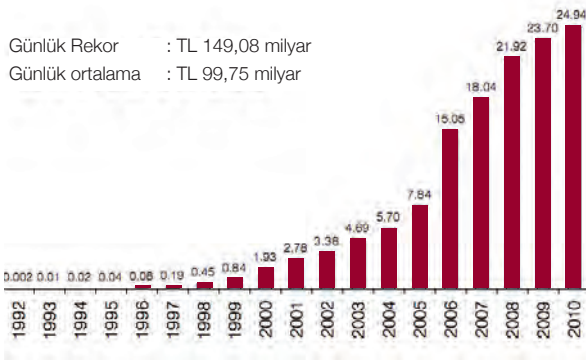
Bu plana uygun olarak TCMB Aktarıcı Bilgisayarı'nın 19 Şubat 2010, EFT - EMKT Merkez Sistemi'nin 11 Mart 2010 tarihlerinde gün ortasında, yedek sistemlere başarıyla geçişleri yapılmış ve işgünü yedek sistemlerde tamamlanmıştır.

EFT-EMKT Sistemi'nin kesintisiz işletimini hedefleyen bir diğer çalışma olarak katılımcı sistemlerinin özel iletişim ağı TICNET'e erişimlerini G.SHDSL altyapısı üzerinden yedeklenmesine yönelik çalışma 2010 yılı Mayıs ayında başarı ile tamamlanmıştır.

2.4.5.4. Toplu Mesaj Gönderim Kistasları

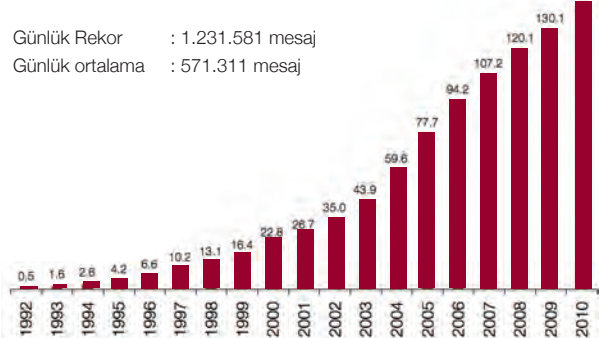
EFT-EMKT Sisteminde gerçekleşen işlemlerin gün içerisindeki dağılımına ve sistemdeki kaynak kullanımına ilişkin incelemeler sonucunda, mevcut kapasitenin daha verimli kullanılmasını sağlamak ve bu yolla sistemin etkinliğini artırmak amacıyla düşük öncelikli ödemelerin mutabakat akışında etkili olan toplu mesaj gönderim kistaslarında değişiklik yapılmıştır.

Grafik 25. EFT Sistemi İşlem Hacmi (Milyon mesaj)

Kaynak: TCMB.

Grafik 26. EFT Sistemi İşlem Tutarları (Trilyon TL)

Kaynak: TCMB.

2.4.5.5. EFT-EMKT Sistemi Kullanım İstatistikleri

EFT-EMKT Sisteminden geçen mesaj ve para hacmi yıllar itibarıyla artış göstermektedir. Sistemden geçen işlemlerin tutarı 2010 yılı için toplam 24,94 trilyon Türk lirası olmuştur. En yüksek günlük işlem tutarı 149,08 milyar Türk lirası olup 2010 yılı günlük ortalama işlem tutarı 99,75 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmiştir (Grafik 25).

Sistemde 2010 yılında 142,83 milyon adet işlem gerçekleşmiş ve günde ortalama 571.311 mesaj işlenmiştir. 2010 sonu itibarı ile günlük en yüksek işlem adedine 12 Kasım 2010 tarihinde 1.231.581 işlemle ulaşılmıştır (Grafik 26).

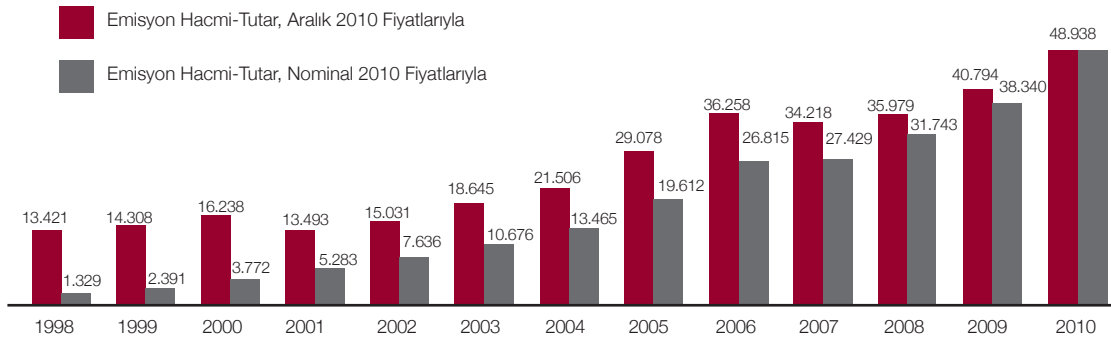
EFT-EMKT Sisteminde katılımcı sayısı 2010 sonu itibarıyla 48'dir.

2.4.6. Emisyon İşlemleri

2010 yıl sonu itibarıyla emisyon hacmi bir önceki yıla göre yüzde 27,6 oranında artış göstererek 48,9 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. Reel emisyon hacmi ise yüzde 20 oranında artmıştır (Grafik 27).

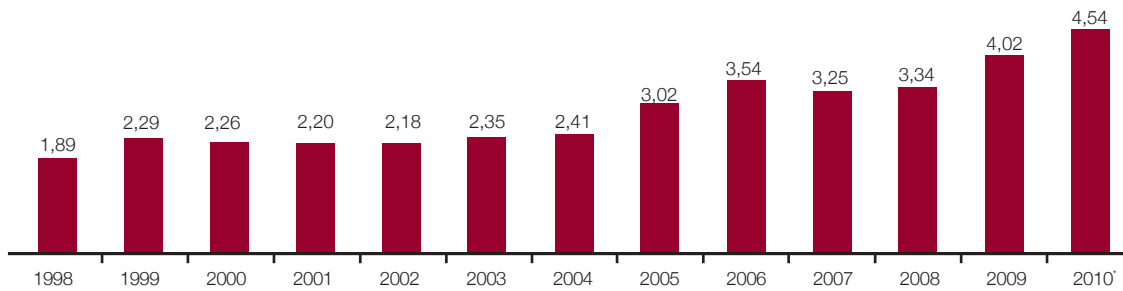
1998-2004 yılları arasında "Emisyon Hacmi/Gayri Safi Yurtiçi Hasıla" oranı ortalama yaklaşık yüzde 2,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2005 yılında gerçekleştirilen para reformu sonrasında ise bu oran 2005-2010 yılları arasında yaklaşık yüzde 3,6 düzeyine yükselmiştir (Grafik 28).

Grafik 27. Emisyon Hacmi (Reel ve Nominal, 1998-2010)

Kaynak: TCMB.

Grafik 28. Emisyon Hacminin GSYİH'ye Oranı

* 2010 GSYİH verileri 9 aylık verilerin yıllık hale dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

Kaynak: TCMB, TÜİK.

Tedavülden kaldırılan ve 10 yıllık zaman aşımı süresi devam eden banknotlar hariç tutulduğunda, 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla tedavülde 905,2 milyon adet banknot bulunmaktadır. Görüldüğü gibi, 2010 yıl sonu itibarıyla emisyon hacminin kupür dağılımında, adet ve tutar olarak en yüksek paya sahip olan kupürler 50 ve 100 Türk lirasıdır. En yüksek paya sahip 2 kupürün (50 ve 100 Türk lirasının) toplam içindeki payı ise adet olarak yüzde 43,5 oranındadır.

2010 yılında Bankamızın, hizmet verdiği 21 şube, 16 banknot deposu ve 1 vezne merkezinde 178,8 milyar Türk liralık tahsilat, 189,4 milyar Türk liralık tediye olmak üzere toplam 368,3 milyar Türk liralık işlem gerçekleştirilmiştir.

Şubelerimizin bulunmadığı illerde gerek banknot kalitesinin iyileştirilmesi, gerek piyasanın çeşitli kupür ihtiyacının zamanında karşılanabilmesi amacıyla (2010 yılında açılan Uşak ve Çanakkale Banknot depoları dahil 16 ilde) faaliyete geçen banknot depolarında 2010 yılında 18,9 milyar Türk liralık tahsilat, 20,1 milyar Türk liralık tediye işlemi yapılmıştır. Diğer bir ifadeyle, Bankamızda gerçekleşen toplam işlem hacminin yaklaşık yüzde 10,6'sı banknot depolarında gerçekleşmiştir.

İstanbul ilinin Anadolu Yakası'nda faaliyet gösteren Vezne Merkezi ise 38 milyar Türk liralık işlem hacmi ile toplam işlem hacminden yüzde 10,3 oranında pay almış ve adeta üçüncü büyük şubemiz gibi faaliyet göstermiştir.

2.5. DÖVİZ REZERV VE RİSK YÖNETİMİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti'nin döviz cinsinden olan borçlarına karşılık iç ve dış borç servisini gerçekleştirmek, dışsal şoklara karşı gerekli döviz likiditesini bulundurmak, para ve kur politikası uygulamalarını desteklemek, piyasalara güven vermek gibi amaçlara yönelik olarak tutulan Bankamız rezervlerinin yönetimine ilişkin uygulamaların temel dayanağı, 1211 sayılı TCMB Kanunu'nda (Kanun) yer almaktadır. Ayrıca, Kanun'la verilen görev ve yetkiye dayanarak Banka Meclisinin, döviz ve altın rezerv yönetimine ilişkin düzenlediği yönetmelikler ve aldığı kararlar da rezerv yönetimi uygulamalarının çerçevesini oluşturmaktadır.

Bankamızda, rezerv yönetiminde karar alma süreci üç aşamalı hiyerarşik bir yapıda oluşturulmuştur. En yüksek karar organı olarak Banka Meclisi, Kanun'da sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri olarak sıralanan önceliklere göre hazırlanan Döviz Rezerv Yönetimi Yönetmeliği'ni onaylayarak rezerv yönetimi için genel yatırım kriterlerini belirlemekte, uygulamaya dönük kararların alınması konusunda Yönetim Komitesi ve DRYK'yi (Döviz Risk ve Yatırım Komitesi) yetkilendirmektedir. Banka Meclisince onaylanan Döviz Rezerv Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde, Yönetim Komitesi ve DRYK'nin aldığı kararlar, kurumsal karar alma sürecinin ikinci aşamasını oluşturmaktadır. Bu aşamada, Bankamızın genel risk toleransı ve yatırım stratejisini yansıtan SMP (Stratejik Model Portföy) belirlenerek karara bağlanmaktadır. SMP, Bankamızın stratejik varlık tahsisine ilişkin tercihlerini göstermekte olup, her yıl sonunda ertesi yıl uygulanmak

Tablo 10. 31.12.2010 Tarihinde Tedavülde Bulunan Banknotlar

Kupür	Tutar	% Dağılım	Adet	% Dağılım
200 TL	9.595.546.400,00	19,61	47.977.732,0	4,52
100 TL	21.943.002.100,00	44,84	219.430.021,0	20,66
50 TL	12.152.877.850,00	24,83	243.057.557,0	22,88
20 TL	2.772.691.910,00	5,67	138.634.595,5	13,05
10 TL	1.360.154.995,00	2,78	136.015.499,5	12,80
5 TL	600.663.512,50	1,23	120.132.702,5	11,31
Toplam	48.424.936.767,50	98,95	905.248.107,5	85,21
Diğer*	512.623.173,80	1,05	157.109.480,5	14,79
Genel Toplam	48.937.559.941,30	100,00	1.062.357.588,0	100,00

(*) Tedavülden Kaldırılan ve 10 Yıllık Zaman Aşımı Süresi Devam Eden Banknotlar

Kaynak: TCMB.

üzere DRYK tarafından belirlenmekte, Yönetim Komitesinin onayı ile yürürlüğe konulmaktadır. Yönetmelik ve SMP ile belirlenen tercih ve kısıtlar çerçevesinde rezerv yönetimi uygulamalarının gerçekleştirilmesi kurumsal karar alma sürecinin üçüncü ve son aşamasını oluşturmaktadır. Rezerv yönetimi uygulamaları, görevler ayrılığı ilkesine göre oluşturulan bir organizasyon yapısı içerisinde gerçekleştirilmektedir. Buna göre, rezerv yönetim faaliyetleri Döviz İşlemleri Müdürlüğüne yürütülürken, rezerv yönetimine ilişkin risk yönetimi Döviz Risk Yönetim Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Rezerv yönetimi, Yönetmelik'e ve SMP'ye uygun olarak, belirlenen hedefler ve limitler çerçevesinde uluslararası piyasalarda yapılan spot ve vadeli döviz alım/satım işlemleri, yurtdışı efektif alım/satımı ve sevkiyatı ile yurtiçi efektif sevkiyat işlemleri, döviz depo işlemleri, menkul kıymet alım/satım işlemleri, geri alım vaadiyle satım işlemleri, geri satım vaadiyle alım işlemleri, menkul kıymet borç verme işlemleri ile riskten sakınım amacı ile risk yönetimine yönelik olarak kullanılabilecek türev ürünlere dayalı işlemlerle gerçekleştirilmektedir.

Uluslararası standartta olan Bankamız altın rezervleri, Kanun'da yer alan hüküm ve şartlar dahilinde, Banka Meclisince düzenlenen yönetmelik çerçevesinde yönetilmektedir. Bu yönetmelik uyarınca, altın rezervlerine ilişkin doğrudan altın alım/satımı, altın depo ve altın "swap" işlemleri yapılabilmektedir. 116 ton ağırlığındaki uluslararası standarda sahip altın mevcutlarının miktarında (ons) 2010 yılı boyunca herhangi bir değişiklik olmazken, 2010 yılında altın fiyatlarında yaşanan artış nedeniyle altın varlıklarımızın rezervlerimiz içindeki payı 2009 yılındaki yüzde 5,5 seviyesinden yüzde 6,5 seviyesine yükselmiştir.

Rezerv yönetimi sırasında karşılaşılan risklerin tanımlanarak kontrolü, stratejik varlık tahsisi, dolayısıyla SMP'nin belirlenmesi aşamasında başlamaktadır. Döviz rezervlerinin öncelikle hangi para birimleri cinsinden, hangi yatırım araçlarında ve hangi vadelerde yatırıma tabi tutulacağı belirlendiğinde rezerv yönetiminden elde edilecek getiri ile maruz kalınacak finansal riskler büyük ölçüde belirlenmiş olmaktadır. Bankamızın stratejik varlık tahsisine ilişkin tercihlerini yansıtan SMP; hedef döviz kompozisyonu, hedef vade kompozisyonu ve bunlardan sapma limitleri, temel para birimleri bazında oluşturulacak alt portföylerin sayısı ve oranları, maksimum işlem

Finansal risklerin yüksek seviyede kalmaya devam ettiği 2010'da da rezerv yönetiminde izlenen muhafazakar yaklaşım sürdürülmüş, rezervlerin korunması için gereken her türlü tedbir alınmıştır.

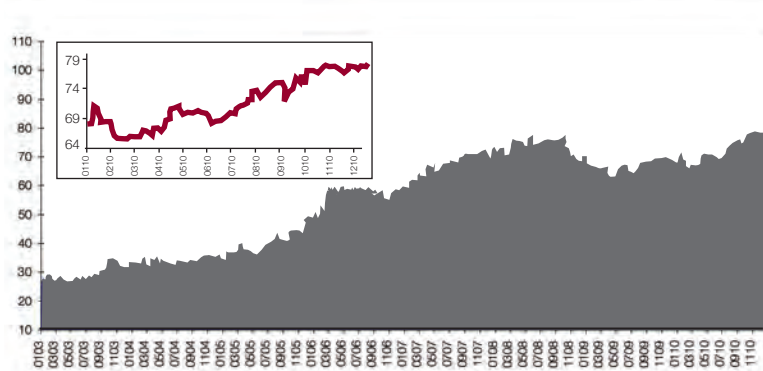
limitleri toplamı, kullanılabilecek işlem türleri ile yatırım yapılabilecek ülkeleri ve yatırım araçlarını ifade eden yatırım evreninden oluşmaktadır.

SMP belirlenirken, sermayenin korunması ve gerekli likiditenin temini kısıtları altında getiri elde edilmesi hedeflenmekte, ülkenin ulusal varlığı olan rezervlerin basiretli yönetimine büyük önem verilmektedir. Bankamız risk toleransı çerçevesinde kabul edilebilir genel risk düzeyi SMP ile belirlendikten sonra, mevcut risklerin ölçülmesi, gözetimi ve raporlaması düzenli olarak yapılmaktadır.

Küresel finansal krizin etkileri azalmaya başlamış olsa da Avrupa Birliği çevre ülkelerinde baş gösteren borç krizi, Bankamızın 2010 yılı rezerv yönetimi stratejilerinin belirlenmesinde etkili olmuştur. Bu kapsamda, finansal risklerin yüksek seviyede kalmaya devam ettiği 2010 yılında da, 2008 ve 2009 yıllarında rezerv yönetiminde izlenen muhafazakar yaklaşım sürdürülmüş, rezervlerin korunması için gereken her tür tedbir alınmıştır.

Sonuç olarak, uluslararası ekonomi ve mali piyasalardaki gelişmelere paralel olarak rezerv ve risk yönetimindeki teorik ve teknik gelişmeler yakından takip edilmekte, Bankamız gereksinimleri dikkate alınarak ülkemiz uygulamasının günümüz koşullarına paralel gelişme göstermesi sağlanmaktadır.

Grafik 29. Merkez Bankası Döviz Rezervleri (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB.

2.6. AVRUPA BİRLİĞİ UYUM ÇALIŞMALARI

AB (Avrupa Birliği) ile müzakere sürecinin ilk aşaması olan tarama süreci 3 Ekim 2005 tarihinde başlayıp 13 Ekim 2006 tarihinde tamamlanmıştır. Tarama sürecinin ardından, AB müktesebatına uyum sağlamaya yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Aşağıda yer alan tablo, tarama ve müzakere sürecinde Bankamızın katılım sağladığı fasıllarda kaydedilen gelişmeleri göstermektedir.

Bankamızın doğrudan ilgili olduğu “18. İstatistik” ve “32. Mali Kontrol” fasılları, 26 Haziran 2007 tarihinde, “4. Sermayenin Serbest Dolaşımı” faslı 18 Aralık 2008 tarihinde müzakerelere açılmıştır. “9. Mali Hizmetler” faslı, 14-15 Aralık 2006 tarihlerinde gerçekleştirilen Zirvede alınan karar uyarınca, “Türkiye’nin, Kıbrıs ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiği teyit edilene kadar müzakereye açılmayacak” sekiz fasıldan biridir. Bununla birlikte, söz konusu fasla uyum kapsamında Ödeme Sistemleri Kanunu’nu çıkarma yönünde çalışmalar devam etmektedir. Ulusal Program taahhütleri çerçevesinde, söz konusu Kanun ve buna ilişkin ikincil düzenlemenin 2011 yılı içinde çıkarılması gerekmektedir. Kanun’un bazı hükümleri üyeliyle birlikte yürürlüğe girecektir. Söz konusu taahhütlerin yerine getirilmesi, “4. Sermayenin

Serbest Dolaşımı” faslında ilgili AB müktesebatına uyumu da sağlayacaktır. Ayrıca, “18. İstatistik” faslında ilgili AB müktesebatına uyum sağlamaya ve “32. Mali Kontrol” faslında kapanış kriterini gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bankamızı doğrudan ilgilendiren “17. Ekonomik ve Parasal Politika” faslı, 26 Haziran 2007 tarihinde gerçekleştirilen Hükümetlerarası Konferansta müzakereye açılmamıştır. “33. Mali ve Bütçesel Hükümler” faslı ise halen Konseyde görüşülmeye devam etmektedir.

Bankamızın dolaylı ilgili olduğu fasıllardan, “28. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması” faslı 19 Aralık 2007 tarihinde, “6. Şirketler Hukuku” faslı 12 Haziran 2008 tarihinde, “16. Vergilendirme” faslı 30 Haziran 2009 tarihinde müzakerelere açılmıştır. “19. Sosyal Politika ve İstihdam” faslı için açılış kriterleri belirlenmiştir. “2. İşçilerin Serbest Dolaşımı” faslı ise Konseyde görüşülmeye devam etmektedir.

Bankamız, Türkiye’nin AB müktesebatına uyum sürecinde kat ettiği gelişmenin izlenebilmesini ve Avrupa Komisyonuna iletilmesini teminen T.C. Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde oluşturulan “Ulusal Veri Tabanı”na sorumlu olduğu fasıllardaki gelişmeler hakkında düzenli olarak bilgi aktarmaya devam etmektedir.

Tablo 11. Tarama ve Müzakere Sürecinde TCMB’nin Katılım Sağladığı Fasıllarda Son Durum

Doğrudan İlgili Fasıllar	Müzakerelerde Son Durum	Doğrudan İlgili Olmayan Fasıllar	Müzakerelerde Son Durum
4. Sermayenin Serbest Dolaşımı	Müzakereye açıldı. (18 Aralık 2008)	2. İşçilerin Serbest Dolaşımı	Konseyde görüşülmeye devam etmektedir.
9. Mali Hizmetler	Müzakere süreci askıya alındı. (14-15 Aralık 2006)	6. Şirketler Hukuku	Müzakereye açıldı. (12 Haziran 2008)
17. Ekonomik ve Parasal Politika	Müzakere Pozisyon Belgesi sunuldu (9 Mart 2007)	16. Vergilendirme	Müzakereye açıldı. (30 Haziran 2009)
18. İstatistik	Müzakereye açıldı. (26 Haziran 2007)	19. Sosyal Politika ve İstihdam	Açılış kriterleri belirlendi.
32. Mali kontrol	Müzakereye açıldı. (26 Haziran 2007)	28. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması	Müzakereye açıldı. (19 Aralık 2007)
33. Mali ve Bütçesel Hükümler	Konseyde görüşülmeye devam etmektedir.		

2.7. İLETİŞİM POLİTİKASI VE FAALİYETLER

TCMB, sahip olduğu araç bağımsızlığının beraberinde getirdiği hesap verme sorumluluğu çerçevesinde ve 2006 yılından itibaren uygulamakta olduğu açık enflasyon hedeflemesi rejiminin bir gereği olarak şeffaflık, dürüstlük, tutarlılık ve tarafsızlık temel ilkelerini gözeterek etkin bir iletişim politikası uygulamaya 2010 yılında da devam etmiştir.

TCMB Kanunu'nun 42. maddesi doğrultusunda Başkan Durmuş Yılmaz tarafından 24 Mayıs ve 25 Ekim 2010 tarihlerinde Bakanlar Kurulunda, 24 Haziran ve 26 Ekim 2010 tarihlerinde ise TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda ekonomik görünüm, para ve kur politikaları uygulamalarına ilişkin sunumlar yapılmıştır.

Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde analitik bilançosunu günlük bazda Genel Ağ sitesinde yayımlayan TCMB, bilançosu ve gelir-gider tablolarını 2000 yılından bu yana bağımsız denetimden geçirmekte ve denetim sonuçlarını bir rapor aracılığıyla kamuoyuna duyurmaktadır. 2010 yılında da söz konusu Rapor, TCMB Genel Ağ sitesi aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde temel iletişim aracı olan Enflasyon Raporu, Başkan Durmuş Yılmaz'ın katılımıyla düzenlenen basın toplantıları aracılığıyla 26 Ocak, 29 Nisan, 27 Temmuz ve 26 Ekim 2010 tarihlerinde yayımlanmıştır.

2010 yılı Mart ayı itibarıyla yıllık enflasyonun, belirsizlik aralığının üst sınırı olan yüzde 8,5 seviyesini aşarak, yüzde 9,56 seviyesinde gerçekleşmesi nedeniyle TCMB, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde sapmanın nedenlerini ve enflasyonun tekrar hedefe ulaşması için alınan ve alınması gereken önlemleri, 29 Nisan 2010 tarihinde "açık mektup" aracılığıyla Hükûmete ve kamuoyuna duyurmuştur. Benzer şekilde Eylül ayı itibarıyla yıllık enflasyonun yüzde 8,5 olarak belirlenmiş olan belirsizlik aralığı üst sınırını aşarak yüzde 9,24 olarak gerçekleşmesi nedeniyle 26 Ekim 2010 tarihinde de bir açık mektup yayımlamıştır.

Enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde 2010 yılında da, PPK'nın kısa vadeli faiz oranlarına ilişkin kararlarının

Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde analitik bilançosunu günlük bazda Genel Ağ sitesinde yayımlayan TCMB, bilançosunu ve gelir-gider tablolarını 2000 yılından bu yana bağımsız denetimden geçirmektedir.

ve toplantı özetlerinin basın duyuruları aracılığıyla TCMB Genel Ağ sitesinde açıklanmasına devam edilmiştir. TCMB, şeffaflık ilkesi doğrultusunda 2011 yılında uygulayacağı Para ve Kur Politikasını 21 Aralık 2010 tarihinde kamuoyu ile paylaşmış, ayrıca "2012 Yılında Para ve Kur Politikası" metnini de 27 Aralık 2011 tarihinde açıklayacağını bildirmiştir.

Aylık enflasyon verilerinin doğru anlaşılmasına katkıda bulunmak amacıyla "Aylık Fiyat Gelişmeleri Raporu"nun, enflasyonun açıklanmasını takip eden iş günü yayımlanmasına devam edilmiştir.

Temel amacı olan fiyat istikrarının yanı sıra destekleyici amaç olarak finansal istikrarı da gözeterek TCMB, daha önce açıkladığı yayımlama takvimi uyarınca 26 Mayıs ve 7 Aralık 2010 tarihlerinde Finansal İstikrar Raporu'nu Genel Ağ sitesinde açıklamış ve böylelikle finansal sektörün bütününe ilişkin görüşlerini kamuoyuyla paylaşmıştır.

TCMB, kriz sırasında alınan önlemlerin geri alma ve para politikalarını normalleştirme operasyonlarını içeren "çıkış stratejisini" şeffaflık ilkesi gereğince 14 Nisan 2010 tarihinde duyurmuştur. Stratejide, TCMB'nin küresel krizin ülkemiz finansal piyasalarına etkilerini sınırlandırma amacıyla almış olduğu döviz ve Türk lirası piyasalarına yönelik tedbirler sıralanmış ve söz konusu tedbirlerin geri alınmasında uygulanacak yöntemler belirtilmiştir. TCMB, bu kapsamda aldığı zorunlu karşılıklara, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami faiz oranlarına ve döviz alım ihalelerine ilişkin düzenlemelerini de 2010 yılı boyunca basın duyuruları aracılığıyla kamuoyu ile paylaşmıştır.

2010 yılında Genel Ağ sitesinde enflasyon ve çekirdek enflasyon, para ve kur politikaları, finansal varlık fiyatları, aktarım mekanizması, para talebi,

para birlikleri, reel efektif döviz kuru endeksleri, para politikası beklentileri, sermaye piyasaları, para ikamesi, reel iş çevrimleri, iş gücü arzı, çek piyasası, petrol fiyatları, imalat sanayi ve dış ticaret konularına ilişkin çalışmalar yayımlanmıştır.

Gerek politika uygulamaları gerek TCMB'nin kurumsal yapısı ve yayınları hakkında üç aylık "TCMB Bülten" aracılığıyla kamuoyunun bilgilendirilmesine 2010 yılında da devam edilmiştir. Yurt içinde ve yurt dışında geniş bir çevreye gönderilen Bülten'e TCMB Genel Ağ sitesinden de ulaşılabilir. TCMB Genel Ağ sitesinden de ulaşılabilir.

Daha önce TÜİK tarafından hazırlanmakta ve duyurulmakta olan kapasite kullanım oranı verileri, 2010 yılı Ocak ayından itibaren imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin TCMB "İktisadi Yönelim Anketi"ne verdikleri yanıtlara dayalı olarak hesaplanarak "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" adı altında TCMB tarafından aylık olarak hazırlanıp yayımlanmaya başlanmıştır.

Doğrudan iletişim kapsamında Başkan Yılmaz tarafından 2010 yılında da, yurt içinde ve yurt dışında gerek Bankamız politika ve uygulamalarını içeren, gerek güncel ekonomik gelişmeleri değerlendiren çeşitli sunum ve konuşmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Adana, Denizli, Kahramanmaraş ve Konya'da sanayi ve ticaret odaları tarafından basına açık olarak düzenlenen konferanslarda ekonomik görünüm ile para ve kur politikası uygulamaları konularında sunumlar yapılmıştır. Başkanın konuşma metinlerine ve bazı konuşmalarının video kayıtlarına TCMB Genel Ağ sitesinden erişim mümkündür.

2010 yılında Başkanın yanı sıra PPK üyelerinin ve Bankamızın üst düzey yetkililerinin yaptıkları sunum ve konuşmaların bir bölümü de TCMB Genel Ağ sitesi üzerinden kamuoyu ile paylaşmaya devam edilmiştir.

Basın ile ilişkilerin güçlendirilmesi kapsamında ise 29 Temmuz 2010 tarihinde ulusal gazetelerin ekonomi bölümü temsilcileri ile bir toplantı düzenlenmiştir. Değişen ihtiyaçlara bağlı olarak yeniden yapılandırılan

TCMB Genel Ağ sitesi 2010 yılında da etkin ve verimli bir şekilde kullanılmaya devam edilmiş, siteyi hafta içi günlük ortalama 96.000 kişi ziyaret etmiştir. 2010 yılı içinde en sık ziyaret edilen belgeler olan Enflasyon Raporlarının her bir sayısı toplamda yaklaşık 15.000 defa tıklanmıştır.

Üniversitelerden, kamu kurum ve kuruluşlarından gelen talepler doğrultusunda, 2010 yılında hem Bankamızda hem de Ankara dışında bilgilendirme programları düzenlenmiş, üniversite öğrencilerine Bankamız tarihi, para ve kur politikaları ve kariyer imkanları hakkında bilgi verilmiştir. Akademik Çalışmalar için Mali Destek Programı kapsamında, ekonomi ve finans alanlarında düzenlenen konferans ve diğer akademik ve politika üretici çalışmalara mali yardım sağlanması faaliyetine 2010 yılında da devam edilmiş ve 33 etkinlikte çeşitli üniversite ve kuruluşlara maddi destekte bulunulmuştur. Programla ilgili ayrıntılı bilgiye TCMB Genel Ağ sitesinden erişilmektedir. Öte yandan, diğer ülkelerin merkez bankalarına çeşitli konularda sunumlar yapılmış ve karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

TCMB 2010 yılı içinde ilk defa Türkiye ekonomisi, merkez bankacılığı veya para politikası konularında yapılan akademik çalışmaların desteklenmesini sağlamak ve bu çalışmalara daha geniş kesimlerin ulaşabilmesine katkıda bulunmak amacıyla "Akademik Çalışmaların Değerlendirilmesine Yönelik Yarışma" adı altında bir yarışma düzenlemiştir. Söz konusu yarışma kapsamında gerçekleştirilen başvurulara yönelik yapılan değerlendirmeler sonucunda üç çalışmaya akademik teşvik ödülü verilmiştir.

TCMB, Bankamız dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla iletişimini sağlamak amacıyla oluşturulan elektronik posta adresi iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Bilgi Edinme Kanunu kapsamında oluşturulan Bilgi Edinme Birimi ve Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) aracılığıyla kendisine yöneltilen başvuruları değerlendirerek cevaplamayı 2010 yılında da sürdürmüştür. Bilgi Edinme Sistemi aracılığıyla 2010 yılında günlük ortalama 30 başvuru, BİMER aracılığıyla ise yıllık toplam 828 başvuru değerlendirilmiştir.

Bunların yanı sıra ülkemizin uluslararası ekonomik platformlarda tanıtılması, diğer ülke merkez bankaları ve uluslararası kuruluşlarla karşılıklı ilişki ve işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, gerek dünya gerek Türkiye ekonomisinde gündem oluşturan konuların irdelenmesini hedefleyen bir dizi çalıştay, toplantı ve konferans düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 16 Nisan 2010 tarihinde “Ekonomik Krizler Sırasında Para Politikası: Karşılaştırmalı ve Tarihi Bir Perspektif” konulu uluslararası bir konferans, 28 Haziran - 1 Temmuz 2010 tarihleri arasında “Bankacılık Sektöründe Risk Yönetimi Eğitim Semineri”, 15-17 Ekim 2010 tarihleri arasında ise “Bankalarda Denetim Çalıştay”ı düzenlenmiştir. TCMB ayrıca 9-10 Nisan 2010 tarihlerinde Hazine Müsteşarlığı, BDDK (Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu) ve TBB (Türkiye Bankalar Birliği) işbirliği ile “Güneydoğu Avrupa Ülkeleri İşbirliği Süreci” kapsamında bir toplantının düzenlenmesinde rol almıştır.

Uluslararası kuruluşlarla iletişimin güçlendirilmesi kapsamında TCMB 26-27 Eylül 2010 tarihlerinde İKÖ/OIC (İslam Konferansı Örgütü/Organization of the Islamic Conference) Üye Ülkeler Merkez Bankaları Uzmanlar Çalıştay ile İKÖ/OIC Merkez Bankaları Başkanları Toplantısı'nı düzenlemiş, ayrıca Almanya'nın önde gelen iktisadi araştırma kuruluşlarından Kiel Enstitüsü ile ortaklaşa olarak 27-29 Eylül 2010 tarihleri arasında İstanbul'da “2010 Küresel Ekonomi Sempozyumu”na (Global Economic Symposium, GES) ev sahipliği yapmıştır. Bunlara ek olarak TCMB, 28-30 Ekim 2010 tarihleri arasında CEPR (Centre for Economic Policy and Research) ve ESI (European Summer Institute)'nin “Merkez Bankacılığı Anlayışımız Son Finansal Kriz ile Nasıl Değişti?” başlıklı 14. Yıllık Konferansı'nın düzenlenmesine katkıda bulunmuştur.

Doğrudan iletişim kapsamında 2010 yılında da, yurt içinde ve yurt dışında gerek Bankamız politika ve uygulamalarını içeren, gerek güncel ekonomik gelişmeleri değerlendiren çeşitli sunum ve konuşmalar gerçekleştirilmiştir.

Bölüm 3

İDARİ VE SOSYAL İŞLER

KEMAL ÇİZER

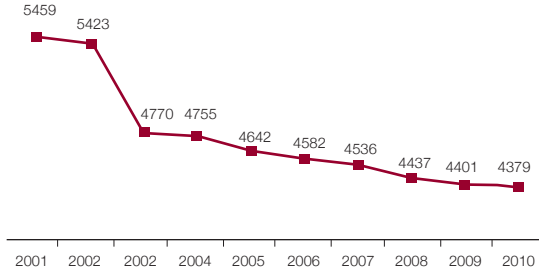
"Bursa Koza Hanı", Duralit Üzerine Yağlı Boya,
36x52 cm.

3.1. KADRO VE PERSONEL DURUMU

TCMB personel kadro sayısı, 2010 yılı sonu itibarıyla 4.723 olarak tespit edilmiştir. Fiili personel adedi 4.379 olup personel kadrolarının faaliyet dönemi sonu itibarıyla doluluk oranı yüzde 92,72'dir (Grafik 30).

Bu faaliyet dönemi içinde emeklilik, istifa, işe son verme, askerlik, nakil ve vefat gibi sebeplerle 132 personel ayrılmış, buna karşılık birimlerdeki iş durumunun gerektirdiği zorunluluklar nedeniyle ekonomist, araştırmacı, makina mühendisi, mimar, bilgisayar uzman yardımcısı, büro görevlisi, sayıcı-operatör, hizmetli gibi elemanlar olmak üzere toplam 74 personel alınmıştır. Ayrıca, askerlik nedeniyle TCMB'den ayrılan 36 çalışan da tekrar göreve başlamıştır. Böylece yıl sonu itibarıyla fiili personel mevcudu, 2009 yılına göre 22 kişi azalarak 4.379'a düşmüştür.

Grafik 30. 2001-2010 Yılları Arasında Çalışan Sayısı

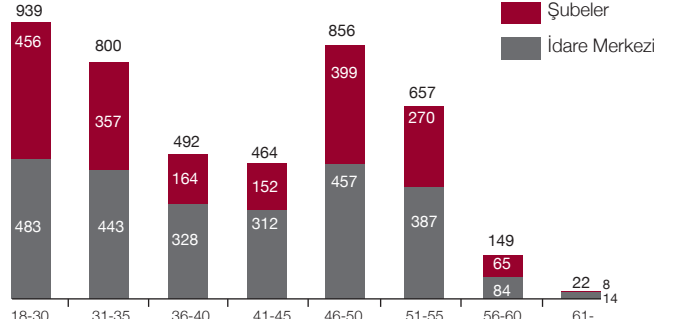
Kaynak: TCMB.

TCMB'de personel mevcudunun yüzde 57,27'si İdare Merkezi'nde, yüzde 42,73'ü ise Şubelerde çalışmaktadır.

TCMB'deki personel mevcudunun yüzde 68,94'ünü genel idare hizmetleri, yüzde 7,15'ini teknik hizmetler, yüzde 0,25'ini sağlık, yüzde 0,30'unu avukatlık, yüzde 7,12'sini yardımcı hizmetler sınıfı, yüzde 16,24'ünü ise sözleşmeli elemanlar oluşturmaktadır.

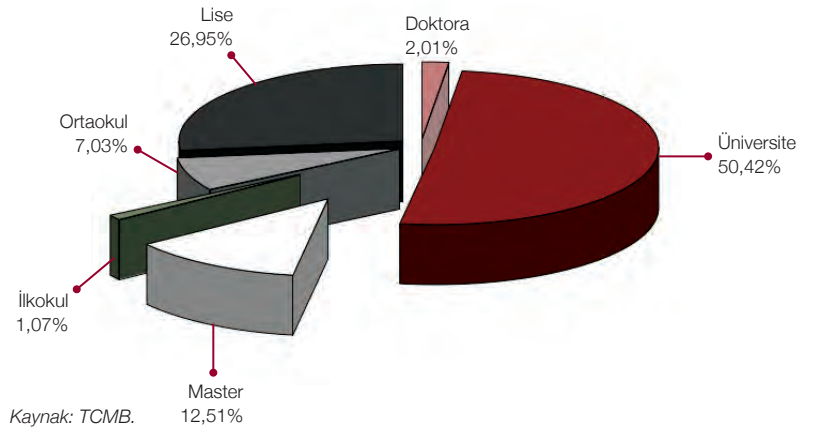
TCMB'deki personel mevcudunun yüzde 57,27'si İdare Merkezi'nde, yüzde 42,73'ü ise Şubelerde çalışmaktadır. Yaş gruplarına göre dağılım incelendiğinde, personelimizin yüzde 39,71'inin 18-35 yaş grubunda olduğu görülmektedir (Grafik 31). Diğer taraftan, lisans ve üstü öğrenim yapmış elemanlarımızın payı ise yüzde 64,95'tir (Grafik 32).

Grafik 31. Çalışanların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: TCMB.

Grafik 32. Çalışanların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Kaynak: TCMB.

Tablo 12. TCMB Şubeler ve Temsilcilikler Personel Sayısı

Şubeler	Açılış Yılı	(2010 Sonu)
Adana	1969	77
Ankara	1931	273
Antalya	1963	63
Bursa	1969	76
Denizli	1974	58
Diyarbakır	1955	56
Edirne	1963	44
Erzurum	1959	49
Eskişehir	1954	57
Gaziantep	1956	57
İskenderun	1951	49
İstanbul	1931	398
İzmir	1932	162
İzmit	1983	67
Kayseri	1968	58
Konya	1974	53
Malatya	1977	55
Mersin	1933	53
Samsun	1933	59
Trabzon	1963	60
Van	1978	47

Temsilcilikler

Frankfurt Temsilciliği	1976	4
Londra Temsilciliği	1977	3
New York Temsilciliği	1977	4
Tokyo Temsilciliği	1997	2

Kaynak: TCMB

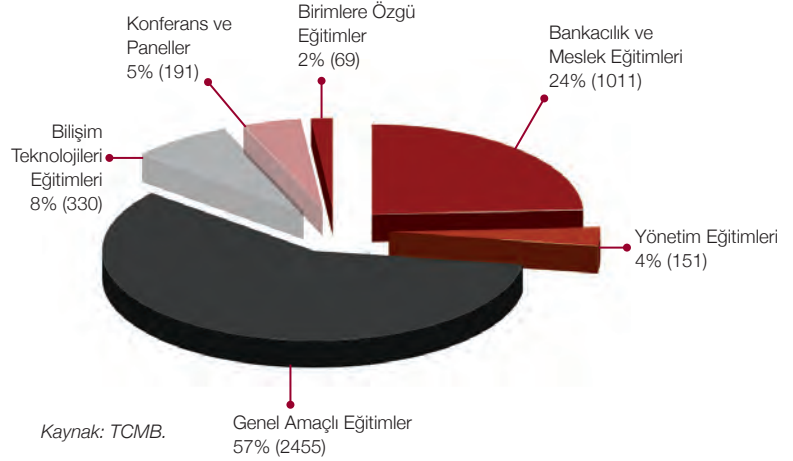
3.2. EĞİTİM FAALİYETLERİ

2010 yılında TCMB tarafından düzenlenen ve katılım sağlanan eğitim etkinliklerinden toplam 5.956 kişi, diğer kurum ve kuruluşların düzenlediği çeşitli programlardan ise toplam 904 kişi yararlanmıştır.

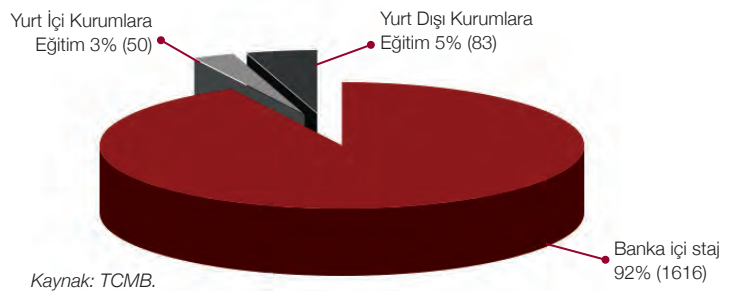
2010 yılında eğitime katılan 5.956 kişinin 4.207'sini Banka içi eğitimlere katılan Bankamız personeli oluşturmaktadır. "Bankacılık ve Meslek Eğitimleri", "Yönetim Eğitimleri", "Genel Amaçlı Eğitimler", "Bilişim Teknolojileri Eğitimleri", "Birimlere Özgü Programlar" ve "Konferans ve Paneller" programları çerçevesinde düzenlenen Banka içi eğitim programlarına 4.207 personelin katılımı sağlanmıştır (Grafik 33).

Geriye kalan 1.749 katılımcının 1.616'sını Bankamızda staj yapan üniversite öğrencileri, 50'sini yurt içi kurumlardan, 83'ünü ise yurt dışı kurumlardan (diğer merkez bankaları vb.) katılımcılar oluşturmaktadır (Grafik 34).

Grafik 33. Eğitim Faaliyetleri (Banka Personeli)

Grafik 34. Eğitim Faaliyetleri (Banka Personeli Dışındaki Katılımcılar)

Diğer kurumların yurt içinde düzenlediği kısa süreli eğitim programlarına 205, yurt dışındaki programlara ise 263 personelin katılımı sağlanmıştır (Grafik 35).

Akademik Çalışmalar İçin Mali Destek Programı kapsamında çeşitli kurum ve kuruluşların düzenlediği programlara ise 237 Bankamız personelinin katılımı sağlanmıştır.

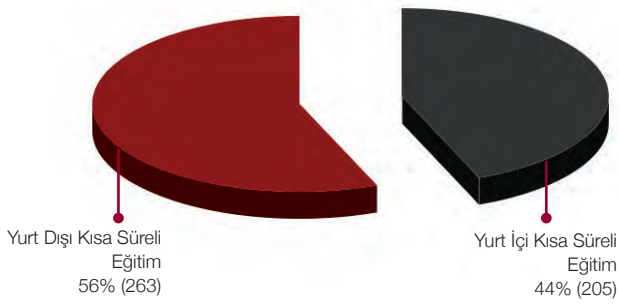
Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora) eğitim programlarında yurt içinde 2010 yılında yeni başlayan 18 kişiyle birlikte toplam 79, yurt dışında ise yeni

başlayan 17 kişiyle birlikte toplam 60 personel eğitime devam etmiştir (Grafik 36).

Yurt içinde çeşitli kamu kurumlarında düzenlenen eğitim etkinliklerinde 47, yurt dışındaki etkinliklerde ise 13 personel öğretim elemanı/konuşmacı olarak görevlendirilmiştir.

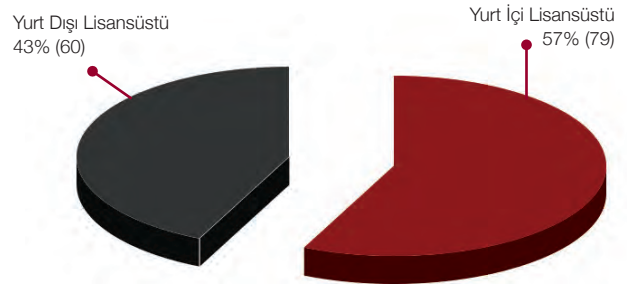
Ayrıca, uzman yardımcılarının uzman olarak atanabilmeleri için hazırladıkları 19 adet tez incelenmiş, oluşturulan tez kurullarında değerlendirilmiş ve başarılı bulunmuştur.

Grafik 35. Banka Dışındaki Eğitim Programları

Kaynak: TCMB.

Grafik 36. Lisansüstü Eğitime Devam Eden Banka Personeli

Kaynak: TCMB.

3.3. KÜLTÜR, SANAT VE SPOR FAALİYETLERİ

Bankamız Sanat Koleksiyonu'ndan seçilen eserlerle, "Türkiye'den Çağdaş Başyapıtlar" sergisi, Madrid'de, "CaixaForum" Kültür Merkezi'nde 6 Nisan - 30 Mayıs 2010 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Sergide, özellikle 1945 sonrasında Paris ve New York gibi sanat merkezlerinin çok katmanlı kültür kesişimleri içinde, çağdaş sanatın atılımlarını takip eden ancak; düşünce, inanç ve estetik değerleriyle özgün kalmayı başaran Türk sanatçıların eserlerinden örnekler sunulmuştur.

Serginin kalıcılığını sağlamak amacıyla Türkçe, İngilizce ve İspanyolca olmak üzere üç dilde katalog bastırılmıştır. Bankamız Sanat Koleksiyonu'ndan seçilen eserlerle, Üsküp Şehir Müzesi'nde, 11 Haziran – 4 Temmuz 2010 tarihleri arasında, "Çağdaş Türk Resim Sanatı" sergisi düzenlenmiştir. Türk Resim Sanatından, 1950 öncesine ve modernist bir gelişme idealine atıflı sürecin örnekleriyle, 1950 sonrasında postmodernist gelişmeler ekseninde belirginleşen ve çeşitlilik arz eden eserlerden örneklerin sunulduğu serginin kalıcılığını sağlamak amacıyla Türkçe, Makedonca ve İngilizce olmak üzere üç dilde katalog bastırılmıştır.

Bankamız Sanat Galerisi'nde ise, Koleksiyonumuzdan seçkilerle sergiler düzenlenmiştir.

Bankamız Sanat Koleksiyonu'ndan seçilen eserlerle, "Türkiye'den Çağdaş Başyapıtlar" sergisi, Madrid'de, "CaixaForum" Kültür Merkezi'nde 6 Nisan - 30 Mayıs 2010 tarihleri arasında düzenlenmiştir.

Sportif etkinlikler kapsamında, Bankamız ev sahipliğinde; "Avrupa Merkez Bankaları Masa Tenisi Turnuvası" Antalya'da; "6. Balkan Ülkeleri Merkez Bankaları Spor Turnuvası" futbol, voleybol, basketbol, tenis, yüzme ve satranç dallarında İzmir'de; Türkiye'de faaliyet gösteren bankaların katılımıyla, Bankalararası Satranç Turnuvası'nın beşincisi Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Merkez Bankaları Kültür ve Spor Kulüpleri Birliği'ne üye merkez bankaları ve uluslararası kuruluşların ev sahipliğinde organize edilen futbol (Avusturya), basketbol (İspanya), voleybol ve yüzme (Almanya) turnuvalarına katılım sağlanmıştır.

Ayrıca, T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın işbirliğiyle Şubelerimizin de bulunduğu 20 il ve 1 ilçede "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hatıra Ağaçlandırması" projesi hayata geçirilmiştir.

Bölüm 4 FİNANSAL TABLOLAR

İHSAN CEMAL KARABURÇAK

"Kurban Bayramı", Duralit Üzerine Yağlıboya,
30x50 cm., 1948

4.1. TCMB'NİN KARŞILAŞTIRMALI FİNANSAL TABLOLARI

4.1.1. Karşılaştırmalı Bilançolar

AKTİF	31.12.2010 (TL)	31.12.2009 (TL)	DEĞİŞİM (TL)
I- Altın Mevcudu	8.361.219.243	6.374.873.001	1.986.346.242
A. Uluslararası Standartta Olan	8.138.466.751	6.205.039.056	1.933.427.695
B. Uluslararası Standartta Olmayan	222.752.492	169.833.945	52.918.547
II- Döviz Alacakları	124.794.214.657	106.476.994.883	18.317.219.774
A. Konvertibl	124.794.214.657	106.476.994.882	18.317.219.775
a) Eftif Deposu	461.464.757	410.946.434	50.518.323
b) Muhabir Hesapları	124.062.822.937	105.799.335.573	18.263.487.364
c) Rezerv Dilimi Pozisyonu	269.926.963	266.712.875	3.214.088
B. Konvertibl Olmayan	-	1	(1)
a) Eftif Deposu	-	1	(1)
b) Muhabir Hesapları	-	-	-
III- Madeni Para	104.946.281	88.416.043	16.530.238
IV- Dahildeki Muhabirler	-	221.337.900	(221.337.900)
V- Menkul Kıymetler	20.022.979.929	39.692.302.230	(19.669.322.301)
A. Devlet İç Borçlanma Senetleri	20.022.979.929	39.692.302.230	(19.669.322.301)
a) Kuponlu	13.572.418.996	32.905.435.233	(19.333.016.237)
b) Kupsuz	6.450.560.933	6.786.866.997	(336.306.064)
B. Diğer	-	-	-
VI- İç Krediler	689.345.224	485.835.628	203.509.596
A. Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler	689.345.224	485.835.628	203.509.596
a) Reeskont Kredileri	689.345.224	485.835.628	203.509.596
b) 1211 S.K.40/1-c Kapsamındaki Krediler	-	-	-
c) Diğer	-	-	-
B. TMSF'ye Kullanılan Krediler	-	-	-
VII- Açık Piyasa İşlemleri	12.014.960.933	35.265.339.657	(23.250.378.724)
A. Vadeli İşlemlerden Alacaklar	12.014.960.933	35.265.339.657	(23.250.378.724)
a) Nakit	12.014.960.933	33.249.339.657	(21.234.378.724)
i. Döviz	-	-	-
ii. Menkul Değer	12.014.960.933	33.249.339.657	(21.234.378.724)
b) Menkul	-	2.016.000.000	(2.016.000.000)
B. Diğer	-	-	-
VIII- Dış Krediler	29.299.416	33.564.251	(4.264.835)
IX- İştirakler	39.446.146	23.697.527	15.748.619
X- Gayrimenkuller ve Demirbaşlar	281.318.845	280.849.187	469.658
A. Gayrimenkuller	332.029.506	329.121.228	2.908.278
Amortismanlar(-)	(71.675.143)	(65.086.993)	(6.588.150)
B. Demirbaşlar	112.379.907	100.355.085	12.024.822
Amortismanlar(-)	(91.415.425)	(83.540.133)	(7.875.292)
XI- Takipteki Alacaklar (Net)	-	-	-
A. Takipteki Alacaklar	2.348.736.495	2.281.703.849	67.032.646
B. Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	(2.348.736.495)	(2.281.703.849)	(67.032.646)
XII- SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	2.564.227.706	2.533.694.809	30.532.897
XIII- Değerleme Hesabı	-	-	-
XIV- Faiz ve Gelir Reeskontları ve Tahakkukları	26.658.979	139.814.492	(113.155.513)
XV- Muvakkat Alacaklar	367.841.755	483.483.576	(115.641.821)
XVI- Diğer Aktifler	41.845.182	57.524.956	(15.679.774)
TOPLAM	169.338.304.296	192.157.728.140	(22.819.423.844)
NAZIM HESAPLAR	773.325.751.635	747.720.777.338	25.604.974.297

4.1.1. Karşılaştırmalı Bilançolar

PASİF	31.12.2010 (TL)	31.12.2009 (TL)	DEĞİŞİM (TL)
I- Tedavüldeki Banknotlar	48.937.559.941	38.340.278.128	10.597.281.813
II- Hazine'ye Borçlar	368.214.778	330.883.342	37.331.436
A. Altın	24.223.576	18.468.864	5.754.712
B. Rezerv Dilimi İmkânı	269.926.963	266.712.875	3.214.088
C. Diğer (Net)	74.064.239	45.701.603	28.362.636
III- Döviz Borçları	21.279.844	1.193.442	20.086.402
A. Konvertibl	1.131.727	1.193.442	(61.715)
B. Konvertibl Olmayan	20.148.117	-	20.148.117
IV- Mevduat	89.269.411.084	89.359.637.306	(90.226.222)
A. Kamu Sektörü	14.881.043.298	20.471.316.000	(5.590.272.702)
a) Hazine, Genel ve Özel Bütçeli İdareler	14.708.273.881	20.352.141.689	(5.643.867.808)
b) Kamu İktisadi Kuruluşları	20.447	29.283	(8.836)
c) İktisadi Devlet Teşekkülleri	44.143.068	60.061.695	(15.918.627)
d) Diğer	128.605.902	59.083.333	69.522.569
B. Bankacılık Sektörü	56.150.507.689	46.652.131.467	9.498.376.222
a) Yurtiçindeki Bankalar	34.636.803.105	33.570.379.897	1.066.423.208
b) Yurtdışındaki Bankalar	7.975.163	9.335.378	(1.360.215)
c) Zorunlu Karşılık (1211 S.K. Md.40)	21.505.484.985	13.072.370.155	8.443.114.830
i. Nakit	21.505.484.985	13.072.370.155	8.443.114.830
ii. Altın (Safi Gr.)	-	-	-
d) Diğer (Valörlü İşlemler)	244.436	46.037	198.399
C. Muhtelif	17.589.613.210	19.471.705.890	(1.882.092.680)
a) Kredi Mektuplu Döviz Tevdiatı	17.539.029.615	19.406.635.188	(1.867.605.573)
b) Diğer	50.583.595	65.070.702	(14.487.107)
D. Uluslararası Kuruluşlar	6.686.549	7.148.343	(461.794)
E. Fonlar	641.560.338	2.757.335.606	(2.115.775.268)
a) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu	25.619	18.771.150	(18.745.531)
b) Diğer	641.534.719	2.738.564.456	(2.097.029.737)
V- Likidite Senetleri	-	-	-
VI- Açık Piyasa İşlemleri	13.101.901.996	47.331.936.054	(34.230.034.058)
A. Vadeli İşlemlerden Borçlar	12.000.001.996	35.017.436.054	(23.017.434.058)
a) Nakit	-	2.017.436.055	(2.017.436.055)
i. Döviz	-	-	-
ii. Menkul Değer	-	2.017.436.055	(2.017.436.055)
b) Menkul	12.000.001.996	32.999.999.999	(20.999.998.003)
B. Diğer	1.101.900.000	12.314.500.000	(11.212.600.000)
VII- Dış Krediler	13.899.337	13.861.842	37.495
A. Kısa Vadeli	-	-	-
B. Orta ve Uzun Vadeli	13.899.337	13.861.842	37.495
VIII- İthalât Akreditif Bedelleri, Teminat ve Depozitolar	747.358.472	679.678.222	67.680.250
A. Döviz Satışı Yapılmış Akreditif Bedelleri	747.354.786	679.674.536	67.680.250
B. Mal Bedeli ve Teminatlar	3.686	3.686	-
IX- Ödenecek Senet ve Havaleler	3.293.090	37.382.219	(34.089.129)
X- SDR Tahsisatı	2.564.227.706	2.533.694.809	30.532.897
XI- Sermaye	46.233.524	46.233.524	-
A. Ödenmiş Sermaye	25.000	25.000	-
B. Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı	46.208.524	46.208.524	-
XII. İhtiyat Akçesi	4.588.399.144	3.691.281.261	897.117.883
A. Adi ve Fevkalâde	4.232.647.418	3.335.529.535	897.117.883
B. Hususî (Bank.Kan Md.59)	2.379.249	2.379.249	-
C. İhtiyat Akçeleri Enflasyon Düzeltme Farkları	353.372.477	353.372.477	-
XIII- Karşılıklar	371.154.530	606.314.777	(235.160.247)
A. Emekli İkr. ve Kıd. Tzm. Kar	98.834.637	92.526.988	6.307.649
B. Vergi Karşılıkları	222.089.596	465.750.157	(243.660.561)
C. Diğer Karşılıklar	50.230.297	48.037.632	2.192.665
XIV- Değerleme Hesabı	7.245.849.360	5.010.103.620	2.235.745.740
XV- Faiz ve Gider Reeskontları ve Tahakkukları	628.420.620	919.143.373	(290.722.753)
XVI- Muvakkat Borçlar	32.747.657	53.477.875	(20.730.218)
XVII- Diğer Pasifler	110.224.086	464.385.529	(354.161.443)
XVIII- Dönem Kân	1.288.129.127	2.738.242.817	(1.450.113.690)
TOPLAM	169.338.304.296	192.157.728.140	(22.819.423.844)
NAZIM HESAPLAR	773.325.751.635	747.720.777.338	25.604.974.297

4.1.2. Karşılaştırmalı Kâr/Zarar Tabloları

	01.01.2010 – 31.12.2010 (TL)	01.01.2009 – 31.12.2009 (TL) (*)	DEĞİŞİM (TL)
Faiz Gelirleri	4.724.633.586	6.325.579.654	(1.600.946.068)
Faiz Giderleri	(2.864.320.717)	(4.062.481.191)	1.198.160.474
I - Net Faiz Geliri (Gideri)	1.860.312.868	2.263.098.464	(402.785.596)
Komisyon ve Hizmet Gelirleri	83.416.323	63.862.100	19.554.223
Komisyon ve Hizmet Giderleri	(10.470.641)	(9.782.439)	(688.202)
II - Net Komisyon ve Hizmet Geliri (Gideri)	72.945.683	54.079.661	18.866.022
Faiz Dışı Gelirler	1.119.414.859	3.401.294.178	(2.281.879.319)
Faiz Dışı Giderler	(1.542.454.687)	(2.514.479.329)	972.024.642
III - Net Faiz Dışı Gelir (Gider)	(423.039.828)	886.814.849	(1.309.854.677)
IV - Vergi Öncesi Net Kâr (Zarar) (I + II + III)	1.510.218.723	3.203.992.974	(1.693.774.251)
V - Vergi Karşılığı	(222.089.596)	(465.750.157)	243.660.561
VI - Dönem Kârı (Zararı)	1.288.129.127	2.738.242.817	(1.450.113.690)

(*) 2010 yılında faiz ve faiz dışı gelirler yeniden sınıflandırılmış, karşılaştırılabilirliğinin sağlanması amacıyla yukarıdaki 2009 yılı kâr / zarar tablosu kalemleri yeniden düzenlenmiştir.

4.2. 31.12.2010 TARİHLİ BİLANÇO, KÂR-ZARAR TABLOSU VE AÇIKLAMALAR

4.2.1. TCMB'nin Muhasebe İlkeleri ve Politikaları

4.2.1.a. Muhasebe Uygulamalarında Esas Alınan Temel İlkeler

Muhasebe uygulamalarında esas olan sosyal sorumluluk, kişilik, işletmenin sürekliliği, dönemsellik, parayla ölçülme, maliyet esası, tarafsızlık ve belgelendirme, tutarlılık, tam açıklama, ihtiyatlılık, özün önceliği ve önemlilik ilkeleri, finansal olayların kaydedilmesi ve ölçülmesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (Banka) muhasebe uygulamalarının da temel dayanağını oluşturmaktadır.

4.2.1.b. Muhasebe Politikaları

Muhasebeleştirme Esasları

Banka mali tabloları, yürürlükteki Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri ile 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na (Banka Kanunu) uygun olarak düzenlenmektedir. Banka Kanunu'nun 57. maddesi gereğince, hesap dönemi takvim yılıdır.

Muhasebe kayıtlarında alış bedeli esas alınmakta ve işlemler valör tarihlerine göre hesaplara yansıtılmaktadır. Menkul kıymetler, altın mevcudu ve yabancı para cinsinden tutulan varlık ve yükümlülükler rayiç değerleri ile gösterilmektedir.

31 Aralık 2003 ve 31 Aralık 2004 tarihleri itibarıyla enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşması nedeniyle, Bankanın mali tablolarında yer alan parasal olmayan kalemlere ilişkin düzeltme işlemleri gerçekleştirilmiş, 2005-2010 yılları arasında ise düzeltme şartlarının oluşmaması nedeniyle enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

Altın ve Yabancı Para İşlemler

Altın mevcudu üçer aylık dönemler itibarıyla ve dönemin son iş gününde Londra Borsasında saat 10.30 ve saat 15.00'te kote edilen altın fiyatlarının ortalaması ve bir ons altın = 31,1035 gram esas alınarak değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan aktif ve pasif hesaplar ise yıl sonunda döviz ve efektif cari alış kurları esas alınarak değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yabancı para hesapların kur değişiminden; altının ise hem fiyat hem kur değişiminden kaynaklanan değerleme farkları gerçekleşmemiş gelir veya gider olarak Banka Kanunu'nun 61. maddesi gereğince "Değerleme Hesabı"nda takip edilmektedir.

Avrupa Birliği müktesebatına uyum süreci kapsamında, Avrupa Merkez Bankası tarafından yayımlanan "Avrupa Merkez Bankaları Sisteminde Muhasebe ve Finansal Raporlamaya İlişkin Avrupa Merkez Bankası Kılavuzu" çerçevesinde, gerçekleştirilen döviz ve efektif alım-satım işlemlerinden doğan kambiyo alım-satım kâr ve zararları, 'ağırlıklı ortalama' esasına göre hesaplanarak finansal tablolara yansıtılmaktadır.

Menkul Kıymetler

"Menkul Kıymetler" kalemi, Banka Kanunu'nun açık piyasa işlemleri ile ilgili 52. maddesine dayanılarak, para arzı ve ekonominin likiditesini düzenlemek amacıyla, Bankanın kendi nam ve hesabına satın aldığı menkul kıymetler ile bankalara geri satım vaadi ile edindiği menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

4.2. 31.12.2010 TARİHLİ BİLANÇO, KÂR-ZARAR TABLOSU VE AÇIKLAMALAR

4.2.1. TCMB'nin Muhasebe İlkeleri ve Politikaları

Banka, kesin alım ve geri satım vaadi ile alım (repo) yoluyla edindiği Türk parası menkul kıymetleri alış bedeli ile muhasebeleştirmekte, ay sonları itibarıyla rayiç değerleri ile değerlendirilmiş tutarları üzerinden göstermektedir. Rayiç değer, İMKB'de aynı gün valörlü işlemler için oluşan ağırlıklı ortalama fiyat, bu fiyatların bulunmaması durumunda ise, ilgili menkul kıymetlerin Bankanın Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatları üzerinden hesaplanmaktadır. Banka repo yoluyla alışını yaptığı menkul kıymetlerin alış fiyatları ile repo vadesindeki satış fiyatları arasındaki farkın ilgili döneme isabet eden kısmını gelir tablosuna yansıtmaktadır.

Kesin alımı yapılan ve ters repo ile satılan menkul kıymetlerin alış bedeli ile rayiç değeri arasındaki olumlu veya olumsuz farklar ay sonları itibarıyla gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Yabancı para menkul kıymetler, bilançoda "Döviz Alacakları" kalemi altında yer alan "Muhabir Hesapları" içinde olup, bunlar ay sonları itibarıyla ilgili uluslararası piyasalarda oluşan kapanış fiyatları üzerinden hesaplanan rayiç değerleri ile gösterilmektedir. Söz konusu menkul kıymetlerin alış değeri ile rayiç değeri arasındaki olumlu veya olumsuz farklar, gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Kuponlu menkul kıymetler temiz fiyatları ile takip edilmektedir.

Likidite Senetleri

"Likidite Senetleri" kalemi, Banka Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, para politikası hedeflerine uygun olarak para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, açık piyasa işlemleri çerçevesinde Bankanın kendi nam ve hesabına, ikincil piyasada alınıp satılabilen ve vadesi 91 günü aşmayan likidite senetleri ihraçlarından oluşmaktadır. Banka, likidite senetlerini ihraç tutarı üzerinden muhasebeleştirmekte, ay sonları itibarıyla Bankanın Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatlar üzerinden rayiç değeri ile göstermektedir. İhraç tutarı ile rayiç değeri arasındaki farklar ay sonları itibarıyla gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gelirlerin Muhasebeleştirilmesi

Tüm gelir ve gider kalemleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir. Dönemsellik ilkesinin gereği olarak henüz vadesi gelmemiş alacaklar ve borçlara ait faizler için ay sonlarında gelir ve gider reeskontları, vadesi gelen ancak tahsilatı veya ödemesi bir sonraki dönemde yapılacaklar için ise gelir ve gider tahakkukları yapılmaktadır.

Banka Kanunu'nun 61. maddesi uyarınca, Türk parası değerinin değişmesi nedeniyle bilançonun aktif ve pasifindeki altın, efektif ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler, geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Gerçekleşen kur farkları ise, oluştukları tarih itibarıyla gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Menkul Kıymetlerin Geri Alım (Satım) Vaadiyle Satım (Alım) İşlemleri

Geri alım vaadiyle satım işlemlerinde (ters repo) menkul kıymetler, işlem tarihinde yapılan sözleşme sonucu işlem valöründe belirlenen fiyat üzerinden, ilerideki bir tarihte geri almak taahhüdüyle satılır. Bu işlem sonucu satılan menkul kıymetler, Banka portföyünden çıkılarak aktifte "VII- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Alacaklar / b) Menkul" kaleminde izlenir, vadesinde ödenecek nakit borçlar ise pasifte "VI- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Borçlar / a) Nakit / ii. Menkul Değer" başlığı altında takip edilir. Satılan menkul kıymetlerin maliyet ve satış fiyatı arasındaki fark, valör tarihinde gelir tablosuna yansıtılır. Vadede ters repo işlemine konu menkul kıymetler dönüş tutarı üzerinden Banka portföyüne dahil edilir.

4.2.1. TCMB'nin Muhasebe İlkeleri ve Politikaları

Geri satım vaadiyle alım (repo) işlemlerinde ise menkul kıymetler, işlem tarihinde yapılan sözleşme sonucu işlem valöründe belirlenen fiyat üzerinden ilerideki bir tarihte geri satılmak taahhüdüyle satın alınarak Bankanın portföyüne dahil edilir. Söz konusu işlemde doğan nakit alacaklar aktifte "VII- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Alacaklar / a) Nakit / ii. Menkul Değer" kaleminde, menkul kıymet borçları ise pasifte "VI- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Borçlar / b) Menkul" başlığı altında takip edilir. Repo vadesindeki satış fiyatı ile menkul kıymetin alış fiyatı arasındaki fark, gelir tablosuna yansıtılır.

Repo işlemlerinden dolayı bankalardan alınacak ve ters repo işlemlerinden dolayı bankalara ödenecek faiz tutarları ise işlem sözleşmelerinde yer alan faiz oranı üzerinden ay sonlarında tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Sabit Kıymetler

Banka bilançosundaki arsalar, gayrimenkuller ve demirbaşlardan oluşan sabit kıymetler, elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilmekte; arsalar maliyet, gayrimenkuller ile demirbaşlar ise amortismanları ile netleşmiş değerleri üzerinden bilançoda gösterilmektedir.

Karşılıklar

Gelecek yıllarda doğabilecek riskleri ve/veya yükümlülükleri karşılamak üzere, Banka Meclisince uygun görülen tutarlarda karşılık ayrılmasını öngören Banka Kanunu'nun 59. maddesi kapsamında cari dönem içerisinde ayrılan dahili sigorta fonları ile emekli ikramiyesi, kıdem tazminatı ve vergi karşılıklarını içermektedir.

Kıdem Tazminatı

Banka, gelecekte mensupları için ödemekle yükümlü olduğu emekli ikramiyeleri ile kıdem tazminatlarının, ait olduğu cari dönem yükümlülük tutarları için mensupların emekli ikramiyesine ve kıdem tazminatına esas hizmet süresi üzerinden karşılık ayırmaktadır.

Emekli ikramiyeleri ve kıdem tazminatları emeklilik veya işten çıkarma durumunda ödenmektedir. Ödenecek tutar, mensubun unvanı ve hizmet yılına göre ilgili kanunlarda belirtilen esaslara göre hesaplanmaktadır.

Vergilendirme

Banka Kanunu'nun 1. maddesi gereğince "anonim şirket" olarak kurulan Banka, kurumlar vergisi mükellefidir. Elde ettiği kurum kazancı üzerinden kurumlar vergisi ödemektedir. Ayrıca Banka, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre ücretler, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler, mevduat faizleri vs. üzerinden, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesine göre dar mükellefiyete tabi kurumlara yapılan gayrimenkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve anılan maddede belirtilen diğer kazançlar dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumludur.

Banka, banka ve sigorta muameleleri vergisi mükellefidir. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmamakla birlikte, sorumlu sıfatıyla mal ve hizmet ithalatı ödemeleri üzerinden tevkifat yapmaktadır. Banka Kanunu'nun 64. maddesinde yer alan muafiyet kapsamı dışındaki işlemlere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar için damga vergisi mükellefiyeti bulunmaktadır.

İştirakler

Bankanın, Banka Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca, Bank For International Settlements (BIS), Society For Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT) ve Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşuna (IILM) iştirakleri bulunmaktadır. İştirak değerleri, yıl sonu itibarıyla geçerli olan döviz alış kurları üzerinden TL'ye çevrilerek mali tablolarda gösterilmektedir. İştiraklerden alınan temettüleri ve hisselerde meydana gelen değer artış veya azalışları gelir tablosuna yansıtılmakta, Banka Kanunu'nun 61. maddesi gereğince, kur farklarından oluşan olumlu veya olumsuz farklar, gerçekleşmemiş gelir veya gider olarak bilançoda gösterilmektedir.

4.2.2. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI BİLANÇOSU					
31.12.2010 tarihinde sona eren 79. hesap dönemi					
AKTİF	TÜRK LİRASI HESAP TUTARI TL	YABANCI PARA HESAP TUTARI TL	TÜRK LİRASI HESAP TOPLAMI TL	YABANCI PARA HESAP TOPLAMI TL	GENEL TOPLAM TL
I- Altın Mevcudu					
A. Uluslararası St. Olan (Safi Gram).....116.103.752,76				8.138.466.751	
B. Uluslararası St. Olmayan(Safi Gram) ...3.177.797,62			222.752.492		8.361.219.243
II- Döviz Alacakları					
A. Konvertibl					
a) Etkatif Deposu		461.464.757			
b) Muhabir Hesapları		124.062.822.937			
c) Rezerv Dilimi Pozisyonu.		269.926.963		124.794.214.657	
B. Konvertibl Olmayan					
a) Etkatif Deposu		-		-	
b) Muhabir Hesapları		-		-	124.794.214.657
III- Madeni Para			104.946.281		104.946.281
IV- Dahildeki Muhabirler			-	-	-
V- Menkul Kıymetler					
A. Devlet İç Borçlanma Senetleri					
a) Kuponlu	13.572.418.996				
b) Kupsuz	6.450.560.933		20.022.979.929		
B. Diğer			-		20.022.979.929
VI- İç Krediler					
A. Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler					
a) Reeskont Kredileri		689.345.224			
b) 1211 S.K. 40/1-c Kapsamındaki Krediler					
c) Diğer				689.345.224	
B. TMSF'ye Kullanılan Krediler			-		689.345.224
VII- Açık Piyasa İşlemleri					
A. Vadeli İşlemlerden Alacaklar					
a) Nakit					
i. Döviz			-		
ii. Menkul Değer	12.014.960.933				
b) Menkul			12.014.960.933	-	
B. Diğer			-		12.014.960.933
VIII- Dış Krediler				29.299.416	29.299.416
IX- İştirakler				39.446.146	39.446.146
X- Gayrimenkuller ve Demirbaşlar					
A. Gayrimenkuller	332.029.506				
Amortismanlar(-)	(71.675.143)		260.354.363		
B. Demirbaşlar	112.379.907				
Amortismanlar(-)	(91.415.425)		20.964.482		281.318.845
XI- Takipteki Alacaklar (Net)					
A. Takipteki Alacaklar				2.348.736.495	
B. Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)			(2.348.736.495)		-
XII- SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü				2.564.227.706	2.564.227.706
XIII- Değerleme Hesabı			-		-
XIV- Faiz ve Gelir Reeskontları ve Tahakkukları			26.658.979		26.658.979
XV- Muvakkat Alacaklar			365.503.987	2.337.768	367.841.755
XVI- Diğer Aktifler			41.844.973	209	41.845.182
TOPLAM			30.732.229.924	138.606.074.372	169.338.304.296
NAZIM HESAPLAR					773.325.751.635

Binalar : 294.000.335 Türk lirası bedelle sigortalıdır.
 Demirbaşlar : 102.113.273 Türk lirası bedelle sigortalıdır.

Reeskont ve avans işlemlerinde uygulanan iskonto ve faiz oranları:
 Vadelerine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak;
 Reeskont işlemlerinde ----- % 14,00
 Avans işlemlerinde ----- % 15,00

4.2.2. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI BİLANÇOSU
31.12.2010 tarihinde sona eren 79. hesap dönemi

PASİF	TÜRK LİRASI HESAP TUTARI TL	YABANCI PARA HESAP TUTARI TL	TÜRK LİRASI HESAP TOPLAMI TL	YABANCI PARA HESAP TOPLAMI TL	GENEL TOPLAM TL
I- Tedavüldeki Banknotlar			48.937.559.941		48.937.559.941
II- Hazineye Borçlar					
A. Altın (Safi Gram) 345.574,68			24.223.576	269.926.963	
B. Rezerv Dilimi İmkânı				28.867	
C. Diğer (Net)			74.035.372		368.214.778
III- Döviz Borçları					
A. Konvertibl				1.131.727	
B. Konvertibl olmayan				20.148.117	21.279.844
IV- Mevduat					
A. Kamu Sektörü					
a) Hazine, Genel ve Özel Bütçeli İdareler	5.543.339.797	9.164.934.084			
b) Kamu İktisadi Kuruluşları	20.447	-			
c) İktisadi Devlet Teşekkülleri	20.895	44.122.173			
d) Diğer	128.605.902	-	5.671.987.041	9.209.056.257	
B. Bankacılık Sektörü					
a) Yurtiçindeki Bankalar	26.797.739.553	7.839.063.552			
b) Yurtdışındaki Bankalar	7.975.163	-			
c) Zorunlu Karşılıklar (1211 S.K. Md. 40)					
i. Nakit		21.505.484.985			
ii. Altın (Safi Gr.)		-			
d) Diğer (Valörü işlemler)	244.436	-	26.805.959.152	29.344.548.537	
C. Muhtelif					
a) Kredi Mektuplu Döviz Tevdiatı		17.539.029.615			
b) Diğer	3.477.588	47.106.007	3.477.588	17.586.135.622	
D. Uluslararası Kuruluşlar			6.686.549		
E. Fonlar					
a) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu	25.619				
b) Diğer	104.670.577	536.864.142	104.696.196	536.864.142	89.269.411.084
V- Likidite Senetleri			-		-
VI- Açık Piyasa İşlemleri					
A. Vadeli İşlemlerden Borçlar					
a) Nakit					
i. Döviz		-			
ii. Menkul Değer					
b) Menkul	12.000.001.996		12.000.001.996	-	
B. Diğer			1.101.900.000		13.101.901.996
VII- Dış Krediler					
A. Kısa Vadeli				-	
B. Orta ve Uzun Vadeli				13.899.337	13.899.337
VIII- İthalat Akreditif Bedelleri, Teminat ve Depozitolar					
A. Döviz Satış Yapılmış Akreditif Bedelleri				747.354.786	
B. Mal Bedeli ve Teminatlar			3.686	-	747.358.472
IX- Ödenecek Senet ve Havaletler			-	3.293.090	3.293.090
X- SDR Tahsisatı				2.564.227.706	2.564.227.706
XI- Sermaye					
A. Ödenmiş Sermaye			25.000		
B. Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı			46.208.524		46.233.524
XII- İhtiyat Akçesi					
A. Adi ve Fevkalade			4.232.647.418		
B. Hususi (1211 S.K. Md. 59)			2.379.249		
C. İhtiyat Akçeleri Enf. Düz. Farkı			353.372.477		4.588.399.144
XIII- Karşılıklar					
A. Emekli İkr. Ve Kıd. Tzm. Kar			98.834.637		
B. Vergi Karşılıkları			222.089.596		
C. Diğer Karşılıklar			50.230.297		371.154.530
XIV- Değerleme Hesabı			7.245.849.360		7.245.849.360
XV- Faiz ve Gider Reeskontları ve Tahakkukları			628.420.620		628.420.620
XVI- Muvakkat Borçlar			1.300.654	31.447.003	32.747.657
XVII- Diğer Pasifler			27.840.425	82.383.661	110.224.086
XVIII- Dönem Kârı			1.288.129.127		1.288.129.127
TOPLAM			108.927.858.481	60.410.445.815	169.338.304.296
NAZIM HESAPLAR					773.325.751.635

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

AKTİF HESAPLAR

1. Altın Mevcudu

Yıl sonu bakiyesi 119.281.550,38 safi gram karşılığı 8.361.219.243 TL olan altın mevcudumuz uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Altınlar, 31.12.2010 tarihinde Londra Borsasında oluşan 1 ons altın fiyatı 1.410,25 ABD doları kullanılarak hesaplanan 1 safi gram = 70,09650039 TL üzerinden değerlendirilmiştir.

	Safi Gram	(TL)
Uluslararası Standartta Olanlar	116.103.752,76	8.138.466.751
Uluslararası Standartta Olmayanlar	3.177.797,62	222.752.492
TOPLAM	119.281.550,38	8.361.219.243

2009 yıl sonu itibarıyla 116.103.752,76 safi gram karşılığı 6.205.039.056 TL olan uluslararası standarttaki altınlar; yıl içinde ABD dolarının TL karşısında değer kazanması nedeniyle 212.147.613 TL ve 1 ons altın fiyatının bir önceki yıl sonu değeri olan 1.104 ABD dolarından 2010 yılı sonunda 1.410,25 ABD dolarına yükselmesi ile 1.721.280.082 TL olmak üzere toplamda 1.933.427.695 TL artış göstererek, 2010 yılı sonunda 8.138.466.751 TL olarak gerçekleşmiştir. Tamamı Bankaya ait uluslararası standarttaki altının 33.670.645,06 safi gramı Banka kasalarında, 82.433.107,70 safi gramı ise yurt dışı muhabir bankalar nezdinde muhafaza edilmektedir.

2009 yıl sonu itibarıyla 3.177.797,62 safi gram karşılığı 169.833.945 TL olan uluslararası standartta olmayan altınlarımız; ABD dolarının TL karşısında değer kazanması nedeniyle 5.806.549 TL ve 1 ons altın fiyatının bir önceki yıl sonuna göre yükselmesi ile 47.111.998 TL artmasının etkisiyle 52.918.547 TL artış göstererek, 2010 yılı sonunda 3.177.797,62 gram karşılığı 222.752.492 TL olarak gerçekleşmiştir.

2. Döviz Alacakları

Bu kalem, konvertibl ve konvertibl olmayan döviz cinsleri üzerinden hariçteki muhabirlerimiz nezdinde açılan cari ve vadeli depo hesapları, rezerv yönetimi amacıyla portföyde bulunan menkul kıymetleri, ülkemizin IMF nezdinde bulunan kotasının altın ve yabancı para olarak ödenen kısmını (Rezerv Dilimi Pozisyonu) ve efektif mevcudunu içermektedir. Yıl sonundaki döviz ve efektif alış kurlarından bakiyesi 124.794.214.657 TL olan bu kalemin tamamı konvertibl döviz ve efektiflerden oluşmaktadır.

a- Konvertibl

124.062.822.937 TL hariçteki muhabirler nezdindeki konvertibl dövizlerden, 269.926.963 TL Rezerv Dilimi Pozisyonundan ve 461.464.757 TL efektif mevcudundan oluşmaktadır.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

b- Konvertibl Olmayan

İkili anlaşmalar gereğince açılan muhabir hesapları ile konvertibl olmayan efektif deposunu gösteren bu kalem 31.12.2010 itibarıyla bakiye göstermemektedir¹.

3. Madeni Para

Bankanın kasalarında bulunan madeni paraları göstermekte olup, yıl sonu bakiyesi 104.946.281 TL'dir.

4. Dahildeki Muhabirler

Dahili muhabirlik anlaşması gereğince TL cinsinden açılan muhabir hesabı ile döviz ve efektif piyasalarında yapılan döviz depo işlemlerinin gösterildiği kalemdir. 2009 yıl sonu itibarıyla 147 milyon ABD doları karşılığı 221.337.900 TL olan karşılardan döviz depoları Bankanın 2008 yılında uluslararası kredi piyasalarında yaşanan sorunlar nedeniyle, döviz piyasasında döviz likiditesinin akışkanlığının artmasına katkıda bulunmak amacıyla, yeniden başladığı Döviz Efektif Piyasaları döviz depo piyasasındaki aracılık faaliyetlerine 15 Ekim 2010 tarihinde son vermesi nedeniyle 2010 yılı sonunda bakiye vermemiştir.

5. Menkul Kıymetler

2001 yılında kamu ve fon bankalarından kesin alımı yapılan ve aynı yıl Ekim ayında uzun vadeli menkul kıymetlerle değiştirilen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin (DİBS) tamamı itfa edilmiştir. 2010 yıl sonu itibarıyla ikincil piyasadan kesin alışı yapılan DİBS'ler ve repo işlemleri yoluyla alınan DİBS'lerden oluşan bu kalem, 2009 yıl sonunda 39.692.302.230 TL bakiye göstermiştir. 2010 yıl sonu itibarıyla, ters repo dönüşleri nedeniyle 2.016.000.000 TL tutarında DİBS girişi ve 314.297.883 TL maliyet artışı, ikincil piyasadan alınan 7.347.689.377 TL tutarında DİBS'ler ve 362.228.403 TL lehte değerlendirme etkisiyle artmasına rağmen, repo dönüşleri nedeniyle 20.999.998.003 TL tutarında DİBS çıkışları ve 8.709.539.961 TL tutarında anapara itfası etkisiyle 20.022.979.929 TL olmuştur.

Menkul Kıymetler kalemindeki hareketin, Bankanın ticari bankalarla yaptığı ters repo işlemleri nedeniyle, bilançonun aktifinde yer alan "VII- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Alacaklar / b) Menkul" kalemindeki kıymetler ile repo işlemleri nedeniyle bilançonun pasifinde yer alan "VI- Açık Piyasa İşlemleri / A. Vadeli İşlemlerden Borçlar / b) Menkul" kalemindeki menkul kıymetlerle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

6. İç Krediler

Bu kalem, bankacılık sektörüne ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna kullandırılan kredileri içermektedir. Dövizli natik senetler karşılığı Türkiye İhracat ve Kredi Bankası A.Ş.'ye (Eximbank) kullandırılan reeskont kredilerinin yıl sonu itibarıyla bakiyesi 313.765.000 ABD doları ve 99.685.000 euro olup, TL karşılığı 689.345.224 TL'dir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna kullandırılan krediler, 2004 yılında DİBS karşılığında kullandırılan avansın 9 Mayıs 2005 tarihinde erken itfa edilmesinden bu yana bakiye göstermemektedir.

	TL
A) Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler	689.345.224
a) Reeskont Kredileri	689.345.224
b) 1211 S.K. 40/1-c Kapsamında Kullandırılan Krediler	-
c) Diğer	-
B) TMSF'ye Kullandırılan Krediler	-
TOPLAM	689.345.224

¹2009 yılında konvertibl olmayan dövizler arasında yer alan İran riyalinin, 2010 yılında Bankamız I-M sayılı genelgesiyle konvertibl dövizler arasında yer almaya başlaması nedeniyle Şubelerimiz kasalarındaki İran riyali efektifler, konvertibl efektifler içerisinde gösterilmektedir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

7. Açık Piyasa İşlemleri

Bankanın, bankalardan repo işlemlerinden ve Bankalararası Para Piyasası işlemlerinden nakit alacaklarını ve ters repo işlemlerinden menkul kıymet alacaklarını gösteren bu kalem, tamamı bankalardan repo işlemleri nedeniyle nakit alacaklarımızdan olmak üzere 12.014.960.933 TL bakiye göstermektedir.

8. Dış Krediler

Sudan Merkez Bankası ile Banka arasında imzalanan Bankacılık Anlaşması uyarınca ve 31 Aralık 1990 tarihinde sona erdirilen Banka ile Arnavutluk Merkez Bankası arasındaki Bankacılık Düzenlemesi kapsamında tahsil edilemeyen alacaklar nedeniyle kullanılan krediler, imzalanan erteleme anlaşmaları çerçevesinde tahsil edilmektedir. 2009 yıl sonunda 22.291.460 ABD doları karşılığı 33.564.251 TL olan toplam dış kredi alacağından Sudan Merkez Bankasından anapara taksidi olarak 2.826.985 ABD doları ve Arnavutluk Merkez Bankasından 512.718 ABD dolarının tahsil edilmesi nedeniyle hesabın bakiyesi 2010 yıl sonunda 18.951.757 ABD doları karşılığı 29.299.416 TL olmuştur.

9. İştirakler

Yıl sonu itibarıyla bakiyesi 39.446.146 TL olup, Banka Kanunu'nun 3. maddesi gereğince, Bankanın, BIS, Basel'deki 10.000.000 SDR ile Society For Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)'deki 24.960 euro iştirakini göstermektedir. Banka bu yıl Banka Meclisinin 25 Kasım 2010 tarihinde aldığı karar ile Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşuna (IILM) 10.000.000 ABD doları tutarında sermaye ile hissedar olmuştur. Bu iştirakler yıl sonu döviz alış kurları üzerinden değerlendirilmiştir.

10. Gayrimenkuller ve Demirbaşlar

Yıl sonu itibarıyla 281.318.845 TL bakiye gösteren bu kalem, Bankanın sahip olduğu bina ve demirbaşların, bilançoda kayıtlı değerlerinden, birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki net değerini ve arsaların bilançoda kayıtlı değerini göstermektedir.

Geçen yıl gayrimenkullerin değeri 329.121.228 TL olup, bu yıl yapılan ilavelerle 2.908.278 TL artış göstererek 332.029.506 TL'ye ulaşmıştır. Banka binaları üzerinden ayrılan birikmiş amortismanlar toplamı 71.675.143 TL'nin düşülmesinden sonra gayrimenkullerin net değeri 260.354.363 TL olmaktadır.

Demirbaşların değeri olan 112.379.907 TL'den, demirbaşların birikmiş amortisman toplamı 91.415.425 TL'nin düşülmesinden sonra kalan net değeri 20.964.482 TL'dir. Geçen yıla göre demirbaşlarda 12.024.822 TL artış meydana gelmiştir.

11. Takipteki Alacaklar

Bankanın, Irak Merkez Bankasından 1.426.659.997 ABD doları kredi alacağı karşılığı 2.205.616.356 TL ile Irak Bekhme Barajı projesi kapsamında Enka İnşaat ve Sanayii A.Ş.'den satın alınan senetler karşılığı kullanılan 92.574.475 ABD doları karşılığı 143.120.139 TL kredi alacağı olup, bu alacaklar için ayrılan toplam 2.348.736.495 TL karşılığın netleştirilmesi nedeniyle bu kalem yıl sonu itibarıyla bakiye göstermemektedir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

12. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü

IMF tarafından ülkemize tahsis edilmiş ve Hazine Müsteşarlığınca kullanılmış olan 1.071.329.729 SDR karşılığı toplam 2.564.227.706 TL'den oluşmaktadır. Hazine Müsteşarlığı yükümlülüğünün izlendiği bu kalem, pasifte "X- SDR Tahsisatı" kalemi ile karşılıklı olarak gösterilmektedir.

13. Değerleme Hesabı

Banka bilançosunun aktif ve pasifindeki altın, döviz ve efektiflerin yeniden değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş kur farkı giderlerinin takip edildiği bu kalem, 2008 yılından bu yana bakiye göstermemektedir.

14. Faiz ve Gelir Reeskontları ve Tahakkukları

31.12.2010 tarihinde tahakkuk eden faiz ve gelir reeskont ve tahakkuklarını göstermekte olan ve yıl sonu bakiyesi 26.658.979 TL olan bu kalemin büyük bir kısmını repo yoluyla alınan DİBS'lerin gelir reeskontları ile BIS kâr payı gelir reeskontları oluşturmaktadır

15. Muvakkat Alacaklar

Yıl sonu bakiyesi 367.841.755 TL olan bu hesabın 365.503.987 TL'si Türk parası, 2.337.768 TL'si ise yabancı para cinsinden alacakları göstermekte olup, Türk parası cinsinden alacakların detayları aşağıda gösterilmiştir:

	TL
-Kurumlar Vergisinden Mahsup Edilecek Geçici Vergi	212.159.825
-Kurumlar Vergisinden Mahsup Edilecek Gelir Vergisi	66.079.542
-Yurt Dışındaki Milli Bankalar Nezdinde Açılan TL Takip Hesabı	74.292.560
-Genel ve Özel Bütçeli İdarelerden Tahsil Edilecek Maaş Ödemeleri Kur Farkları	3.009.244
-Banknot Matbaası Akreditif Bedelleri ve Diğer Hesapları	9.282.805
-Avans ve Depozitolar	661.567
-Diğer	18.444
TOPLAM	365.503.987

16. Diğer Aktifler

Yıl sonu bakiyesi 41.845.182 TL olan bu hesabın 41.844.973 TL'si Türk parası, 209 TL'si ise yabancı para cinsinden alacaklarımızı gösterir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

PASİF HESAPLAR

1. Tedavüldeki Banknotlar

Banka Kanunu'nun 36. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak tedavüle çıkarılan ve 2009 yıl sonu bakiyesi 38.340.278.128 TL olan tedavüldeki banknotlar, 10.597.281.813 TL artış göstererek yıl sonunda 48.937.559.941 TL'ye ulaşmıştır.

2. Hazineye Borçlar

Yıl sonu itibarıyla 368.214.778 TL olan Hazineye Borçlar kaleminde, geçen yıla göre 37.331.436 TL artış olmuştur.

a- Altın

345.574,68 safi gram karşılığı 24.223.576 TL olan Hazinesin altın alacağında geçen yıla göre meydana gelen 5.754.712 TL'lik artış, yıl içinde ABD dolarının TL karşısında değer kazanmasından ve 1 ons altının ABD doları karşılığının bir önceki yıl sonuna göre artış göstermesinden kaynaklanmaktadır.

b- Rezerv Dilimi İmkânı

Türkiye'nin üyelik kotası olan 1.191,3 milyon SDR'nin altın ve yabancı para olarak ödenen kısmı dolayısıyla, Hazinesin IMF nezdinde 112.775.000 SDR tutarında Rezerv Dilimi İmkânı bulunmaktadır. Aktifte "Döviz Alacakları" kaleminde yer alan "Rezerv Dilimi Pozisyonu" ile karşılıklı gösterilen bu kalemin yıl sonu bakiyesi 269.926.963 TL 'dir.

c- Diğer (Net)

Hazinesin çeşitli işlemlerinden doğan alacak ve borçlarının netleştirilmiş tutarını gösteren bu kalemin yıl sonu bakiyesi 74.064.239 TL'dir.

3. Döviz Borçları

Bu kalem, Bankanın hariçteki muhabirlere konvertibl ve konvertibl olmayan döviz cinsinden 21.279.844 TL tutarındaki borcunu göstermektedir.

a- Konvertibl

Geçen yıla göre 61.715 TL azalış göstererek 1.131.727 TL olan konvertibl döviz borçları, hariçteki muhabir hesapları ile yurt dışı bankaların Banka nezdindeki hesaplarından oluşmaktadır.

b- Konvertibl Olmayan

Bankacılık düzenlemeleri çerçevesinde imzalanan ikili anlaşmalar gereğince açılan hesapları gösteren ve 2005-2009 yılları arasında bakiye göstermeyen bu kalem, 2009 yılında konvertibl olmayan Muvakkat Borçlarda yer alan bloke paranın mahkeme kararı gereğince serbest bırakılması nedeniyle 13.032.417 Anlaşma Doları karşılığı 20.148.117 TL bakiye göstermektedir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

4. Mevduat

Yıl sonunda 89.269.411.084 TL bakiye gösteren bu kalemin Türk parası ve yabancı para olarak dökümü aşağıda gösterilmiştir:

	Türk Parası (TL)	Yabancı Para (TL)
A) Kamu Sektörü	5.671.987.041	9.209.056.257
a) Hazine, Genel ve Özel Bütçeli İdareler	5.543.339.797	9.164.934.084
i) Hazine Hesapları	5.428.475.046	8.546.405.102
ii) Genel Bütçeli İdareler	41.676.342	618.528.982
iii) Özel Bütçeli İdareler	73.188.409	-
b) Kamu İktisadî Kuruluşları	20.447	-
c) İktisadî Devlet Teşekkülleri	20.895	44.122.173
d) Diğer	128.605.902	-
B) Bankacılık Sektörü	26.805.959.152	29.344.548.537
a) Yurt İçindeki Bankalar	26.797.739.553	7.839.063.552
b) Yurt Dışındaki Bankalar	7.975.163	-
c) Zorunlu Karşılıklar (TCMB Kanunu Madde 40)	-	21.505.484.985
i) Nakit	-	21.505.484.985
ii) Altın (Safi gram)	-	-
d) Diğer (Valörlü İşlemler)	244.436	-
C) Muhtelif	3.477.588	17.586.135.622
a) Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesapları	-	17.539.029.615
b) Diğer	3.477.588	47.106.007
D) Uluslararası Kuruluşlar	6.686.549	-
E) Fonlar	104.696.196	536.864.142
a) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu	25.619	-
b) Diğer	104.670.577	536.864.142
Toplam	32.592.806.526	56.676.604.558

5. Likidite Senetleri

Banka Kanunu'nun 52. maddesi gereğince ilk olarak 2007 yılında ihraç edilen likidite senetleri 2010 yılında bakiye göstermemektedir.

6. Açık Piyasa İşlemleri

Bankanın, ters repo işlemlerinden ve Bankalararası Para Piyasası işlemlerinden nakit borçlarını ve repo işlemlerinden menkul kıymet borçlarını gösteren bu kalem; yıl sonu itibarıyla Bankanın bankalara repo işlemleri nedeniyle 12.000.001.996 TL'lik menkul kıymet borcu ve Bankalararası Para Piyasası işlemlerinden olan 1.101.900.000 TL nakit borcunu göstermekte ve toplam olarak 13.101.901.996 TL'lik bakiye göstermektedir.

7. Dış Krediler

Garantisiz ticari borçları içeren bu kalem, 2010 yılı sonunda 13.899.337 TL bakiye göstermektedir.

8. İthalat Akreditif Bedelleri, Teminat ve Depozitolar

İthalat yönetmelikleri gereğince, Bankaya yatırılan mal bedelleri ve teminatlar ile döviz satışı yapılmış akreditif işlemlerinin TL karşılıklarını içeren bu hesabın yıl sonu bakiyesi 747.358.472 TL olup, bu tutarın 747.354.786 TL'si döviz satışı yapılmış ithalat akreditif işlemlerini, 3.686 TL'si ise, Bankaya yatırılan mal bedelleri ve teminatları göstermektedir.

9. Ödenecek Senet ve Havaleler

Yabancı para cinsinden ödenecek havale bedellerini içeren bu kalemin yıl sonu bakiyesi 3.293.090 TL'dir.

10. SDR Tahsisatı

IMF tarafından ülkemize tahsis edilmiş ve Hazine tarafından kullanılmış olan 1.071.329.729 SDR karşılığı 2.564.227.706 TL tutarındaki yükümlülük, aktifte "XII- SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü" kalemiyle karşılıklı olarak gösterilmektedir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

11. Sermaye

Sermaye, Banka Kanunu'nun 5. maddesi gereğince her biri 0,10 TL itibari kıymette ve tamamen ödenmiş bulunan 250.000 hisseden oluşan 25.000 TL tutarındaki ödenmiş sermaye ile 30 Aralık 2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5024 sayılı Kanun hükümlerince ödenmiş sermaye kaleminde yapılan işlem sonucu 46.208.524 TL tutarındaki enflasyon düzeltmesi farkından oluşmaktadır. Hisse senetlerinin sınıflarına göre dökümü aşağıda yapılmıştır:

Sınıfı	Adedi	Toplam İçindeki yüzdesi	TL
A	136.800	54,72	13.680
B	64.340	25,74	6.434
C	54	0,02	5
D (*)	48.806	19,52	4.881
Ödenmiş Sermaye	250.000	100,00	25.000
Sermaye Enflasyon Düzeltmesi Farkı			46.208.524
TOPLAM			46.233.524

(*) Medeni Kanun uyarınca Hazine Müsteşarlığına intikal eden 53 adet hisse, D sınıfında izlenmektedir.

A sınıfı hisse senetlerinin tamamı Hazineye aittir. Hazinenin D sınıfında yer alan hisseleri ile birlikte sermaye içindeki payı yüzde 54,74'tür. B sınıfı hisse senetlerinin tamamı Türkiye'de faaliyette bulunan Milli Bankalara tahsis edilmiştir.

B Sınıfı	Hisse Adedi	Toplam Sermaye İçindeki Yüzde Dağılımı	Tutar (TL)
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	48.057	19,23	4.806
T. Garanti Bankası A.Ş.	6.208	2,48	621
T. İş Bankası A.Ş.	5.818	2,33	582
T. Halk Bankası A.Ş.	2.774	1,11	277
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	1.386	0,55	138
Akbank T.A.Ş.	75	0,03	8
Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	22	0,01	2
TOPLAM	64.340	25,74	6.434

Milli Bankalar dışında kalan diğer bankalarla, imtiyazlı şirketlere tahsis edilen, 15.000 adet hisse senedi ile sınırlandırılan ve toplam hisselerin yüzde 0,02'si olan 54 adet C sınıfı hisse senetlerinin tamamı ING Bank A.Ş.'ye aittir.

4.2.3. 31.12.2010 Tarihli Ayrıntılı Bilanço ile İlgili Açıklamalar

12. İhtiyat Akçesi

Yıl sonu bakiyesi 4.588.399.144 TL olan bu kalem, Banka Kanunu'nun 59. ve 60. maddeleri ile Türk Ticaret Kanunu'nun 469. maddesi gereğince ayrılmış bulunan İhtiyat Akçeleri ile 30 Aralık 2003 tarih ve 25332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5024 sayılı Kanun gereği yapılan enflasyon düzeltmesi sonucu ortaya çıkan düzeltme farkını içermektedir.

	TL
A. Adi ve Fevkalade İhtiyat Akçesi	4.232.647.418
B. Hususi İhtiyat Akçesi (1211 S.K. Madde 59)	2.379.249
C. İhtiyat Akçeleri Enflasyon Düzeltme Farkı	353.372.477
TOPLAM	4.588.399.144

2009 yıl sonu itibarıyla 1.436.079.277 TL olan Adi İhtiyat Akçesi, 2009 yılı safi kârı olan 3.203.992.974 TL'den yüzde 20 oranında ayrılan 640.798.595 TL'nin eklenmesiyle 2.076.877.871 TL'ye yükselmiştir.

2009 yıl sonu itibarıyla 1.899.450.258 TL olan fevkalade ihtiyat, safi kârdan Banka Kanunu'nun 60. maddesinde belirtilen tutarlar düşüldükten sonra kalan miktarın yüzde 10'u oranında ayrılan 256.319.288 TL'nin eklenmesi ile 2.155.769.547 TL'ye yükselmiştir.

13. Karşılıklar

Yıl sonu bakiyesi 371.154.530 TL olan bu kalem, Banka Kanunu'nun 59. maddesi gereğince; gayri safi kârdan, Bankaya özgü işlemler dolayısıyla meydana gelebilecek riskleri karşılamak üzere ayrılmış olan karşılıkları, yıl içinde ayrılan kıymet yollaması dahil sigorta karşılıklarını, emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılığını ve yıl sonu kârından ayrılan vergi karşılıklarını göstermektedir.

	TL
A. Emekli İkramesi ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları	98.834.637
B. Vergi Karşılıkları	222.089.596
C. Diğer Karşılıklar	50.230.297
TOPLAM	371.154.530

14. Değerleme Hesabı

Bankanın bilançosunun aktif ve pasifindeki altın, döviz ve efektiflerin yeniden değerlendirilmesi sonucunda oluşan gerçekleşmemiş kur farkı gelirlerinin takip edildiği bu hesap 2010 yıl sonunda 7.245.849.360 TL bakiye göstermektedir.

15. Faiz ve Gider Reeskontları ve Tahakkukları

31.12.2010 tarihi itibarıyla bakiyesi 628.420.620 TL olan bu kalemin büyük bir kısmını işçi döviz faiz gider reeskontları oluşturmaktadır.

16. Muvakkat Borçlar

Yıl sonu bakiyesi 32.747.657 TL olan bu hesabın, 1.300.654 TL'si Türk parası, 31.447.003 TL'si de yabancı para cinsi borçları göstermektedir.

17. Diğer Pasifler

27.840.425 TL Türk parası ve 82.383.661 TL yabancı para cinsinden olmak üzere, Bankanın yıl sonu itibarıyla toplam 110.224.086 TL'lik borçlarını göstermektedir.

4.2.4. 01.01.2010 – 31.12.2010 Dönemine Ait Ayrıntılı Kâr / Zarar Tablosu

MERKEZ BANKASI KÂR / ZARARI	01.01.2010 - 31.12.2010 (TL)
I- TÜRK LİRASI İŞLEMLERİ NET KÂRI / (ZARARI)	340.345.086
1- Türk Lirası DİBS Portföyü Net Kârı / (Zararı)	644.724.133
2- APİ, Likidite Senetleri ve BPPİ Net Kârı / (Zararı)	1.061.369.199
a- Açık Piyasa İşlemleri Net Kârı / (Zararı)	1.513.989.408
b- Bankalararası Para Piyasası İşlemleri Net Kârı / (Zararı)	(452.620.209)
3- Türk Lirası Mevduat Zorunlu Karşılık Faizleri	(795.355.007)
4- Diğer	(570.393.240)
a- Şüpheli Alacaklar Karşılığı	(67.032.646)
b- Genel Giderler	(544.834.377)
c- Diğer	41.473.783
II- YABANCI PARA İŞLEMLERİ NET KÂRI / (ZARARI)	1.169.873.637
1- Döviz Rezervleri Net Kârı / (Zararı)	1.177.047.376
a- Yabancı Para Portföy ve Depo Gelirleri	885.790.373
b- İşçi Döviz Hesaplarına Ödenen Faizler	(430.859.123)
c- Yabancı Para Mevduat Faizleri	(654.932)
d- Yabancı Para Alım-Satım Net Kârı	722.771.059
2- IMF Genel Kaynak Kullanımı Hesabı ve Hizmet Bedeli Ödemeleri	(7.173.739)
III- NET KÂR / (ZARAR) (I + II)	1.510.218.723

Bankanın 2010 yılı kârının 1211 sayılı Banka Kanunu'nun 60. maddesi gereğince aşağıdaki gibi dağıtılması öngörülmektedir:

	(TL)
2010 Yılı Safi Kâr	1.510.218.723
1. İhtiyat Akçeleri	(422.861.092)
Adi İhtiyat (1211 S. K. Md. 60)	302.043.745
Fevkalade İhtiyat (1211 S. K. Md. 60)	120.817.348
2. Hissedarlara	(3.000)
İlk Kâr Hissesi	1.500
İkinci Kâr Hissesi	1.500
3. Memurlara Temettü	(8.127.146)
4. Vergi Karşılıkları	(222.089.596)
Kurumlar Vergisi	222.089.596
Kalan	857.137.889

4.2.5. 01.01.2010 – 31.12.2010 Dönemine Ait Kâr / Zarar Tablosu İle İlgili Açıklamalar

Bankanın yıl sonunda TL işlemlerden net kârı 340.345.086 TL'dir. 2010 yılı sonu itibarıyla, Bankanın portföyünde bulunan TL DİBS'lerden 644.724.133 TL'lik faiz geliri elde edilmiş; açık piyasa işlemleri net kârı 1.513.989.408 TL, Bankalararası Para Piyasası işlemleri net zararı 452.620.209 TL olarak gerçekleşmiş ve TL mevduat zorunlu karşılıklarına 795.355.007 TL faiz ödenmiştir.

Bankanın yabancı para işlemlerinden yıl sonu kârı 1.169.873.637 TL'dir. Yabancı para portföy ve depo hesaplarından 885.790.373 TL gelir elde edilirken, işçi dövizli faiz giderleri 430.859.123 TL, yabancı para mevduat faiz giderleri 654.932 TL, yabancı para alım-satım net kârı 722.771.059 TL ve IMF'den kullanılan kaynaklar için ödenen faiz 7.173.739 TL olarak gerçekleşmiştir.

TL işlemleri içinde yer alan genel gider alt kalemleri bazında, Bankanın operasyonel aktiviteleri için son iki yılda yapılan cari harcamaların, 2003 fiyatlarıyla reel dağılımı aşağıdaki gibidir.

Reel (2003 fiyatlarıyla)	2010 (TL)	2009 (TL)	Değişim (%)
I-Personel Giderleri	248.100.582	250.760.211	-1
II-Diğer Giderler	33.248.995	34.799.973	-4
III-Banknot Tabı Giderleri	24.050.859	39.309.014	-39
TOPLAM	305.400.436	324.869.198	-6

2010 yılında, 2009 yılına göre personel giderlerinde, diğer giderlerde ve banknot tabı giderlerinde azalış gözlenmektedir.

• **Personel giderleri;** aylıklar, yan ödemeler, sosyal güvenlik giderleri, sosyal yardımlar, sağlık harcamaları, eğitim giderleri ve görev yolluklarından oluşmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin takip edilmesi, uygulanması ve nitelikli insan kaynağından yararlanmak suretiyle daha az sayıda ancak daha donanımlı eleman istihdam edilerek verimliliğin artırılması ve personel giderlerinin düşürülmesi politikası çerçevesinde, 1997 yılında 6.880 olan personel sayısı, yüzde 36 azalarak 2010 yılında 4.396'ya düşmüştür.

Personel giderlerinde bir önceki yıla göre; yüzde 1 azalış gerçekleşmiştir. Bu bölüm içinde önemli bir paya sahip olan personele ödenen aylık ve yan ödemelerde bir önceki yıla göre meydana gelen azalış oranı yüzde 1 oranındadır. Banka Meclisi, Yönetim Komitesi ve Denetleme Kurulu üyelerinden oluşan Banka üst yönetimine 2010 yılında brüt ücret olarak toplam 3.592.356 TL ödenmiş olup, bu tutar Banka personeline 2010 yılında ödenen aylık ve yan ödemeler toplamının yüzde 1'ini oluşturmaktadır.

• **Diğer giderler;** 2010 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4 oranında azalmıştır. Bu azalış 2010 yılında bir önceki yıla göre sigorta giderleri, yayın ve ilanlar, vergi resim ve harçlar, sosyal içerikli giderler ve çeşitli giderler kalemlerindeki artışa rağmen ısıtma, aydınlatma, su, bakım onarım, haberleşme, danışmanlık ve kıymet yollama giderlerindeki azalıştan kaynaklanmaktadır.

• **Banknot tabı giderleri;** 2010 yılında bir önceki yıla göre yüzde 39 oranında azalmıştır. Bu azalış 2010 yılındaki banknot üretiminin 2009 yılındaki üretimden yaklaşık yüzde 32 ve 2010 yılına ait ortalama euro kurunun 2009 yılına göre yaklaşık yüzde 7 daha düşük (Banknot kağıt ve mürekkebi yurt dışından ithal edilmektedir) olmasından kaynaklanmaktadır.

Banka, Kanunu ile kendisine verilen emisyon, para politikasının belirlenmesi, fiyat istikrarının sağlanması ve ülkenin döviz rezerv yönetimi gibi temel görevleri yerine getirmek ve teknolojik gelişmelerin de gerisinde kalmamak üzere, gerek cari gerekse yatırım harcamalarında azami tasarrufa özen göstererek bütçesini hazırlamaktadır.

4.3. UFRS'YE UYGUN OLARAK DÜZENLENMİŞ FİNANSAL TABLOLAR

31 ARALIK TARİHİ İTİBARIYLA BİLANÇOLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2010 Bin TL	2009 Bin TL	2010 Milyon ABD Doları (*)	2009 Milyon ABD Doları (*)
VARLIKLAR					
Nakit değerler ve altın rezervleri	6	8.927.630	6.874.235	5.775	4.565
Bankalardan alacaklar	7	25.930.729	43.063.546	16.773	28.600
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	8	118.165.968	104.665.581	76.433	69.513
Verilen kredi ve avanslar	9	711.370	512.318	460	340
Satılmaya hazır finansal varlıklar	10	418.052	373.071	270	248
Maddi duran varlıklar	11	239.494	240.567	155	160
Maddi olmayan duran varlıklar	12	5.530	4.964	4	3
Diğer varlıklar	13	110.087	59.566	71	40
Toplam varlıklar		154.508.860	155.793.848	99.941	103.469
YÜKÜMLÜLÜKLER					
Tedavüldeki banknotlar	14	48.937.560	38.340.278	31.654	25.463
Bankalara borçlar	15	56.190.942	46.893.296	36.346	31.144
Diğer mevduatlar	16	33.718.573	43.388.367	21.810	28.816
Uluslararası Para Fonu'na ("IMF") borçlar	17	8.315	8.201	5	5
Diğer alınan banka kredileri	18	1.101.946	14.333.082	713	9.519
Diğer yükümlülükler	19	923.899	875.278	597	581
Vergi yükümlülüğü	20	-	72.064	-	48
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	20	1.437.952	986.043	930	655
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	21	82.084	76.247	53	51
Toplam yükümlülükler		142.401.271	144.972.856	92.108	96.282
ÖZ SERMAYE					
Ödenmiş sermaye	28	47.464	47.464	31	32
Birikmiş kâr		11.695.995	10.437.717	7.566	6.932
Diğer yedekler		364.130	335.811	236	223
Toplam öz sermaye		12.107.589	10.820.992	7.833	7.187
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye		154.508.860	155.793.848	99.941	103.469

Taahhütler ve şarta bağlı yükümlülükler 27

(*) ABD doları tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlaması açısından TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde Banka tarafından açıklanan resmi döviz alış kuru kullanılarak hesaplanmış olup bu mali tabloların bir parçası değildir (Not 2.c.).

Sayfa 87-134 arasındaki notlar mali tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

31 ARALIK TARİHİNDE SONA EREN YILLARA AİT GELİR TABLOLARI

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2010 Bin TL	2009 Bin TL	2010 Milyon ABD Doları (*)	2009 Milyon ABD Doları (*)
Faiz gelirleri	22	4.168.425	6.054.774	2.696	3.913
Faiz giderleri	22	(2.865.742)	(4.065.190)	(1.854)	(2.627)
Net faiz geliri		1.302.683	1.989.584	842	1.286
Ücret ve komisyon geliri	23	83.416	63.862	54	41
Ücret ve komisyon gideri	23	(10.471)	(9.782)	(7)	(6)
Net ücret ve komisyon geliri		72.945	54.080	47	35
Temettü geliri	24	18.955	4.841	12	3
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasabeleşecek finansal varlıklar geliri/(gideri), net		65.662	(1.182.053)	42	(764)
Kur farkı kârı, net	25	2.957.969	1.549.988	1.913	1.002
Diğer faaliyet geliri		4.032	1.050	3	1
Krediler değer düşüklüğü zararları	9	(67.222)	2.498	(43)	2
Diğer faaliyet giderleri	26	(583.085)	(593.861)	(377)	(384)
Vergi öncesi kâr		3.771.939	1.826.127	2.439	1.181
Vergi gideri	20	(672.536)	(189.466)	(435)	(122)
Net dönem kârı		3.099.403	1.636.661	2.004	1.059

(*) ABD doları tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlaması açısından TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde sona eren yıllara ait günlük resmi Banka döviz alış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmış olup bu mali tabloların bir parçası değildir (Not 2.c.).

31 ARALIK TARİHİNDE SONA EREN YILLARA AİT GELİR TABLOLARI

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2010	2009
Net dönem kârı		3.099.403	1.636.661
Diğer kapsamlı gelir			
Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değer artışı	10	29.781	49.505
Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değer artışı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	20	(1.462)	(2.469)
Zaman aşımına uğrayan banknotlardan kazançlar	14	-	1.489
Döneme ait toplam kapsamlı gelir		3.127.722	1.685.186

31 ARALIK TARİHİNDE SONA EREN YILLARA AİT ÖZ SERMAYE DEĞİŞİM TABLOLARI

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye			Diğer yedekler	Birikmiş kârlar	Toplam
	Sermaye	Sermaye düzeltme farkı	Toplam ödenmiş sermaye			
1 Ocak 2009 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	287.286	10.139.250	10.474.000
Nakit temettüleri	-	-	-	-	(1.338.194)	(1.338.194)
31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait toplam kapsamlı gelir	-	-	-	48.525	1.636.661	1.685.186
31 Aralık 2009 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	335.811	10.437.717	10.820.992
1 Ocak 2010 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	335.811	10.437.717	10.820.992
Nakit temettüleri	-	-	-	-	(1.841.125)	(1.841.125)
31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıla ait toplam kapsamlı gelir	-	-	-	28.319	3.099.403	3.127.722
31 Aralık 2010 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	364.130	11.695.995	12.107.589

31 ARALIK TARİHİNDE SONA EREN YILLARA AİT NAKİT AKIM TABLOLARI

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2010	2009
Faaliyetlerde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Net dönem kârı		3.099.403	1.636.661
Düzeltilmeler:			
Maddi duran varlıklar amortisman gideri	11	17.105	15.564
Maddi olmayan duran varlıklar itfa gideri	12	539	710
Kredi değer düşüklüğü karşılığı	9	67.222	(2.498)
Kredi değer düşüklüğü karşılığı kur farkı geliri/(gideri)	9	(61.211)	10.270
Kıdem tazminatı karşılığı	21	11.029	11.351
Net faiz geliri	22	(1.302.683)	(1.989.584)
Alınan faizler		4.284.364	5.952.011
Ödenen faizler		(3.156.481)	(4.615.553)
Temettü geliri	24	(18.955)	(4.841)
Net komisyon geliri	23	(72.945)	(54.080)
Alınan komisyonlar, net		81.690	62.792
Ödenen komisyonlar		(10.455)	(8.988)
Zaman aşımına uğrayan banknot yedeklerindeki artış	14	-	1.489
Vergi gideri	20	672.536	189.466
Diğer nakit dışı kalemler		(5.093.955)	(1.209.345)
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişiklik öncesi faaliyet kârından sağlanan nakit akımları		(1.482.797)	(4.575)
Faaliyetlerle ilgili varlık ve yükümlülüklerdeki değişim:			
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklardaki (artış)/azalış		(9.328.272)	9.141.699
Verilen kredi ve avanslardaki net artış		(199.242)	(480.847)
Diğer varlıklardaki net (artış)/azalış		(35.432)	84.005
Tedavüldeki banknotlardaki net artış		10.597.282	6.596.844
Bankalara borçlardaki net artış/(azalış)		8.809.630	(5.815.019)
Diğer mevduatlardaki net (azalış)/artış		(10.463.386)	5.000.087
Diğer yükümlülüklerdeki net azalış		(250.740)	(636.476)
Faaliyetlerden (kullanılan)/sağlanan nakit, net		(2.352.957)	13.885.718
Yatırım faaliyetlerinde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı, net	11, 12	(17.138)	(12.905)
Menkul kıymet satımı		-	336.889
Alınan temettü		12.731	4.997
Satılmaya hazır finansal varlık alımı	10	(15.200)	-
Yatırım faaliyetlerinde (kullanılan)/sağlanan nakit, net		(19.607)	328.981
Finansman faaliyetlerinde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Diğer alınan banka kredilerinin ve IMF'ye borçların geri ödemesi		(13.231.022)	4.395.049
Ödenen temettüler		(1.841.125)	(1.338.194)
Finansman faaliyetlerinde (kullanılan)/sağlanan nakit, net		(15.072.147)	3.056.855
Döviz kurlarındaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		2.487.242	1.238.854
Nakit ve nakit benzerlerindeki (azalış)/artış, net		(14.957.469)	18.510.408
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	30	49.806.447	31.296.039
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	30	34.848.978	49.806.447

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GENEL BİLGİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ("Banka") 1931 yılında Türkiye'de kurulmuştur. Banka Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda yer alan ("TCMB Kanunu") yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" unvanı altında anonim şirket olarak kurulmuştur. Bankanın İdare Merkezi Ankara'da olup, İstiklal Cad. 10 Ulus, 06100 Ankara, Türkiye adresinde bulunmaktadır. Türkiye genelinde 21 şube ve 4 yabancı temsilciliği bulunan Bankanın 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla personel sayısı 4.396'dır (2009: 4.419).

Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için kullanacağı para politikası araçlarını ve uygulayacağı para politikasını doğrudan kendisi belirler.

Bankanın temel görevleri;

- a) Açık piyasa işlemleri yapmak,
- b) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ("T.C. Hükümeti") ile birlikte Türk lirasının ("TL") iç ve dış değerini korumak için gerekli önlemler almak ve yabancı paralar ile altın karşısında muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek, TL'nin yabancı paralar karşısında değerinin belirlenmesi için döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile dövizlerin TL ile değişimi ve diğer türev işlemleri yapmak,
- c) Bankaların ve Bankaca uygun görülecek diğer mali kurumların yükümlülüklerini esas alarak zorunlu karşılıklar ile ilgili usul ve esasları belirlemek,
- d) Reeskont ve avans işlemleri yapmak,
- e) Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek,
- f) TL'nin hacim ve dolaşımını düzenlemek, ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek,
- g) Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak,
- h) Mali piyasaları izlemek,
- i) Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemektir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - SUNUM ESASLARI

(a) Türk Lirası mali tablolar

Bu mali tablolar, Uluslararası Muhasebe Standartları ("UMS") ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlanan yorumları da kapsayan Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına ("UFRS") uygun olarak hazırlanmıştır. Banka, muhasebe defterlerini ve yasal mali tablolarını Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlamaktadır. Bu mali tablolar yasal kayıtlara, UMSK tarafından yayımlanan UFRS'ye uyumlu hale getirmek için gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir.

Mali tablolar, Türkiye Cumhuriyeti'nin para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Bu mali tablolar 18 Mart 2011 tarihinde Banka Meclisinde onaylandıktan sonra 12 Nisan 2011 tarihinde gerçekleşecek olan Banka Genel Kurulunun görüşüne sunulacaktır.

UFRS'ye uygun olarak hazırlanan mali tablolar, önemli muhasebe tahminlerinin kullanılmasının yanı sıra Bankanın muhasebe politikalarının uygulanmasında yönetimin değerlendirmelerini de içermektedir. Önemli ölçüde değerlendirme ve karmaşıklık içeren alanlar ile tahmin ve varsayımların mali tablolara önemlilik arz ettiği alanlar Not 5'te açıklanmıştır.

1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli standartlar ve mevcut standartlara ilaveler ve yorumlar

Aşağıda yer alan yeni standartlar, mevcut standartlarda yapılan değişiklikler ve yorumlar, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli olmakla birlikte, Bankanın faaliyetleriyle ilgili değildir.

UFRS 3 (revize), "İşletme Birleşmeleri" ve dolaylı olarak UMS 27, "Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar", UMS 28, "İştiraklerdeki Yatırımlar" ve UMS 31, "İş Ortaklıklarındaki Paylar" standartlarında yapılan değişiklikler; ilk yıllık raporlama dönemi 1 Temmuz 2009 tarihinde ve sonrasında yapılan işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak geçerlidir.

UFRYK 17, "Nakit Dışı Varlıkların Ortaklara Dağıtımı" (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Ortaklara dağıtılan nakit dışı temettülerin nasıl ölçülmesi gerektiğini belirtmektedir. Temettü şirket tarafından onaylandığında ve şirketin takdir yetkisi altından çıktığı zaman temettü yükümlülüğü muhasebeleştirilir. Bu temettü yükümlülüğü dağıtılacak olan net varlıkların gerçeğe uygun değerinde olmalıdır. Ödenen temettü ve dağıtılan net varlıklardan ileri döneme taşınanlar arasındaki fark gelir tablosunda muhasebeleştirilmelidir. Ortaklara dağıtım amaçlı elde tutulan net varlıklar durdurulan faaliyet tanımını karşılıyor ise ilave dipnotlarda ek açıklamalar yapılmalıdır.

UFRYK 18, "Müşterilerden Varlık Transferleri" (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Bu yorum, müşteriler tarafından maddi duran varlık transfer edilen işletmelere söz konusu transferlerin muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Bu yorum ayrıca, müşteriden sağlanan nakit girişinin sadece maddi duran varlık inşaatı veya alımı için kullanıldığı veya mal veya hizmet kaynağına devamlı surette erişimin sağlandığı anlaşılmalara uygulanmaktadır.

UFRYK 9, "Saklı Türev Ürünlerin Yeniden Değerlendirilmesi" ve UMS 39, "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). UFRYK 9'da yapılan bu değişiklik, karma finansal aracın gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kâr veya zararda muhasebeleştirilen bir biçimde gerçeğe uygun değerden ölçülememesi durumunda saklı türev ürünün asal sözleşmeden ayrıştırılmasının gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

UFRYK 16, "Yurtdışındaki İşletme ile İlgili Net Yatırımının Finansal Riskten Korunması (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Bu değişiklik, yabancı bir işletmedeki finansal korumada, yabancı işletme dahil olmak üzere grup içerisindeki herhangi bir işletmenin, net yatırımının finansal korunması ile ilgili UMS 39'un tanım, belge ve geçerlik koşullarının yerine getirilmesi koşuluyla finansal riskten korunma aracını elde bulunduracağını belirtmektedir.

UMS 1 (değişiklik), "Finansal Tabloların Sunumu" (1 Temmuz 2010 tarihinden itibaren geçerlidir). Değişikliğe göre, sermaye ihracı yoluyla bir yükümlülüğün sona erme potansiyeli, bu yükümlülüğün kısa vadeli ya da uzun vadeli olarak sınıflandırılmasıyla ilişkili değildir. Kısa vadeli yükümlülüğün tanımını değiştirerek, her ne kadar Bankanın herhangi bir zamanda, karşı taraf tarafından ödemeyi yapması zorunlu tutulabiliyor olsa da, standarttaki değişiklik bir yükümlülüğün (Banka, muhasebe döneminden sonra en az oniki ay boyunca nakit veya diğer varlıkların transferi yoluyla ödemeyi kayıtsız şartsız erteleme hakkına sahipse) uzun vadeli olarak sınıflandırılmasına izin verir.

UMS 36 (değişiklik), "Varlıklarda Değer Düşüklüğü" (1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerlidir). Değişiklik, varlıklarda değer düşüklüğü testi amacıyla şerefiyenin dağıtılacağı en büyük nakit üreten birimin, UFRS 8'in beşinci paragrafında, "Faaliyet Bölümleri"nde tanımlandığı üzere, faaliyet bölümü olduğunu belirtir.

UFRS 2 (değişiklik), "Grup İçi Nakit Olarak Ödenen Hisse Bazlı Ödeme İşlemleri" (1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerlidir). UFRYK 8, "UFRS 2 Kapsamı" ve UFRYK 11'e ek olarak, "UFRS 2 - Grup ve hazine hisse senedi işlemleri", değişiklikler ve UFRYK 11 rehberliğinde genişlemiş ve bu yorum kapsamında olmayan düzenlemelerinin sınıflandırılmasına işaret edilmiştir.

UFRS 5 (değişiklik), "Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler" (1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerlidir). Bu değişiklik, duran varlıkların (veya elden çıkarılacak varlık gruplarının) satış amaçlı elde tutulan varlık mı yoksa durdurulan faaliyetler olarak mı sınıflandırılacağına dair açıklamaları içerir. Değişiklik, aynı zamanda özellikle paragraf 15 (gerçeğe uygun sunum) ve paragraf 125 (tahmin belirsizliklerinin kaynakları) olmak üzere UMS 1'in genel gerekliliklerinin uygulanmaya devam edileceğini belirtir.

UMS 39 (değişiklik), "Finansal araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme - Uygun olan finansal riskten korunmaya konu kalemler" (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Değişiklik iki durum için yol göstermektedir. Finansal riskten korunmaya konu kalemdeki tek taraflı bir riskin belirlenmesinde, UMS 39, satın alınan opsiyonunun kendi bütünlüğü içerisinde riskten korunma aracının tek taraflı riski olarak belirtilmesinin tam olarak etkili olmayacağı sonucuna varmaktadır. Belirli durumlar dışında enflasyonun riskten korunmaya konu risk veya kısım olarak belirtilmesine izin verilmemektedir.

Henüz geçerli olmayan standartlar ve mevcut standartlara ilişkin yorumlar

Henüz geçerli olmayan ve Banka tarafından geçerlilik tarihinden önce uygulanmamış Banka faaliyetleri ile ilgili standartlar ve mevcut standartlar ile ilgili değişiklik ve yorumlar

UFRS 9 "Finansal Araçlar Bölüm 1: Sınıflandırma ve Ölçme" (1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerlidir). UFRS 9, Kasım 2010'da yayımlanmış ve UMS 39'un finansal varlıkların sınıflandırma ve ölçümüne yönelik bölümlerinin yerini almıştır. Başlıca özellikleri aşağıda yer almaktadır:

- Finansal araçlar iki ölçüm kategorisinde sınıflandırılmalıdır, şöyle ki: sonraki ölçümlerinde gerçeğe uygun değeriyle ölçülenler ve sonraki ölçümlerinde iskonto edilmiş maliyetinden ölçülenler. İlgili finansal aracın hangi kategoride değerlendirileceği kararı ilk muhasebeleştirme aşamasında verilmelidir. Sınıflandırma, şirketin finansal araçlarını yönetirken uyguladığı iş modeline ve finansal araçların sözleşmeden doğan nakit akım özelliğine bağlıdır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

- Bir finansal araç sonraki ölçümünde ancak bir borçlanma aracı olması ve şirketin iş modeliyle ilgili hedefinin ilgili finansal varlığı sözleşmeden doğan nakit akımlarını elde etmek olması ve varlığın sözleşmeden doğan nakit akımlarının yalnızca anapara ve faiz ödemelerinden oluşması (yalnızca "temel kredi özelliklerini" taşıması) koşullarını sağlaması şartıyla iskonto edilmiş maliyet yöntemine göre ölçülür. Bu koşulları sağlamayan diğer tüm borçlanma araçları gerçeğe uygun değer değişimleri gelir tablosu ile ilişkilendirilen finansal araçlar olarak ölçülmelidir.
- Tüm özkaynağa dayalı finansal araçlar sonraki ölçümde gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmelidir. Alım satım amaçlı özkaynağa dayalı finansal araçlar gerçeğe uygun değer değişimleri gelir tablosu ile ilişkilendirilen finansal araçlar olarak ölçülmelidir. İlk muhasebeleştirme aşamasında verilecek geri dönüşü olmayan karara uygun olarak diğer tüm özkaynağa dayalı finansal araçlardan oluşacak gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş gerçeğe uygun değer kazanç ve kayıpları gelir tablosu yerine diğer kapsamlı gelir tablosuyla ilişkilendirilir. Gerçeğe uygun değer kazanç ve kayıplarının gelir tablosundan taşınması söz konusu değildir. Sınıflandırmaya yönelik olarak finansal araçların ilk muhasebeleşmesi aşamasında yapılacak seçim her bir finansal araç için ayrı ayrı uygulanabilir. Temettüleri yatırımdan elde edilen geliri temsil ettiği sürece gelir tablosuna yansıtılır.

UMS 24 (değişiklik), "İlişkili Taraf Açıklamaları" Kasım 2009 tarihinde yayımlanmıştır. Bu düzenleme 2003 yılında yayımlanan UMS 24 "İlişkili Taraf Açıklamaları" standartının yerine geçmektedir. Güncellenmiş UMS 24 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren uygulanabilmektedir. Geçerlilik tarihinden önce bir kısmının veya tamamının uygulanmasına izin verilmektedir.

Henüz geçerli olmayan ve Banka faaliyetleriyle ilgili olmayan mevcut standartlarla ilgili yorumlar ve değişiklikler

UMS 32 (değişiklik), "Haklar İçeren İhraç İşleminin Sınıflandırılması" Ekim 2009'da yayımlanmıştır. Sabit tutarda döviz için sunulan haklar içeren ihraç işlemlerinde, mevcut uygulamanın söz konusu ihraçların türev ürünler ile ilgili yükümlülükler olarak muhasebeleştirilmesini gerektirdiği görülmektedir. Değişiklik, bu hakların kurumun sabit para birimi tutarı için tüm mevcut hissedarlarına oransal olarak ihraç edilirse, uygulanan fiyat hangi para biriminde olursa olsun öz sermaye olarak sınıflandırılması gerektiğini belirtmektedir. Değişikliğin 1 Şubat 2010 tarihinde veya daha sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanması gerekmektedir. Standartın erken uygulanmasına izin verilmektedir.

UFRYK 14 (Değişiklik), "Asgari Fonlama Gerekliliğinin Peşin Ödenmesi" (1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerlidir). Yapılan değişiklik, UFRYK 14, "UMS 19 - Tanımlanmış fayda varlığının sınırı, asgari fonlama koşulları ve bu koşulların birbiri ile etkileşiminin" beklenmeyen sonuçlarını düzeltmiştir.

UFRYK 19 (değişiklik), "Finansal Yükümlülüklerin Sermaye Araçları ile Ortadan Kaldırılması". Bu standart, bir kurumun bir mali yükümlülüğün koşullarını alacaklıyla yeniden görüştüğü ve mali borcun kısmen veya tamamen kapatılması için alacaklının kurumun hisse veya başka öz sermaye araçlarını almayı kabul etmesi durumunda UFRS'lerin koşullarını açıklamaktadır. Bu değişiklik 1 Temmuz 2010 tarihinde veya daha sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olacaktır. Standartın erken uygulanmasına izin verilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(b) Enflasyon etkilerinin muhasebeleştirilmesi

1 Ocak 2006'dan önce TL'nin satın alma gücündeki değişiklikler nedeniyle yapılan düzeltmeler UMS 29, "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi" esas alınarak yapılmıştır. UMS 29, yüksek enflasyonlu bir ekonomiye ait para birimi esas alınarak hazırlanan mali tabloların aynı para biriminin bilanço tarihindeki satın alma gücünden hazırlanmasını ve önceki dönem mali tablolarında karşılaştırma amacıyla aynı değer ölçüleri kullanılarak yeniden düzenlenmesini öngörmektedir. Türkiye ekonomisindeki değişimler yüksek enflasyon ortamının sona erdiğini işaret ettiğinden, Banka 1 Ocak 2006'dan itibaren UMS 29 uygulamasına son vermiştir. Buna göre, TL'nin aynı tarihteki alım gücü ile ifade edilen 31 Aralık 2005 tutarları ilişikteki mali tablolardaki taşınan değerleri için temel oluşturmaktadır.

(c) ABD dolarına çevrim

Bilançoda gösterilen ABD doları tutarları sadece okuyuculara kolaylık sağlaması için TL'den ABD dolarına Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde resmi döviz alış kuru 1,5460 TL = 1 ABD doları (2009: 1,5057 TL = 1 ABD doları) kullanılarak; gelir tablosunda gösterilen ABD doları tutarları ise sadece okuyuculara kolaylık sağlaması için TL'den ABD dolarına Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde sona eren yıllara ait günlük resmi döviz alış kurlarının ortalaması olan 1,5001 TL = 1 ABD doları (2009: 1,5474 TL = 1 ABD doları) kullanılarak çevrilmiş olup bu finansal tabloların bir parçası değildir.

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Bu mali tabloların hazırlanmasında esas alınan temel muhasebe politikaları aşağıda açıklanmıştır. Söz konusu muhasebe politikaları bütün dönemler için aksi belirtilmedikçe tutarlılık ile uygulanmıştır.

(a) Yabancı para çevrimi

(i) Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Mali tablolarda yer alan kalemler, işletmenin faaliyetlerinin önemli kısmını yürüttüğü ekonomik çevrenin para birimi kullanılarak ölçülür ("fonksiyonel para birimi"). Mali tablolar, Bankanın fonksiyonel ve raporlama para birimi olan bin TL cinsinden sunulmuştur.

(ii) Dövizli işlemler ve bakiyeler

Dövizli işlemler, işlemin gerçekleştiği tarihte geçerli olan döviz kuru kullanılarak fonksiyonel para birimine çevrilmiştir. Gerçekleşen söz konusu işlemler ile döviz cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülüklerin yıl sonu döviz kuru çevriminden doğan kambiyo kâr ve zararları gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(iii) Döviz kurları

Döviz cinsinden varlıklar ve yükümlülükler, raporlama amacıyla aşağıda belirtilen döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.

	2010	2009
ABD Doları	1,5460	1,5057
Avro ("EURO")	2,0491	2,1603
İsviçre Frangı ("CHF")	1,6438	1,4492
İngiliz Sterlini ("GBP")	2,3886	2,3892
Japon Yeni ("JPY")	0,0189	0,0163
Özel Çekim Hakları ("SDR") (*)	2,3935	2,3650

(*) SDR para birimleri sepeti cinsinden ifade edilmekte olup, değeri dört ana para biriminin (EURO, JPY, GBP, ABD doları) kur değerlerinin ağırlıklandırılmış toplamı ile belirlenmektedir. Mali tablolarda, SDR yabancı para birimi olarak ifade edilmiştir.

(b) Faiz gelir ve gideri

Faiz gelir ve gideri, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet üzerinden ölçülen tüm faiz oranına sahip finansal araçlar için gelir tablosunda kayda alınmaktadır.

Bir finansal varlık veya benzer finansal varlıklar grubu için değer düşüklüğü karşılığı ayrılması durumunda, faiz gelirini hesaplamak için gelecekteki nakit akımlarını iskonto etmekte kullanılan faiz oranı kullanılmaktadır.

(c) Ücret ve komisyon gelirleri

Etkin faiz hesaplamasına dahil edilmeyen ücret ve komisyon gelirleri tahakkuk esasına göre hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmektedir. Kredi taahhütleri ücretleri (diğer direkt maliyetler ile birlikte) ertelenmekte ve ilgili kredinin etkin faiz oranına dahil edilmektedir. Diğer kredi taahhütleri ile ilgili ücretler taahhüt süresine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

(d) Gelir vergisi

(i) Cari yıl gelir vergisi yükümlülüğü

Gelir vergisi yükümlülüğü ("kurumlar vergisi") Türk vergi mevzuatına uygun olarak hesaplanmaktadır.

Kurumlar vergisi haricindeki diğer vergiler diğer faaliyet giderleri içerisinde muhasebeleştirilmektedir (Not 26).

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(ii) Ertelenmiş gelir vergisi

Ertelenmiş gelir vergisi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin mali tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş gelir vergisi, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş gelir vergisi varlığı, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla mali tablolara alınmaktadır (Not 20).

(e) Altın rezervleri

(i) Külçe altın

Külçe altın, Bankada ve muhabir bankalarda tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altın külçelerinden oluşmaktadır. Altın, Banka tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para rezervlerinin %6,3'ünü (2009: %5,7) oluşturmaktadır. Bankanın altın rezervlerini, yabancı para rezerv yönetiminin bir parçası olarak muhafaza etmesi nedeniyle, mevcut altın rezervlerinden satış niyeti bulunmamaktadır. Külçe altın, ons cinsinden ölçülerek kayda alınmaktadır.

Altın, işlem maliyetleri hariç olmak üzere alım tarihindeki geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değer ile değerlendirilmektedir. Makul değer, bilgili ve istekli taraflar arasında her türlü muvazaadan ayrı olarak, bir varlığın el değiştirebileceği tutar olup Londra Altın Borsasında ABD doları cinsinden belirlenen sabit değer cari TL/ABD doları kuru ile çevrilmesiyle hesaplanmaktadır.

Makul değerdeki değişiklikler sonucu külçe altının değerlemesinden doğan kâr ve zararlar doğrudan gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla külçe altının kuru 2.180 TL/ons (2009: 1.662 TL/ons)'tur.

(ii) Sikke altın

Geçerli bir para olarak kullanılmayan sikke altın, sanatsal ve koleksiyon değerine sahiptir ve içerisinde bulunan metal değerinden daha yüksek fiyatlardan alınıp satılmaktadır. Ancak Bankanın sikke altının önemli bir kısmını satması durumunda değerinin bu düzeyde gerçekleşmesi beklenmemektedir. Dolayısıyla, sikke altınlar içerdikleri altının piyasa değeri ile değerlendirilmekte ve bilançodaki külçe altınların içerisine dâhil edilmektedir. Sikke altınların değerlemesinden doğan kâr ve zararlar külçe altında olduğu gibi gelir tablosuyla ilişkilendirilerek kaydedilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(f) Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar

Bu kategorinin iki alt kategorisi bulunmaktadır: alım satım amaçlı olarak elde tutulan finansal varlıklar ile ilk kayda alınma sırasında makul değer değişikliklerinin gelir tablosunda muhasebeleştirilmesine karar verilen finansal varlıklar. Bir finansal varlık kısa vadede satılma amacıyla edinilmiş veya yönetim tarafından bu şekilde tanımlanmış ise bu kategoride sınıflandırılmaktadır. Türev finansal araçlar da riskten korunma aracı olarak tanımlanmadığı sürece alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmaktadır. Bu finansal varlıklar, ilk olarak işlem maliyetleri de dâhil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılmakta ve kayda alınmalarını takip eden dönemlerde piyasa fiyatları veya indirgenmiş nakit akım modelleri ile belirlenen tutarlar ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Bütün gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar geliri hesabı altında gösterilmektedir. Finansal varlıkların elde tutulduğu süre zarfında kazanılan faiz gelirleri, faiz gelirleri hesabına; elde edilen kâr payları ise temettü gelirleri hesabına yansıtılmaktadır.

Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıkların alım satımları gerçekleşme tarihinde kayda alınmaktadır.

(g) Verilen krediler ve kredi değer düşüklüğü karşılığı

Banka tarafından verilen krediler, borçluya para sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ilk olarak elde etme maliyetinden kredi risk karşılığının düşülmesi suretiyle kayda alınmaktadır. Verilen bütün kredi ve avanslar, nakdin borçluya transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır.

Ödenmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren bir objektif delilin söz konusu olması halinde kredi değer düşüklüğüne ilişkin bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, kredinin kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek tutarlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, kredinin oluştuğu zamanki orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen cari değeridir.

Dönem içinde ayrılan karşılıklar ilgili dönemin gelir tablosuna kaydedilmektedir. Yasal işlemlerin tamamlandığı ve alacakların tahsil edilemeyecek olduğunun belirlendiği tarihte, alacaklar, ilgili risk karşılığı ile netleştirmek suretiyle mali tablolardan çıkarılır. Önceki dönemlerde karşılık ayrılmış olan verilen kredi ve avansların tahsil edilmesi durumunda söz konusu tutar dönem içinde ayrılan kredi risk karşılığından indirilmek suretiyle muhasebeleştirilir (Not 9).

(h) Yatırım amaçlı finansal varlıklar

Yatırım amaçlı finansal varlıklar iki kategoride sınıflandırılmıştır: vadeye kadar elde tutulacak ve satılmaya hazır varlıklar. Bankanın vade tarihine kadar elinde tutma niyetinde ve yeteneğinde olduğu belirli veya sabit ödemeleri olan ve sabit bir vadesi bulunan finansal araçlar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Likidite ihtiyacına göre veya faiz oranlarındaki, kurlardaki ve hisse senedi fiyatlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Banka yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte belirlemektedir.

Yatırım amaçlı finansal varlıklar ilk olarak makul değerlerini yansıtan işlem fiyatları üzerinden kaydedilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde satılmaya hazır finansal varlıkların makul değeri, piyasa fiyatları veya diğer değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değer değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, öz sermayede "diğer yedekler" hesabında takip edilmekte ancak söz konusu varlıkların değerinde kalıcı bir değer düşüklüğü mevcut ise söz konusu değer düşüklüğü gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Sermaye paylarının gelir tablosunda muhasebeleşen değer düşüklüğü tutarları izleyen dönemlerde varlığın geri kazanılabilir tutarında müteakip artışın bulunması durumunda gelir tablosundan geri çevrilmez. Makul değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen hisse senetleri, finansal varlığın maliyetinden şayet mevcut ise değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle muhasebeleştirilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklar mali tablolardan çıkarıldıklarında, öz sermayede takip edilen ilgili makul değer düzeltmeleri gelir tablosuna transfer edilir.

Kur değişimlerinden kaynaklanan kur farkı kâr veya zararları, borçlanma senetleri için gelir tablosunda gösterilmekte, sermaye payları için ise makul değer hareketleri içerisine dahil edilmektedir.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle bilançoya taşınmaktadır.

Banka, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış yatırımları için değer düşüklüğü karşılığı ayrılması için alınacak karar aşamasında menkul kıymetin makul değerinde maliyetinin altında önemli bir azalma olup olmadığı dikkate alınmaktadır. Böyle bir durum söz konusu olduğunda birikmiş zarar, daha önce kâr veya zarar olarak kayda alınmış tutar düşüldükten sonra kalan elde etme maliyeti ile raporlama tarihindeki makul değer arasındaki fark, özkaynaklardan çıkarılır ve gelir tablosunda kayda alınır.

Hisse senetlerinin gelir tablosunda muhasebeleşen değer düşüklüğü tutarları izleyen dönemlerde varlığın geri kazanılabilir tutarında müteakip artışın bulunması durumunda gelir tablosundan geri çevrilmez. Satılmaya hazır finansal varlıklar altında sınıflandırılan borçlanmayı temsil eden finansal varlıklar, söz konusu varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara yansıtılmasını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek şekilde gelir tablosundan geri çevrilir.

Yatırım amaçlı finansal varlıklardan edinilen faiz, faiz geliri olarak kaydedilir. Sermaye paylarından edinilen temettü alacakları, Bankanın ilgili temettüyü almayı hak ettiği dönemde gelir kaydedilmektedir.

Yatırım amaçlı finansal varlıkların alım ve satım işlemleri "teslim tarihi" ne göre varlıkların Bankaya ulaştığı/Bankadan çıktığı tarihler dikkate alınarak kayıtlara yansıtılmakta ve kayıtlardan çıkarılmaktadır.

(i) Finansal araçları netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hakkın var olması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin aynı anda gerçekleşebileceği durumlarda bilançoda net olarak gösterilirler.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(j) Satış ve geri alış anlaşmaları

Geri alım vaadiyle ("repo") satılan menkul kıymetler makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve karşı taraf yükümlülüğü, bankalara borçlar veya diğer mevduatlar altında gösterilmektedir. Geri satım taahhüdü ("ters repo") ile alınan menkul kıymetler bankalardan alacaklar hesabına kaydedilir. Satış ve geri alım fiyatı arasındaki fark faiz olarak kabul edilir ve etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak anlaşmanın süresi boyunca tahakkuk ettirilir.

Karşı taraflara ödünç verilen menkul kıymetler mali tablolarda gösterilmektedir. Ödünç alınan ve ters repo işlemleri için teminat olarak alınan menkul kıymetler, üçüncü taraflara satılmadığı sürece mali tablolara kaydedilmez. Üçüncü taraflara satılması durumunda sermaye piyasası işlemleri kârı veya zararı olarak kayda alınır. Söz konusu işlemler ile ilgili geri dönüş tutarları makul değer üzerinden yükümlülük olarak kaydedilmektedir.

TL cinsinden menkul kıymetlerin satış ve geri alım anlaşmaları Bankanın yürüttüğü açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

(k) Banknot üretimi

Kağıt para basma yetkisi Bankaya aittir. Bankanın banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları Diğer Varlıklar hesabı altında maliyet tutarı üzerinden izlenmektedirler. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotların Bankanın yedek deposuna transfer edildiği dönemde giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; direkt maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir. Kullanılan hammadde birim maliyeti hareketli ağırlıklı ortalama metodu ile belirlenmektedir.

Banknotlar, ticari bankalardan tahsilat işlemi ile geri döndüğü takdirde tedavüldeki banknotlar hesabından düşülmektedir. Söz konusu banknotlar, fiziki durumlarına göre imha edilmekte veya Bankanın yedek deposuna alınmaktadır.

(l) Finansal yükümlülükler

Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşen finansal yükümlülükler dışındaki finansal yükümlülükler iskonto edilmiş maliyet değeri ile değerlendirilmektedir.

Finansal yükümlülükler ilk olarak makul değerleri ile kaydedilmekte, iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden taşınan finansal yükümlülükler (bankalara borçlar, Uluslararası Para Fonuna borçlar, diğer mevduatlar ve diğer alınan banka kredileri) ise makul değerlerinden işlem maliyetlerinin çıkartılması ile kaydedilmektedir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutarlar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosunda kredi dönemi süresince yansıtılmaktadır. Talep üzerine geri ödenebilir finansal yükümlülükler nominal değerleri ile kaydedilir. Finansal yükümlülükler ödendiğinde kayıtlardan çıkartılır. Bankalara borçlar hesabı banka zorunlu karşılık mevduatları ve bankaların cari hesaplarından oluşmaktadır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(m) Maddi duran varlıklar

Arsa ve binalar çoğunlukla Banka şubeleri ve ofislerinden oluşmaktadır. Maddi duran varlıklar elde etme maliyetleri ile kayda alınmaktadır. Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanmaktadır. Maddi duran varlıkların yaklaşık faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	50 yıl
Ekipman ve taşıt araçları	5 yıl

Mütekip maliyetler bu varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik yararın Bankaya aktarılmasının muhtemel olması ve ilgili varlığın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda kayıtlı değerine dahil edilir veya uygunsa ayrı bir varlık olarak muhasebeleştirilir. Varlıkların bakım ve onarımı için yapılan harcamalar gelir tablosuna yansıtılır.

Varlıkların net defter değeri ve faydalı ömürleri her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve gerekli düzeltmeler yapılmaktadır. Maddi duran varlığın taşınan değerinin ilgili varlığın net gerçekleşebilir değerinin üzerinde olması durumunda söz konusu kıymetin değeri net gerçekleşebilir değerine (net gerçekleşebilir değer ve kullanım değerinden büyük olanı) indirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkartılması sonucu oluşan kâr veya zarar, taşınan değer ile tahsil olunan tutarların karşılaştırılması ile belirlenir ve bu tutarlar gelir tablosunda diğer faaliyet giderleri içinde gösterilir.

(n) Maddi olmayan duran varlıklar

Yazılım ve lisans haklarının alımı sırasında ve kullanıma hazır getirmek için katlanılan maliyetler aktifleştirilmektedir. Söz konusu maliyetler varlıkların faydalı ömürleri (beş yıl) boyunca amortismanına tabi tutulmaktadır.

Bilgisayar yazılım programlarını geliştirme veya muhafaza etme ile ilgili maliyetler olduğu anda gider olarak kayda alınmaktadır. Banka tarafından yazılım ürünlerinin geliştirilmesi ile doğrudan ilgili ve bir yıldan uzun bir süre boyunca, maliyetlerin üzerinde bir ekonomik fayda yaratması muhtemel maliyetler maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Direkt maliyetlerin önemli bir tutarı yazılım geliştirme ile ilgili işçilik maliyetlerinden ve ilgili genel giderlerden oluşmaktadır.

Bilgisayar yazılımı geliştirme maliyetleri için tahmini faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi uygulanmaktadır.

(o) Tedavüldeki banknotlar

(i) Tedavüldeki banknotlar - Türk lirası

Banka tarafından ihraç edilen banknotlar, söz konusu banknotları elinde tutan kişi ve kuruluşlar adına Banka karşısında bir alacak ifade etmektedir. Tedavüldeki banknotlar ile ilgili yükümlülük mali tablolara banknotların üzerindeki nominal değerleriyle kaydedilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(ii) Tedavülden kaldırılan banknotlar - Türk lirası ve Yeni Türk Lirası

Banka, 5083 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Para Birimi Hakkında Kanun"un Geçici 1'inci maddesi gereğince Yeni Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2005 ile 31 Aralık 2005 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Türk lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresini 31 Aralık 2005 günü sona erdirmiştir. 1 Ocak 2006 tarihinde işlemeye başlayan 10 yıllık zaman aşımı süresi ise 31 Aralık 2015 günü mesai saati sonuna kadar devam edecektir. On yıllık zaman aşımı süresince bu banknotlar Banka ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. şubelerinde değiştirilecek, 1 Ocak 2016 gününden itibaren ise değerlerini tamamen yitireceklerdir.

5 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2005 tarihinde tedavüle çıkarılan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş'ta yer alan "Yeni" ibarelerinin 1 Ocak 2009 tarihinde kaldırılmasına karar verilmiş ve Türk lirası banknotlar aynı tarih itibarıyla tedavüle çıkarılmıştır. Buna göre, Türk lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2009 ve 31 Aralık 2009 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Yeni Türk Lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresi 31 Aralık 2009 günü sona ermiştir. Birlikte tedavül süresinin sona ermesiyle birlikte, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren, Yeni Türk Lirası banknotlar 31 Aralık 2019 tarihi mesai bitimine kadar 10 yıl boyunca, Banka ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. şubelerince kabul edilecek ve değiştirilebilecektir.

Önemli tutarda tedavülden kaldırılan banknotların değiştirilme amacıyla Bankaya girişi beklenmemektedir. Banka söz konusu yükümlülükleri yasal olarak sona erdiği güne kadar mali tablolarından çıkaramayacaktır.

Banka Türk lirası ve Yeni Türk Lirası banknotlar ile ilgili olan yükümlülüğünü finansal tablolarda "Tedavüldeki Banknotlar" hesabı altında göstermektedir.

Bankanın 2010 yılında değerini yitirmiş tedavülde banknotu bulunmamaktadır. Bankanın 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla tedavülden kaldırılmış ve zaman aşımına uğramış, ancak halen dolaşımda bulunan banknotlardan kaynaklanan ve sermaye yedekleri altında muhasebeleştirilmiş 1.489 bin TL tutarında kazancı bulunmaktadır (Not 14).

(p) Karşılıklar

Bankanın geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için nakit çıkışının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar hesaplanmaktadır.

(r) Kıdem tazminatı yükümlülüğü

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla Bankadan ayrılmaları durumunda İş Kanunu ve UFRS gereği ileride doğacak yükümlülük tutarının net bugünkü değerini ifade etmektedir (Not 21).

(s) İlişkili taraflar

Bu mali tabloların amacı doğrultusunda Bankanın hissedarları ile birlikte kamu işletmeleri ilişkili taraflar olarak kabul edilip dipnotlarda gösterilmiştir (Not 31).

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(t) Nakit ve nakit benzerleri

Nakit akım tabloları için nakit ve nakit benzerleri, orijinal vadeleri 3 aydan az olan nakit, altın rezervi ve bankalardaki hesaplardan oluşmaktadır (Not 30).

(u) Kârın Dağıtılması

TCMB Kanunu'nun 60. maddesine istinaden Bankanın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtılır.

- i) %20'si ihtiyat akçesine,
- ii) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara,
- iii) Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşülmesinden sonra kalan miktarın en çok %5'i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u fevkalade ihtiyat akçesine,
- iv) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımdan sonra kalan bakiye T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına ("Hazine Müsteşarlığı") transfer edilmektedir.

Bankanın muhasebe defterlerini ve yasal mali tablolarını Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlanması sebebiyle Bankanın TCMB Kanunu ile kâr dağıtımına baz kârı yasal net dönem kârıdır.

(v) Karşılaştırmalı bilgiler

Cari yıl mali tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması amacıyla karşılaştırmalı bilgilerde cari yıldaki değişikliklere uygun olarak sınıflandırma işlemleri yapılmıştır.

(y) Saklama işlemleri

Banka, bireyler ve finansal kurumların nam ve hesabına varlıkları elinde bulundurarak yeddi emin işlevi görmektedir. Söz konusu finansal varlıkların Bankanın varlıkları olmamaları sebebiyle söz konusu varlıklardan doğan gelirler mali tabloların dışında tutulmaktadır. 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Bankanın saklamasında bulunan finansal varlıklar aşağıda sunulmuştur:

	2010	2009
Emanete alınan kıymetler	341.418.083	314.651.258
	341.418.083	314.651.258

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ

(a) Finansal araçların kullanım stratejisi

Bankanın faaliyetleri, doğası gereği, türev ürünler de dahil olmak üzere finansal araçların kullanımını gerektirmektedir. Banka, diğer bankalardan ve kamu kuruluşlarından mevduat; Türkiye’de faaliyet gösteren banka ve finans kurumlarından zorunlu karşılık ve yurt dışında yerleşik işçilerden döviz mevduatı kabul etmektedir. Banka ayrıca, enflasyon hedefini gerçekleştirmek ve fiyat istikrarını sağlamak için sahip olduğu temel para politikası aracı olan kısa vadeli faiz oranlarını etkilemek amacıyla, açık piyasa işlemleri aracılığıyla kısa vadeli fon/menkul kıymet kabul etmekte veya plase etmektedir.

Banka nezdindeki döviz tevdiat hesaplarına yatırılan döviz mevduatları ile Bankanın düzenli ihaleler ve doğrudan alımlar suretiyle elde ettiği dövizler Bankanın döviz rezervlerinin kaynağını oluşturmaktadır. Banka, kendi döviz yükümlülükleri yanında T.C. Hükümeti mali ajanı sıfatıyla dış borç servisini gerçekleştirmek, dışsal şoklara karşı gerekli döviz likiditesini bulundurmak, para ve kur politikası uygulamalarını desteklemek, piyasalara güven vermek gibi amaçlarla döviz rezervi bulundurmaktadır. Banka, döviz rezervlerini TCMB Kanunu’nda belirtildiği şekilde sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak muhafazakâr bir yaklaşımla uluslararası piyasalarda yatırıma tabi tutmaktadır.

Bu çerçevede, Bankanın maruz kaldığı finansal risklerin tamamına yakını, para ve kur politikalarının uygulanması, döviz rezervlerinin yönetilmesi, bankacılık kesimine ve T.C. Hükümeti’ne belirli bankacılık hizmetlerinin sunulması gibi yasal görevlerin yerine getirilmesi sürecinde ortaya çıkmaktadır. Banka, sözü edilen işlemler nedeniyle kredi, piyasa ve likidite risklerine maruz kalmaktadır. Bankanın para otoritesi olarak para ve kur politikalarının uygulanması sürecinde karşılaştığı finansal riskler seçilen politika hedeflerinin bir sonucudur. Diğer taraftan, döviz rezervlerinin yönetimi sırasında ortaya çıkan finansal riskler bir yatırım tercihinin sonucu olarak ortaya çıkmakta, buna karşın Banka söz konusu riskleri muhafazakâr bir şekilde yöneterek en aza indirmeye çalışmaktadır. Döviz rezervleri, Banka Meclisi tarafından onaylanan Döviz Rezerv Yönetimi Yönetmeliği’nde ("Yönetmelik") belirlenmiş olan yatırım kriterleri ve bu çerçevede her yıl sonunda, takip eden yılda uygulanmak üzere Döviz Risk ve Yatırım Komitesi tarafından belirlenen ve Yönetim Komitesinin onayı ile uygulamaya konulan Stratejik Model Portföyde ("SMP") belirtilen hedefler ve limitler çerçevesinde yönetilmektedir.

(b) Kredi riski

Banka, gerçekleştirdiği finansal işlemlerde karşı tarafın işlemde doğan yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getirememesi olasılığı olarak tanımlanan kredi riskine maruz kalmaktadır. Kredi riski temel olarak, para politikası uygulamaları çerçevesinde bankalara kısa süreli likidite sağlamak için gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinden, ödeme sistemlerinin aksamadan işlemlerini sağlamak üzere Gün İçi Limit uygulaması çerçevesinde bankalara verilen fonlardan ve döviz rezerv yönetimi sırasında yapılan yatırımlardan kaynaklanmaktadır. Para politikasının uygulanması ve Gün İçi Limit işlemleri sırasında ortaya çıkan kredi riski kaçınılmaz bir risk olmakla birlikte, işlem miktarının tamamının, belirli bir marj tutarını da içerecek şekilde çok yüksek kredi değerliliğine sahip ve ikincil piyasası bulunan kıymetlerle (döviz depoları, devlet iç borçlanma senetleri ve gelişmiş ülkelerin hazinelerince ihraç edilen menkul kıymetler gibi) teminatlandırılması, mevcut risklerin düzenli izlenip gerektiğinde ilave teminat istenilmesi suretiyle söz konusu riskler yönetilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kalınan kredi riskinin yönetimi ise, işlem yapılan kuruluşların temerrüt olasılığı ve temerrüt durumunda oluşacak finansal kaybın en aza indirilmesi ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede Banka, döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kaldığı kredi riskini en aza indirmek için üç aşamalı bir risk yönetimi süreci uygulamaktadır. İlk aşamada Banka, yatırımlarını uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının verdiği kredi notlarını temel alarak Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu kısıtına uyan, yüksek kredi kalitesine sahip, önde gelen uluslararası finansal kuruluşlar ve borçlanıcılar ile sınırlandırmaktadır. Buna göre Banka, vadesi bir yılı geçmemek üzere en az A1 veya dengi kredi notuna sahip banka riski alabilmekte; vadesine en fazla 10 yıl kalması kaydıyla, en az Aa2 veya dengi kredi notuna sahip ülkelerce kendi para birimleri üzerinden ihraç edilen veya doğrudan garanti edilen kıymetlere yatırım yapabilmektedir. Ayrıca, Banka, kredi notu kısıtı aranmaksızın Dünya Bankası, Uluslararası Ödemeler Bankası ve Avrupa Yatırım Bankası tarafından ihraç edilen menkul kıymetlere de yatırım yapabilmektedir. İkinci aşamada ise, takas riski de dahil olmak üzere finansal kuruluşlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan tüm kredi risklerini kontrol etmek amacıyla belirlenen işlem limitlerinin toplamı, yönetilebilir rezervin belirli bir oranı ile sınırlandırılmaktadır. Her yıl SMP kapsamında belirlenen söz konusu toplam kredi riski limiti ile ülke riski dışında kalan kredi riskinin Banka açısından kabul edilebilir düzeyin üzerine çıkmasının önlenmesi amaçlanmaktadır. Üçüncü aşamada ise, Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu sınırlamasına uyan kuruluşlar arasından, temel ve finansal analiz yöntemlerini de kullanarak işlem yapılabilecek kuruluşlar belirlenmekte ve her bir kuruluşa sermaye büyüklüğü ve kredi değerliliğini de dikkate alan bir yöntemle bir kredi riski limiti tanınmaktadır. Kuruluşlarla yapılan tüm işlemlerde işlem türüne göre hesaplanan kredi riskine maruz tutarlar anlık olarak kuruluşların limitlerine yansıtılmakta, limitlerin kullanımı düzenli olarak izlenmekte ve raporlanmaktadır.

Sonuç olarak, rezervlerin çok büyük bir bölümünün ülke hazineleri tarafından ihraç veya doğrudan garanti edilen kıymetler ile Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Uluslararası Ödemeler Bankası gibi uluslararası kuruluşlar tarafından ihraç edilen kıymetlere yatırılması nedeniyle rezerv yönetimi sırasında alınan kredi riski çok düşük düzeylerde kalmaktadır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla varlıkların maksimum kredi riskine maruz tutarı varlık sınıflarına göre (Kredi notlarına göre yapılan sınıflandırma Moody's tarafından açıklanan kredi notları baz alınarak yapılmıştır) aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

	31 Aralık 2010		31 Aralık 2009	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
Bankalardan alacaklar	25.930.729	18	43.063.546	29
- Vadesiz mevduatlar	5.142.868	4	5.622.665	4
Merkez Bankaları	2.419.222	2	3.182.430	2
Uluslararası Kuruluşlar	2.528.098	2	2.294.082	2
Yabancı Ticari Bankalar	195.548	<1	146.153	<1
- Vadeli mevduatlar	8.780.914	6	4.089.434	3
Merkez Bankaları	2.865.356	2	742.764	<1
Uluslararası Kuruluşlar	4.597.768	3	2.520.323	2
Yurtdışı Ticari Bankalar	1.317.790	1	826.347	1
Aaa	1.317.790	1	389.509	<1
Aa1	-	-	-	-
Aa2	-	-	436.838	<1
- Ters repo işlemlerinden alacaklar	12.006.947	8	33.351.447	22
Yurtiçi Ticari Bankalar	12.006.947	8	33.351.447	22
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	118.165.968	81	104.665.581	71
Yabancı Ülke Hazinelei	105.527.187	73	91.016.528	61
Aaa	100.011.927	69	89.829.169	60
Aa1	5.515.260	4	1.187.359	1
Uluslararası Kuruluşlar	4.615.803	3	4.940.751	4
Hazine Müsteşarlığı	8.022.978	5	8.708.302	6
Verilen kredi ve avanslar	711.370	<1	512.318	<1
Satılmaya hazır finansal varlıklar	418.052	<1	373.071	<1
Uluslararası Kuruluşlar	418.052	<1	373.071	<1
Diğer varlıklar	16.947	<1	8.346	<1
Toplam	145.243.066	100	148.622.862	100

Yukarıdaki tabloda Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri bulunmakta olup, Banka Hazine Müsteşarlığından olan söz konusu alacaklarını kredi riski açısından riskli olarak değerlendirmemekte ve kredi riskine maruz tutarın hesaplamasında söz konusu finansal varlıklar dikkate almamaktadır. Ayrıca, Bankanın yurtiçi ticari bankalara para politikası işlemleri için plase ettiği mevduatlar daha önce de açıklandığı üzere tamamen teminat altında olduğundan, Banka kredi riskine maruz tutar hesaplamasına söz konusu mevduatları da dahil etmemektedir. 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Bankanın yurtiçi ticari bankalarda geri alım vaadiyle satım işlemleri çerçevesinde toplam 12.006.947 bin TL (2009: 33.130.033 bin TL) tutarında mevduatı bulunmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Bankanın "Bankalardan Alacaklar" hesabı altında, yurtiçi ticari bankalarda yurtiçi döviz depo piyasası işlemleri çerçevesinde toplam 221.414 bin TL tutarında mevduatı bulunmaktadır. Bankanın 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla yurtiçindeki ticari bankalarda geri alım vaadiyle satım işlemleri çerçevesinde bulunan mevduatına ilişkin bankalardan almış olduğu menkul kıymet teminatlarının gerçeğe uygun değeri 11.641.002 bin TL'dir (2009: 32.683.414 bin TL). Ayrıca Bankanın 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 221.414 bin TL tutarındaki döviz depo piyasası işlemleri çerçevesinde yurtiçi ticari bankalarda bulunan mevduatına ilişkin bankalardan almış olduğu teminat tutarı dahil olmak üzere tüm döviz ve efektif piyasası işlemleri için bankalardan almış olduğu toplam 7.126.898 bin TL tutarında teminatı bulunmaktadır. 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla, menkul kıymet teminatlarının tamamı Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen tahvillerdir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla kredi riskine maruz tutarın sektörlere göre sınıflandırması aşağıdaki gibidir.

31 Aralık 2010							
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurtiçi Finansal Kuruluşlar	Yurtdışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müşteriliği	Toplam
Bankalardan alacaklar	-	5.284.578	7.125.866	12.006.947	1.513.338	-	25.930.729
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	105.527.187	-	4.615.803	-	-	8.022.978	118.165.968
Verilen kredi ve avanslar	-	22.025	-	689.345	-	-	711.370
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	418.052	-	-	-	418.052
Diğer varlıklar	-	-	10.723	6.224	-	-	16.947
Toplam	105.527.187	5.306.603	12.170.444	12.702.516	1.513.338	8.022.978	145.243.066

31 Aralık 2009							
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurtiçi Finansal Kuruluşlar	Yurtdışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müşteriliği	Toplam
Bankalardan alacaklar	-	3.925.194	4.814.405	33.351.447	972.500	-	43.063.546
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	91.016.528	-	4.940.751	-	-	8.708.302	104.665.581
Verilen kredi ve avanslar	-	26.482	-	485.836	-	-	512.318
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	373.071	-	-	-	373.071
Diğer varlıklar	-	-	3.864	4.482	-	-	8.346
Toplam	91.016.528	3.951.676	10.132.091	33.841.765	972.500	8.708.302	148.622.862

Yukarıdaki tabloda gösterildiği gibi Bankanın kredi riski, 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla, yabancı ülke hazineleri ve merkez bankaları, uluslararası ve yurtiçi finansal kuruluşlar ve Hazine Müsteşarlığında yoğunlaşmıştır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Varlıklar, yükümlülükler ve taahhütlerin 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2010						
	Türkiye	Diğer Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Diğer Ülkeler	Toplam
Nakit değerler ve altın rezervleri	2.687.893	3.990.573	2.246.968	126	2.070	8.927.630
Bankalardan alacaklar	12.006.947	11.906.264	1.010.384	1.001.684	5.450	25.930.729
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	8.022.978	61.492.008	48.650.982	-	-	118.165.968
Verilen kredi ve avanslar	689.345	4.370	-	-	17.655	711.370
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	402.592	-	15.460	-	418.052
Maddi duran varlıklar	239.494	-	-	-	-	239.494
Maddi olmayan duran varlıklar	5.530	-	-	-	-	5.530
Diğer varlıklar	99.364	10.723	-	-	-	110.087
Toplam varlıklar	23.751.551	77.806.530	51.908.334	1.017.270	25.175	154.508.860
Tedavüldeki banknotlar	48.937.560	-	-	-	-	48.937.560
Bankalara borçlar	56.182.967	1	7.381	593	-	56.190.942
Diğer mevduatlar	15.597.411	18.121.162	-	-	-	33.718.573
IMF'ye borçlar	-	-	8.315	-	-	8.315
Diğer alınan banka kredileri	1.101.946	-	-	-	-	1.101.946
Diğer yükümlülükler	138.072	193.405	591.256	-	1.166	923.899
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	1.437.952	-	-	-	-	1.437.952
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	82.084	-	-	-	-	82.084
Öz sermaye	12.107.589	-	-	-	-	12.107.589
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	135.585.581	18.314.568	606.952	593	1.166	154.508.860
Net bilanço pozisyonu	(111.834.030)	59.491.962	51.301.382	1.016.677	24.009	-
Bilanço dışı yükümlülükler	20.599.438	71.805	-	-	-	20.671.243

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2009						
	Türkiye	Diğer Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Diğer Ülkeler	Toplam
Nakit değerler ve altın rezervleri	2.468.687	2.872.273	1.533.275	-	-	6.874.235
Bankalardan alacaklar	33.351.447	4.192.676	4.277.533	1.234.864	7.026	43.063.546
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek						
finansal varlıklar	8.708.302	49.964.855	45.992.424	-	-	104.665.581
Verilen kredi ve avanslar	485.836	5.085	-	-	21.397	512.318
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	373.071	-	-	-	373.071
Maddi duran varlıklar	240.567	-	-	-	-	240.567
Maddi olmayan duran varlıklar	4.964	-	-	-	-	4.964
Diğer varlıklar	55.702	3.864	-	-	-	59.566
Toplam varlıklar	45.315.505	57.411.824	51.803.232	1.234.864	28.423	155.793.848
Tedavüldeki banknotlar	38.340.278	-	-	-	-	38.340.278
Bankalara borçlar	46.883.961	2	-	9.333	-	46.893.296
Diğer mevduatlar	23.312.192	20.076.175	-	-	-	43.388.367
IMF'ye borçlar	-	-	8.201	-	-	8.201
Diğer alınan banka kredileri	14.333.082	-	-	-	-	14.333.082
Diğer yükümlülükler	98.899	155.908	619.186	445	840	875.278
Vergi yükümlülüğü	72.064	-	-	-	-	72.064
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	986.043	-	-	-	-	986.043
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	76.247	-	-	-	-	76.247
Öz sermaye	10.820.992	-	-	-	-	10.820.992
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	134.923.758	20.232.085	627.387	9.778	840	155.793.848
Net bilanço pozisyonu	(89.608.253)	37.179.739	51.175.845	1.225.086	27.583	-
Bilanço dışı yükümlülükler	25.803.223	70.950	-	-	-	25.874.173

Banka şüpheli alacakları için Banka Meclisi tarafından onaylanmak şartı ile özel karşılık ayırmakta ve karşılık tutarının belirlenmesinde kredi ile ilgili teminatlar ve üçüncü kişilerin garantileri dikkate alınmaktadır. Şüpheli alacak karşılığının belirlenmesinde kredinin kayıtlı değeri ile gelecekteki nakit akımlarının, garanti ve teminatlardan tahsil edilmesi beklenen nakit akımları dahil, kredinin orijinal etkin faiz oranı ile hesaplanmış bugünkü değeri arasındaki fark kullanılmaktadır.

Bankanın alacaklarını yeniden yapılandırma politikası kredi ödemelerinin daha uzun bir süreye yayılması, ödeme dönemlerinin değiştirilmesi, kredi sözleşmesindeki şartların yeniden gözden geçirilerek kredi şartlarının değiştirilmesi veya ödemelerin ertelenmesi faaliyetlerini içermekte olup Banka ile karşı taraf arasında yapılan yeniden yapılandırma anlaşması Banka Meclisi tarafından onaylanmaktadır.

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla, Bankanın kredi ve müşterilere verilen avanslar hesabı içerisinde yer alan karşılık ayrılmamış ancak gecikmesi bulunan kredi bakiyesi ve dolayısıyla söz konusu kredilere ait teminat veya garanti bulunmamaktadır.

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla, Bankanın elden çıkarılmak amacıyla tutulan varlığı bulunmamaktadır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

(c) Piyasa riski

Piyasa riski, finansal piyasalardaki fiyatların dalgalanması sonucunda zarara uğrama olasılığını ifade etmekte olup, Banka açısından piyasa riskinin en önemli kaynakları, TL ve rezerv para birimlerine ait faiz oranları, döviz kurları ve altın fiyatlarıdır. Banka, ülkedeki para otoritesi olması itibarıyla, büyük ölçüde açık piyasa işlemleri için kullandığı DİBS portföyünden kaynaklanan TL faiz oranı riskini aktif olarak yönetmemektedir. Bu çerçevede Bankanın maruz kaldığı TL faiz oranı riski dışında, maruz kaldığı piyasa riskinin asıl olarak bilançosunda yer alan döviz varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklandığını söylemek mümkündür.

Banka, maruz kaldığı piyasa riskini yönetmek için, politika hedeflerini ve rezerv bulundurma gerekçelerini dikkate alarak "Varlık/Yükümlülük Uyumu" yaklaşımını benimsemiştir. Ancak, benzer yaklaşımları kullanan ticari bankalardan farklı olarak bu yaklaşım çerçevesinde dikkate alınan yükümlülükler Banka bilançosunda yer alan döviz yükümlülükleri yanında Hazine Müsteşarlığı adına gerçekleştirilecek dış borç ödemeleri gibi bilançoda yer almayan tahmini nakit akımlarını da içermektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde, her yıl Bankanın risk toleransını yansıtmak üzere SMP belirlenmekte, SMP'nin temel değişkenleri olan döviz kompozisyonu ve vade yapısına ilişkin hedefler ve bu hedeflerden sapma limitleri ile piyasa riskinin en aza indirilmesine çalışılmaktadır.

(d) Kur riski

Banka, kur politikasını uygulamak ve diğer politika hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla döviz pozisyonu taşıdığından kur riskine maruz kalmaktadır. Kur riski, TL ile bilançoda yer alan yabancı para birimleri arasındaki kurların dalgalanmasından kaynaklanmakta olup, yabancı para birimlerindeki net bilanço pozisyonlarının büyüklüğü ile doğrudan ilişkilidir. Bilançodaki yabancı para net genel pozisyonu ise uygulanan para ve kur politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak, para birimleri bazında taşınan net pozisyonların dağılımı da, söz konusu para birimlerinin birbirlerine karşı olan değerlerindeki dalgalanmalar nedeniyle Bankanın taşıdığı kur riskini etkilemektedir.

Bu çerçevede Banka, SMP kapsamında döviz rezervleri için belirlediği döviz kompozisyonu hedefleri ve bu hedeflerden sapma limitleri ile kur riskini kontrol etmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla yabancı para net genel pozisyonu aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Söz konusu tabloda, Bankanın para birimi cinsinden sınıflandırılmış, kayıtlı değerleri üzerinden varlıkları, yükümlülükleri ve öz sermayesi yer almaktadır:

31 Aralık 2010										
Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Nakit değerler ve altın rezervleri	8.595.903	210.142	126	7.755	5.431	-	3.327	8.822.684	104.946	8.927.630
Bankalardan alacaklar	8.520.965	1.468.365	1.002.178	193.788	308.999	2.323.008	22.903	13.840.206	12.090.523	25.930.729
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	48.650.982	60.132.142	-	-	1.359.866	-	-	110.142.990	8.022.978	118.165.968
Verilen kredi ve avanslar	507.105	204.265	-	-	-	-	-	711.370	-	711.370
Satılmaya hazır finansal varlıklar	15.460	51	-	-	-	402.541	-	418.052	-	418.052
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	239.494	239.494
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	5.530	5.530
Diğer varlıklar	74	137	726	-	75	10.723	-	11.735	98.352	110.087
Toplam varlıklar	66.290.489	62.015.102	1.003.030	201.543	1.674.371	2.736.272	26.230	133.947.037	20.561.823	154.508.860
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	48.937.560	48.937.560
Bankalara borçlar	11.627.543	17.635.129	-	-	81.876	-	-	29.344.548	26.846.394	56.190.942
Diğer mevduatlar	4.266.378	21.284.536	6.772	79.117	6.180	2.295.421	8	27.938.412	5.780.161	33.718.573
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	8.315	-	8.315	-	8.315
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	1.101.946	1.101.946
Diğer yükümlülükler	619.958	167.102	-	4.734	19.830	-	58	811.682	112.217	923.899
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	1.437.952	1.437.952
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	82.084	82.084
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	12.107.589	12.107.589
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	16.513.879	39.086.767	6.772	83.851	107.886	2.303.736	66	58.102.957	96.405.903	154.508.860
Net bilanço pozisyonu	49.776.610	22.928.335	996.258	117.692	1.566.485	432.536	26.164	75.844.080	(75.844.080)	-
31 Aralık 2009										
Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Nakit değerler ve altın rezervleri	6.523.536	237.216	90	7.988	13.795	-	3.194	6.785.819	88.416	6.874.235
Bankalardan alacaklar	4.481.984	1.476.183	1.234.437	136.592	230.376	2.292.978	18.610	9.871.160	33.192.386	43.063.546
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	45.992.424	48.431.385	-	-	1.533.470	-	-	95.957.279	8.708.302	104.665.581
Verilen kredi ve avanslar	410.547	101.771	-	-	-	-	-	512.318	-	512.318
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	48	-	-	-	373.023	-	373.071	-	373.071
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	240.567	240.567
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	4.964	4.964
Diğer varlıklar	87	145	-	-	223	3.864	632	4.951	54.615	59.566
Toplam varlıklar	57.408.578	50.246.748	1.234.527	144.580	1.777.864	2.669.865	22.436	113.504.598	42.289.250	155.793.848
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	38.340.278	38.340.278
Bankalara borçlar	8.201.311	12.026.456	-	-	245.914	-	-	20.473.681	26.419.615	46.893.296
Diğer mevduatlar	8.209.830	27.655.016	3.863	76.521	51.870	2.268.089	16	38.265.205	5.123.162	43.388.367
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	8.201	-	8.201	-	8.201
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	14.333.082	14.333.082
Diğer yükümlülükler	595.804	171.978	29	2.427	5.774	-	970	776.982	98.296	875.278
Vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	72.064	72.064
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	986.043	986.043
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	76.247	76.247
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	10.820.992	10.820.992
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	17.006.945	39.853.450	3.892	78.948	303.558	2.276.290	986	59.524.069	96.269.779	155.793.848
Net bilanço pozisyonu	40.401.633	10.393.298	1.230.635	65.632	1.474.306	393.575	21.450	53.980.529	(53.980.529)	-

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Kambiyo kâr/zararının döviz kurlarındaki oynaklığa karşı olan duyarlılığını ölçmek için, TL'nin bütün yabancı paralar karşısında %10 değer kazandığı varsayımı altında yabancı para net pozisyon değerleri yeniden hesaplanmıştır. Böyle bir varsayıma dayanan senaryonun Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla mevcut net döviz pozisyonunun toplam piyasa değerinde yol açacağı değer kaybı aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır:

Net yabancı para pozisyonunun duyarlılığı:

31 Aralık 2010										
Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Toplam varlıklar	66.290.489	62.015.102	1.003.030	201.543	1.674.371	2.736.272	26.230	133.947.037	20.561.823	154.508.860
Toplam yükümlülükler	16.513.879	39.086.767	6.772	83.851	107.886	2.303.736	66	58.102.957	96.405.903	154.508.860
Net bilanço pozisyonu	49.776.610	22.928.335	996.258	117.692	1.566.485	432.536	26.164	75.844.080	(75.844.080)	-
TL'nin %10 değer										
kazanması senaryosu	(4.977.661)	(2.292.834)	(99.626)	(11.769)	(156.648)	(43.254)	(2.616)	(7.584.408)	-	(7.584.408)
31 Aralık 2009										
Yabancı Para										
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam	TL	TOPLAM
Toplam varlıklar	57.408.578	50.246.748	1.234.527	144.580	1.777.864	2.669.865	22.436	113.504.598	42.289.250	155.793.848
Toplam yükümlülükler	17.006.945	39.853.450	3.892	78.948	303.558	2.276.290	986	59.524.069	96.269.779	155.793.848
Net bilanço pozisyonu	40.401.633	10.393.298	1.230.635	65.632	1.474.306	393.575	21.450	53.980.529	(53.980.529)	-
TL'nin %10 değer										
kazanması senaryosu	(4.040.163)	(1.039.330)	(123.063)	(6.563)	(147.431)	(39.358)	(2.145)	(5.398.053)	-	(5.398.053)

(e) Faiz riski

Banka, piyasa faiz oranlarındaki dalgalanmalar nedeniyle zarara uğrama olasılığı olarak ifade edilen faiz oranı riskine maruz kalmaktadır. Faiz oranı riski, varlıkların, yükümlülüklerin ve bilanço dışı kalemlerin vadeleri veya yeniden fiyatlandırılması arasındaki zaman farklarını içeren çeşitli faktörlerden kaynaklanmaktadır. Getiri eğrisinin şeklinde veya eğiminde meydana gelen değişiklikler de faiz oranı riskine yol açmaktadır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla faiz oranı riskine maruz pozisyonu TL ve yabancı para aktif ve pasifler için, aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir. Tablolarda, Bankanın sözleşme yeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan sürelerine göre sınıflandırılmış kayıtlı değerleri üzerinden varlık ve yükümlülükleri yer almaktadır.

31 Aralık 2010															
Yabancı Para											TL				
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	Toplam	TOPLAM
Nakit değerler ve altın rezervleri	-	-	-	-	-	8.822.684	8.822.684	-	-	-	-	-	104.946	104.946	8.927.630
Bankalardan alacaklar	4.990.276	3.790.637	-	-	-	5.059.293	13.840.206	12.006.947	9.283	-	-	-	74.293	12.090.523	25.930.729
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	10.759.935	24.107.312	49.640.544	25.260.325	374.874	-	110.142.990	7.348.884	674.094	-	-	-	-	8.022.978	118.165.968
Verilen kredi ve avanslar	-	608.990	85.538	9.425	7.417	-	711.370	-	-	-	-	-	-	-	711.370
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	418.052	418.052	-	-	-	-	-	-	-	418.052
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	239.494	239.494	239.494
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.530	5.530	5.530
Diğer varlıklar	-	-	10.723	-	-	1.012	11.735	5.077	1.477	57.665	1.534	-	32.599	98.352	110.087
Toplam varlıklar	15.750.211	28.506.939	49.736.805	25.269.750	382.291	14.301.041	133.947.037	19.360.908	684.854	57.665	1.534	-	456.862	20.561.823	154.508.860
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48.937.560	48.937.560	48.937.560
Bankalara borçlar	-	-	-	-	-	29.344.548	29.344.548	26.838.175	-	-	-	-	8.219	26.846.394	56.190.942
Diğer mevduatlar	632.487	980.361	6.710.653	9.797.662	-	9.817.249	27.938.412	-	-	-	-	-	5.780.161	5.780.161	33.718.573
IMF'ye borçlar	-	1.628	-	-	-	6.687	8.315	-	-	-	-	-	-	-	8.315
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	1.101.946	-	-	-	-	-	1.101.946	1.101.946
Diğer yükümlülükler	4.409	-	754.907	-	-	52.366	811.682	69.168	-	23.253	-	-	19.796	112.217	923.899
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.437.952	1.437.952	1.437.952
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82.084	82.084	82.084
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.107.589	12.107.589	12.107.589
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	636.896	981.989	7.465.560	9.797.662	-	39.220.850	58.102.957	28.009.289	-	23.253	-	-	68.373.361	96.405.903	154.508.860
Bilançodaki faizle duyarlı açık	15.113.315	27.524.950	42.271.245	15.472.088	382.291	(24.919.809)	75.844.080	(8.648.381)	684.854	34.412	1.534	-	(67.916.499)	(75.844.080)	-

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2009															
Yabancı Para										TL					
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	Toplam	TOPLAM
Nakit değerler ve altın rezervleri	-	-	-	-	-	6.785.819	6.785.819	-	-	-	-	-	88.416	88.416	6.874.235
Bankalardan alacaklar	4.310.848	-	-	-	-	5.560.312	9.871.160	25.074.750	8.055.283	-	-	-	62.353	33.192.386	43.063.546
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	7.186.613	12.297.324	42.172.105	34.301.237	-	-	95.957.279	8.708.302	-	-	-	-	-	8.708.302	104.665.581
Verilen kredi ve avanslar	-	415.844	75.041	13.823	7.610	-	512.318	-	-	-	-	-	-	-	512.318
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	373.071	373.071	-	-	-	-	-	-	-	373.071
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240.567	240.567	240.567
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.964	4.964	4.964
Diğer varlıklar	-	-	3.864	-	-	1.087	4.951	4.995	954	4.569	-	-	44.097	54.615	59.566
Toplam varlıklar	11.497.461	12.713.168	42.251.010	34.315.060	7.610	12.720.289	113.504.598	33.788.047	8.056.237	4.569	-	-	440.397	42.289.250	155.793.848
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38.340.278	38.340.278	38.340.278
Bankalara borçlar	221.414	-	-	-	-	20.252.267	20.473.681	26.410.235	-	-	-	-	9.380	26.419.615	46.893.296
Diğer mevduatlar	778.333	1.426.132	7.786.806	10.084.906	-	18.189.028	38.265.205	-	-	-	-	-	5.123.162	5.123.162	43.388.367
İMF'ye borçlar	-	1.053	-	-	-	7.148	8.201	-	-	-	-	-	-	-	8.201
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	14.333.082	-	-	-	-	14.333.082	14.333.082	14.333.082
Diğer yükümlülükler	38.242	-	688.087	-	-	50.653	776.982	47.433	-	46.776	-	-	4.087	98.296	875.278
Vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72.064	-	-	-	72.064	72.064
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	986.043	986.043	986.043
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76.247	76.247	76.247
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.820.992	10.820.992	10.820.992
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	1.037.989	1.427.185	8.474.893	10.084.906	-	38.499.096	59.524.069	40.790.750	-	118.840	-	-	55.360.189	96.269.779	155.793.848
Bilançodaki faize duyarlı açık	10.459.472	11.285.983	33.776.117	24.230.154	7.610	(25.778.807)	53.980.529	(7.002.703)	8.056.237	(114.271)	-	-	(54.919.792)	(53.980.529)	-

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Bankanın ülkedeki para otoritesi olması itibarıyla tablolarda yer alan faize duyarlı bilanço pozisyonlarının dikkatli yorumlanması gerekmektedir. Örneğin, 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla 0-1 ay vade grubunda Bankanın sahip olduğu görece olarak yüksek faize duyarlı pozisyon, büyük ölçüde bu vade grubunda yer alan TL mevduat zorunlu karşılıklarından kaynaklanmaktadır. Ancak, zorunlu karşılıkların Bankanın politika araçlarından birisi olması nedeniyle mevduat zorunlu karşılık oranları, Banka için yaratacağı faiz oranı riski dikkate alınmaksızın ilgili politika hedeflerine ulaşmak amacıyla yine Bankanın kendisi tarafından belirlenmektedir. Banka 23 Eylül 2010 tarihinde zorunlu karşılıklarla ilgili olarak önemli bir politika değişikliği kararı almış, gelecekte zorunlu karşılık oranlarının makroekonomik ve finansal riskleri azaltıcı araçlardan biri olarak daha aktif bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla Türk parası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Ancak, diğer merkez bankaları ile benzer şekilde, kısa vadeli faiz oranlarını temel para politikası aracı olarak kullanan Bankanın, TL varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini aktif olarak yönetmesi Bankanın para politikası uygulamaları ile çelişebileceğinden tercih edilmemektedir. Ancak, toplam faiz riskinin gösterilmesi amacıyla hazırlanan tablolarda, Bankanın TL faiz riskini yönetip yönetmediğine bakılmaksızın TL varlık ve yükümlülükleri de içeren bütün varlık ve yükümlülükleri bulunmaktadır.

Banka, yabancı para varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini ise, SMP kapsamında temel rezerv para birimleri için vade hedefleri belirleyerek kontrol etmektedir. Vade hedeflerinin belirlenmesinde, faiz oranı riskinin seviyesi için önemli bir gösterge olan "süre" (duration) değerleri kullanılmaktadır. Bankanın faiz oranı riskine karşı genel tolerans seviyesini gösteren SMP süre hedefleri, bilançoda yer alan yükümlülüklerin ve bilanço dışı tahmini nakit akımlarının vade yapısı baz alınarak belirlenmekte, belirlenen süre hedeflerinden sapmalar ise limitler ile sınırlandırılmaktadır.

Bankanın döviz varlıklarının faiz oranı riskine duyarlılığını ölçmek için, temel rezerv para birimlerindeki (ABD doları ve EURO) varlıkların ortalama "düzeltilmiş süre" (modified duration) rakamları kullanılarak ilgili faiz oranlarındaki değişimlerin varlıkların piyasa değerine etkisini tahmin etmek mümkündür.

Bu çerçevede, 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla mevcut döviz varlıklarının ortalama düzeltilmiş süre rakamlarına göre, ilgili faiz oranlarında %1'lik bir artış olması durumunda varlıkların piyasa değerinde ortaya çıkabilecek düşüşler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. %1'lik artış senaryosu, ilgili para birimlerine ait getiri eğrilerinin bütün vadelerde anlık olarak %1 yukarı kayması varsayımına dayanmaktadır.

Döviz varlıklarının piyasa değerinin faiz oranlarına duyarlılığı;

	31 Aralık 2010			31 Aralık 2009		
	ABD doları	EURO	Toplam	ABD doları	EURO	Toplam
Varlıkların piyasa değeri	57.171.947	61.600.507	118.772.454	50.474.408	49.907.568	100.381.976
Faiz oranlarında %1 oranında artış olmasının varlıkların piyasa değerine etkisi	(350.242)	(455.882)	(806.124)	(347.620)	(491.618)	(839.238)

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Aşağıdaki tablolar, 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde parasal finansal araçlar için para birimlerine göre ortalama etkin faiz oranlarını özetlemektedir:

	31 Aralık 2010		
	ABD doları (%)	EURO (%)	TL (%)
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,19	0,16	6,50
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasabeleşecek finansal varlıklar	0,30	0,75	7,49
Verilen kredi ve avanslar	0,34	1,06	-
Yükümlülükler			
Diğer mevduatlar	2,64	2,75	-
Diğer alınan banka kredileri	-	-	1,50
	31 Aralık 2009		
	ABD doları (%)	EURO (%)	TL (%)
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,14	0,16	7,24
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasabeleşecek finansal varlıklar	0,44	0,97	5,61
Verilen kredi ve avanslar	0,37	0,82	-
Yükümlülükler			
Bankalara borçlar	0,89	-	5,20
Diğer mevduatlar	2,98	2,86	-
Diğer alınan banka kredileri	-	-	6,50

(f) Likidite riski

Likidite riski, vadesi gelen yükümlülükleri karşılayacak nakdi bulmakta zorluk çekmek ya da varlıkları olması gereken değer in altında nakde dönüştürmek zorunda kalmak olarak tanımlanmaktadır. Türk bankacılık sistemi için nihai likidite kaynağı olan Banka açısından, TL likidite riskinden bahsetmek çok anlamlı olmamaktadır. Banka, yabancı para varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklanan likidite riskini yönetmek için ise, nakit akımlarını para birimleri bazında uyumlandırmaya çalışmakta, beklenmeyen ödemelerin sorunsuz karşılanmasını temin edebilmek için de yalnızca yüksek likiditeye sahip varlıklara yatırım yapmaktadır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Aşağıdaki tablolar, Bankanın TL ve yabancı para varlık ve yükümlülüklerini bilanço tarihinde, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süreyi baz alarak ilgili vade gruplamasına göre analiz etmektedir.

	31 Aralık 2010										TL						
	Yabancı para										5 yıl ve						
	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılmayan	Toplam	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılmayan	Toplam	TOPLAM
Nakit değerler ve alın rezervleri	8.822.684	-	-	-	-	-	-	8.822.684	104.946	-	-	-	-	-	-	104.946	8.927.630
Bankalardan alacaklar	5.059.293	4.990.276	3.790.637	-	-	-	-	13.840.206	74.293	12.006.947	9.283	-	-	-	-	12.090.523	25.930.729
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	-	10.759.935	24.107.312	49.640.544	25.260.325	374.874	-	110.142.990	-	-	674.094	1.727.694	5.621.190	-	-	8.022.978	118.165.968
Verilen kredi ve avanslar	-	-	608.990	85.538	9.425	7.417	-	711.370	-	-	-	-	-	-	-	-	711.370
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	418.052	418.052	-	-	-	-	-	-	-	-	418.052
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	239.494	239.494
Maddi olmayan duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.530	5.530
Diğer varlıklar	-	-	-	10.723	-	-	1.012	11.735	3.009	5.077	1.477	48.382	1.534	-	38.873	98.352	110.087
Toplam varlıklar	13.881.977	15.750.211	28.506.939	49.736.805	25.269.750	382.291	419.064	133.947.037	182.248	12.012.024	684.854	1.776.076	5.622.724	-	283.897	20.561.823	154.508.860
Tedarüklerdeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48.937.560	48.937.560
Bankalara borçlar	-	29.344.548	-	-	-	-	-	29.344.548	7.975	26.838.175	-	-	-	-	244	26.846.394	56.190.942
Diğer mevduatlar	9.817.249	632.487	980.361	6.710.653	9.797.662	-	-	27.938.412	5.138.601	-	-	-	-	-	641.560	5.780.161	33.718.573
IMF'ye borçlar	-	-	1.628	-	-	-	6.687	8.315	-	-	-	-	-	-	-	-	8.315
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.101.946	-	-	-	-	-	1.101.946	1.101.946
Diğer yükümlülükler	22.955	4.409	-	754.907	-	-	29.411	811.682	6.657	69.168	-	23.253	-	-	13.139	112.217	923.899
Erelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.437.952	1.437.952	1.437.952
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82.084	82.084	82.084
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.107.589	12.107.589	12.107.589
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	9.840.204	29.981.444	981.989	7.465.560	9.797.662	-	36.098	58.102.957	5.153.233	28.009.289	-	23.253	-	-	63.220.128	96.405.903	154.508.860
Net likidite açığı	4.041.773	(14.231.233)	27.524.950	42.271.245	15.472.088	382.291	382.966	75.844.080	(4.970.989)	(15.997.269)	684.854	1.752.823	5.622.724	-	(62.936.231)	(75.844.080)	-

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Bankanın türev enstrümanları dışındaki finansal yükümlülüklerine ait, sözleşmeye dayalı brüt nakit akımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu anapara ve faiz ödemelerini içeren nakit akımların indirgenmemiş olması sebebiyle toplam tutarlar bilançoda belirtilen toplam tutarlar ile farklılık gösterecektir.

31 Aralık 2010								
	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay- 1 yıl	1- 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	48.937.560	48.937.560
Bankalara borçlar	7.975	34.636.803	21.545.920	-	-	-	244	56.190.942
Diğer mevduatlar	14.955.850	664.564	1.036.514	7.160.750	10.402.415	-	641.560	34.861.653
IMF'ye borçlar	-	-	1.628	-	-	-	6.687	8.315
Diğer alınan banka kredileri	-	1.102.084	-	-	-	-	-	1.102.084
Toplam finansal yükümlülükler	14.963.825	36.403.451	22.584.062	7.160.750	10.402.415	-	49.586.051	141.100.554

31 Aralık 2009								
	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay- 1 yıl	1- 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	38.340.278	38.340.278
Bankalara borçlar	9.335	46.883.916	-	-	-	-	45	46.893.296
Diğer mevduatlar	20.554.854	819.482	1.508.028	8.223.795	10.904.910	-	2.757.336	44.768.405
IMF'ye borçlar	-	-	1.053	-	-	-	7.148	8.201
Diğer alınan banka kredileri	-	14.340.830	-	-	-	-	-	14.340.830
Toplam finansal yükümlülükler	20.564.189	62.044.228	1.509.081	8.223.795	10.904.910	-	41.104.807	144.351.010

(g) Operasyonel risk

Operasyonel risk insan veya sistem hataları, başarısız iş süreçleri veya dışsal olaylardan kaynaklanan kayıplara ilişkin risktir.

Banka, personelin veya iş süreçlerinin başarısızlığı nedeniyle ortaya çıkabilecek hataları veya olayları engellemek ve tespit etmek amacıyla etkin iç kontrol sistemleri kurmakta ve bu şekilde, operasyonel riskin neden olduğu kayıpları en aza indirmeyi amaçlamaktadır.

Banka, operasyonel risklerin yönetimini birimlerin kendi sorumluluğuna bırakmıştır. Banka Meclisi kararları çerçevesinde, operasyonel riskler sonucu herhangi bir finansal kaybın ortaya çıkması durumunda bu durum finansal kaybın büyüklüğüne göre çeşitli yönetim kademelerine raporlanmaktadır. Söz konusu zararlara ilişkin limitler gerek görüldükçe Banka Meclisi tarafından güncellenmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda yetkilendirilmiş yönetim kademesinin uygun görüşü üzerine finansal kayıp kanunen kabul edilmeyen giderler kalemine alınmaktadır. Kaydedilen giderler üçer aylık devrelerde Banka Meclisinin bilgisine sunulmaktadır.

Operasyonel riskler dahil olmak üzere risklerin etki ve olasılıklarına göre değerlendirilmesi ve riskleri karşılamak amacıyla kurulan kontrollerin yeterliliği, etkinliği ve verimliliği doğrudan Başkana raporlama yapan Denetim Genel Müdürlüğü ("DGM") tarafından yürütülen denetimlerle tespit edilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

DGM'nin yaptığı risk değerlendirmesi iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan ilki Yıllık Denetim Planının oluşturulması amacıyla yapılmaktadır. DGM her yıl sonunda Banka genelinde temel iş süreçlerini gözden geçirmekte ve yaptığı risk değerlemesi ile denetlenecek iş süreçlerini risk bazlı olarak sıralamaktadır. Her iş süreci finansal risk, operasyonel risk, imaj/itibar riski ve yasal risk başlıkları altında değerlendirilmekte ve riski en yüksek iş süreçleri bir sonraki yılın Yıllık Denetim Planına alınmaktadır.

İkinci aşamada, yapılan denetimlerde risk seviyesi yüksek olan süreçler riskler ve kontroller açısından daha detaylı incelenmektedir. İnsan hatası, sistem hatası, yetersiz/etkin olmayan prosedürler ve alt süreçler nedeniyle yürütülen işlemlerde karşılaşılabilecek riskler belirlenmektedir. Denetlenen iş süreci, iş sürekliliğinin sağlanması amacıyla yapılan planlar, fiziksel güvenlik, sistemsel güvenlik, yasal düzenlemelere ve yazılı kurallara uygunluk, insan kaynağının yeterliliği ve bilgi güvenliği açısından değerlendirilmektedir. Ayrıca iş süreçlerinde karşılaşılabilecek finansal riskler ile imaj/itibar riskleri de belirlenmektedir. Bu risklerin makul seviyeye indirgenmesi için tasarlanan kontroller yeterlilik ve etkinlikleri açısından değerlendirilmekte, etkinliği artıracak ek kontroller önerilmektedir.

Yapılan denetimler sonrasında belirlenen önemli riskler ve önerilen kontroller üç ayda bir Yönetim Komitesine sunulmakta, risklerin makul seviyeye indirgenmesi için yapılan çalışmalar takip edilmektedir.

(h) Finansal araçların makul değeri

Makul değer bir finansal aracın, zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında, gönüllü taraflar arasında gerçekleşecek bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa teşkilatlanmış bir piyasada işlem gören fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Banka, finansal araçların tahmini makul değerlerini hâlihazırda mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanarak belirlemiştir. Ancak piyasa bilgilerini değerlendirip makul değerleri tahmin edebilmek, yorum ve muhakeme gerektirmektedir. Buna bağlı olarak burada sunulan tahminler Bankanın cari bir piyasa işleminde elde edebileceği değerlerden farklı olabilir.

Aşağıdaki tablo, Bankanın bilançosunda makul değerleri ile sunulmayan finansal varlıkların defter değerlerini ve makul değerlerini özetlemektedir.

	Defter değeri		Makul değer	
	2010	2009	2010	2009
Finansal varlıklar				
Nakit değerler ve altın rezervleri	8.927.630	6.874.235	8.927.630	6.874.235
Bankalardan alacaklar	25.930.729	43.063.546	25.928.733	43.074.215
Verilen kredi ve avanslar	711.370	512.318	709.864	511.163
Finansal yükümlülükler				
Tedavüldeki banknotlar	48.937.560	38.340.278	48.937.560	38.340.278
Bankalara borçlar	56.190.942	46.893.296	56.190.942	46.893.296
Diğer mevduatlar	33.718.573	43.388.367	33.925.556	43.727.766
Diğer alınan banka kredileri	1.101.946	14.333.082	1.101.946	14.333.082

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Finansal araçların makul değerinin tahmini için kullanılan uygulanabilir yöntem ve varsayımlar aşağıdaki gibidir:

(i) Finansal varlıklar

İskonto edilmiş maliyet bedeliyle gösterilen nakit değerler ve bankalardaki alacakların kayıtlı değerlerinin kısa vadeli olmaları sebebiyle makul değerlerini yansıttığı kabul edilmektedir.

Verilen kredi ve avansların makul değerleri, bilanço tarihi itibarıyla benzer finansal varlıklara uygulanan faiz oranları üzerinden gelecekteki nakit akışlarının indirgenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

Yatırım amaçlı menkul kıymetler altında yer alan satılmaya hazır finansal varlıklar borsada işlem görmeyen hisse senedi katılımlarından oluşmakta ve vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ise faiz getiren varlıkları içermektedir. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkların makul değeri, bilanço tarihinde geçerli olan piyasa fiyatlarına ve faiz oranlarına göre belirlenir.

(ii) Finansal yükümlülükler

Tedavüldeki banknotların makul değeri, nominal değerlerini ifade etmektedir.

Bankalara borçlar ve diğer alınan banka kredileri gibi iskonto edilmiş maliyet değerinden muhasebeleştirilen finansal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle, taşınan değerlerinin makul değerlerini yansıttığı kabul edilir.

Diğer mevduatların makul değerinde benzer kredi riski taşıyan, aynı para biriminde ve vadedeki finansal araçlar için bilanço tarihinde geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımları temel alınmaktadır.

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Bankanın bilançosunda yer alan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin, değerlendirme tekniklerinin seviyesine göre sunumunu özetlemektedir:

31 Aralık 2010	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Makul değer değişiklikleri				
gelir tablosunda muhasebeleşecek				
finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	118.165.968	-	-	118.165.968
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	418.052	-	418.052
Toplam varlıklar	118.165.968	418.052	-	118.584.020

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2009	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	98.241.693	6.423.888	-	104.665.581
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	373.071	-	373.071
Toplam varlıklar	98.241.693	6.796.959	-	105.038.652

- (*) Gerçeğe uygun değer, borsaya kote özkaynağa dayalı finansal araçlar ve diğer borçlanma araçları için, aktif piyasalarda kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) kullanılarak belirlenmiştir. Bu seviye borsaya kote borçlanma araçlarını içermektedir.
- (**) Gerçeğe uygun değer, borçlanma senetleri ve özkaynağa dayalı finansal varlıklar için gözlenebilir veriler (direkt olarak fiyat veya dolaylı olarak fiyatlardan elde edilen veriler) kullanılarak belirlenmiştir.
- (***) Gerçeğe uygun değeri gözlenebilir olmayan veriler temel alınarak belirlenmiştir.

i) Sermaye yönetimi

Bankanın 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla öz sermaye kalemleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

	2010	2009
Ödenmiş sermaye	47.464	47.464
Birikmiş kâr	11.695.995	10.437.717
Diğer yedekler	364.130	335.811
Öz sermaye toplamı	12.107.589	10.820.992

Bankanın yıl içerisindeki öz sermaye hareketleri öz sermaye değişim tablolarında açıklanmıştır.

Bankanın yıllık net yasal kârının dağıtımına ilişkin hususlar TCMB Kanunu ile belirlenmekte ancak Bankanın tutması gereken asgari sermaye miktarına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Sermaye artışının en önemli kaynağını dağıtılmamış kârlar oluşturmaktadır.

Banka kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olması nedeniyle, kârını azami seviyeye çıkarmayı amaçlamamaktadır ancak normal operasyonlarından piyasa getirileri ile orantılı bir kâr elde etmeyi hedeflemektedir.

Bankanın sermaye yönetimindeki en önemli amacı TCMB Kanunu gereği görevlerini yerine getirmesi sırasında ortaya çıkan beklenmeyen zararları karşılayabilecek düzeyde yeterli sermaye bulundurmaktır. Söz konusu beklenmeyen zararların Bankanın destekleyici faaliyetlerinden, Bankanın nihai likidite kaynağı olmasından veya TL'nin diğer yabancı paralar karşısında değer kazanması ile yabancı para rezervlerdeki zararlardan kaynaklanması muhtemeldir.

Banka, yeterli sermaye miktarını ve gerekli likiditeyi sağlamak amacıyla karşı tarafların kredi risklerini de dikkate alarak ve düşük risk içeren yatırım araçları kullanarak makul bir getiri kazanmayı hedeflemektedir. Bunlara ilave olarak Banka, stratejik varlık tahsisinde Bankanın risk toleransını dikkate almakta ve sermayenin ve ulusal rezervlerin korunmasına önem vermektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE MUHASEBE POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA VERİLEN KARARLAR

Banka, bir sonraki finansal dönemde raporlanacak varlık ve yükümlülüklerini etkileyen tahmin ve varsayımlar yapmaktadır. Tahmin ve varsayımlar devamlı olarak değerlendirilmekte ve mevcut şartlar dahilinde makul olduğuna inanılan gelecek beklentileri de içeren tarihsel deneyimlere ve diğer faktörlere dayandırılmaktadır.

(a) Kredi ve avansların değer düşüklüğü karşılıkları

Banka, kredi portföyünü olası bir değer düşüklüğünü tespit etmek amacıyla periyodik olarak gözden geçirmektedir. Banka, değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasına ilişkin karar aşamasında, kredi portföyünün gelecekteki tahmini nakit akışında ölçülebilir bir azalmayı gösteren bir veri olup olmadığını özellikle bireysel olarak bir kredinin değer düşüşünün tespitinden önce değerlendirmektedir. Bu değerlendirme, portföy içindeki borçluların nakit akışları ile ilgili olumsuz gelişmeleri ifade edebilecek verileri ve aynı zamanda belli bir risk grubunun aktiflerindeki zafiyetle doğrusal ilişki içerisinde olan ulusal ya da mahalli ekonomik koşulları içermektedir. Banka, gelecekteki nakit akışlarının planlanmasında kredi riski taşıyan varlıklar için geçmişteki tecrübeleri ve portföyde bulunan benzer varlıkların değer düşüklüğü kanıtlarını değerlendirmektedir. Gelecek nakit akışının tutarının ve zamanlamasının tahmininde kullanılan yöntem ve varsayımlar tahmin edilen zarar ve gerçekleşen zarar arasındaki farkı en aza indirmek için düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

(b) Satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilen yatırım amaçlı finansal varlıkların makul değeri

Bankanın merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde uzun vadeli olarak tuttuğu ve satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan sermaye yatırımı, söz konusu sermaye yatırımının net varlık değerinin %70'i olarak hesaplanan makul değer ile muhasebeleştirilmiştir. Bu değerlendirme yöntemi daha önce söz konusu sermaye yatırımının alım ve geri-alım işlemleri fiyatlandırmasında kullanılmıştır (Not 10).

NOT 6 - NAKİT DEĞERLER VE ALTIN REZERVLERİ

	2010	2009
Külçe altın - Uluslararası standartta	8.138.467	6.205.039
Nakit	566.411	499.362
Külçe altın - Uluslararası standartta olmayan	217.212	165.609
Sikke altın	5.540	4.225
	8.927.630	6.874.235

24.224 bin TL (2009: 18.469 bin TL) tutarındaki sikke ve külçe altın Hazine Müsteşarlığı adına, Banka kasasında muhafaza edilmektedir.

NOT 7 - BANKALARDAN ALACAKLAR

	2010	2009
Ters repo işlemlerinden alacaklar	12.006.947	33.351.447
Vadeli mevduatlar	8.780.914	4.089.434
Vadesiz mevduatlar	5.142.868	5.622.665
	25.930.729	43.063.546

Ters repo işlemleri Bankanın açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - MAKUL DEĞER DEĞİŞİKLİKLERİ GELİR TABLOSUNDA MUHASEBELEŞECEK FİNANSAL VARLIKLAR

	2010		2009	
	Maliyet	Defter değeri	Maliyet	Defter değeri
Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri ve hazine bonoları	7.611.036	8.022.978	8.658.589	8.708.302
Yabancı devlet tahvilleri ve hazine bonoları	105.301.315	105.527.187	90.268.379	91.016.528
Uluslararası kuruluşlar tahvilleri	4.503.803	4.615.803	4.767.938	4.940.751
	117.416.154	118.165.968	103.694.906	104.665.581

Yabancı şirket tahvilleri Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank) tarafından ihraç edilen kuponlu ve iskontolu menkul kıymetlerdir.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla, yabancı devlet tahvilleri, şirket tahvilleri ve hazine bonolarının taşınan değerlerinin ülke bazında kırılımı aşağıdaki gibidir:

Ülke	2010
Amerika Birleşik Devletleri	48.650.982
Fransa	29.812.906
Almanya	17.787.784
Belçika	4.829.554
Hollanda	4.576.315
İngiltere	1.359.866
Diğer	3.125.583
	110.142.990

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - VERİLEN KREDİ VE AVANSLAR

	2010	2009
Şirketlere verilen kredi ve avanslar:		
Yabancı ülke kredileri	22.025	26.482
Yurt içi krediler	689.345	485.836
Toplam canlı krediler	711.370	512.318
Tahsili gecikmiş krediler	2.356.022	2.288.800
Toplam verilen kredi ve avanslar - brüt	3.067.392	2.801.118
Krediler değer düşüklüğü karşılığı	(2.356.022)	(2.288.800)
Net verilen kredi ve avanslar	711.370	512.318

Krediler değer düşüklüğü karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2010	2009
1 Ocak bakiyesi	2.288.800	2.291.298
Yıl içinde ayrılan karşılık (*)	67.222	(2.498)
31 Aralık bakiyesi	2.356.022	2.288.800

(*) Krediler değer düşüklüğü karşılığının 61.211 bin TL tutarındaki kur farkı gelirinden (2009: 10.270 bin TL tutarındaki kur farkı giderinden) oluşmaktadır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Bankanın yeniden yapılandırılan 22.025 bin TL (2009: 26.482 bin TL) tutarında verilen kredi ve avansları bulunmaktadır. Yeniden yapılandırma anlaşmasına göre Banka, yukarıda bahsedilen yeniden yapılandırılmış kredinin 7.283 bin TL (4.712.511 ABD doları) tutarındaki (2009: 7.096 bin TL (4.712.511 ABD doları)) faiz alacağından karşı tarafın yeniden yapılandırma anlaşmasındaki yükümlülüğünü yerine getirememesi durumunda tutarın tekrar tahakkuk ettirilmesi şartıyla vazgeçmiştir. 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Banka söz konusu şarta bağlı alacağı için karşılık ayırmıştır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

31 Aralık tarihi itibarıyla satılmaya hazır finansal varlıklar aşağıda belirtilmiştir:

Hisse senetleri	Hizmet alanı	Hisse payı (%)		Tutar	
		2010	2009	2010	2009
BIS	Bankacılık Düzenleme Hizmetleri	1,5	1,5	402.541	373.023
Uluslararası İslami Likidite Yönetimi					
Kuruluşu	Likidite Yönetimi	0,01	-	15.460	-
SWIFT	Elektronik Fon Transfer Hizmetleri	0,007	0,007	51	48
				418.052	373.071

BIS'in hisselerinin her biri 5.000 SDR nominal değere sahip olup 1.250 SDR'si ödenmiştir. Hisse başına 3.750 SDR'lik tutarın BIS'in yönetim kurulu kararıyla 3 aylık ihbar süresi içerisinde geri çağırılma opsiyonu bulunmaktadır.

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla söz konusu yükümlülük, taahhütler ve şarta bağlı yükümlülükler altında bulunmaktadır (Not 27).

Bankanın BIS'deki hisseleri makul değeri ile değerlendirilmiştir. BIS'in 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla hesaplanan makul değeri, Bankanın BIS'in 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihli net varlıkları üzerindeki hakkının %70'i olarak hesaplanmış ve yılsonundaki TL/SDR kuru ile TL'ye çevrilmiştir. Söz konusu değerlendirme yöntemi, önceden BIS hisselerinin alım ve satım işlemlerindeki fiyatın belirlenmesinde kullanılan yöntemdir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

	Satılmaya hazır finansal varlıklar
1 Ocak 2010	373.071
Alımlar	15.200
Makul değer değişiklikleri	25.026
Kur farkı geliri	4.755
31 Aralık 2010	418.052

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arsa ve binalar	Makina ve ekipmanlar	Devam etmekte olan yatırımlar	Toplam
31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla				
Maliyet	333.783	55.086	6.750	395.619
Birikmiş amortismanlar	(123.743)	(27.865)	-	(151.608)
Net defter değeri	210.040	27.221	6.750	244.011
31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	210.040	27.221	6.750	244.011
Alımlar	1.945	5.050	5.477	12.472
Transferler	2.617	-	(2.617)	-
Elden çıkarılanlar (net)	(285)	(67)	-	(352)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(6.931)	(8.633)	-	(15.564)
Kapanış net defter değeri	207.386	23.571	9.610	240.567
31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla				
Maliyet	337.391	57.691	9.610	404.692
Birikmiş amortismanlar	(130.005)	(34.120)	-	(164.125)
Net defter değeri	207.386	23.571	9.610	240.567
31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	207.386	23.571	9.610	240.567
Alımlar	2.276	13.480	326	16.082
Transferler	647	-	(647)	-
Elden çıkarılanlar (net)	(10)	(40)	-	(50)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(6.735)	(10.370)	-	(17.105)
Kapanış net defter değeri	203.564	26.641	9.289	239.494
31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla				
Maliyet	340.299	68.564	9.289	418.152
Birikmiş amortismanlar	(136.735)	(41.923)	-	(178.658)
Net defter değeri	203.564	26.641	9.289	239.494

Banka, 31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yılda satış tarihi itibarıyla itfa olmuş 2.572 bin TL (2009: 669 bin TL tutarında arsa ve bina ve 2.378 bin TL tutarında makine ve ekipmanı) tutarında makine ve ekipmanı satmıştır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Maliyet	Birikmiş itfa payları	Net defter değeri
1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	11.301	(6.412)	4.889
Alımlar	785	(710)	75
31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla bakiyesi	12.086	(7.122)	4.964
1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	12.086	(7.122)	4.964
Alımlar	1.106	(539)	566
31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla bakiyesi	13.192	(7.661)	5.530

NOT 13 - DİĞER VARLIKLAR

	2010	2009
Kurumlar vergisi alacağı	56.150	2.057
Hammadde ve yarı mamul	24.079	37.928
Temettü gelir tahakkukları	10.723	3.864
Elektronik Fon Transferi ("EFT") komisyon gelir tahakkuku	6.204	4.478
Peşin ödenen giderler	2.483	2.802
Diğer	10.448	8.437
	110.087	59.566

Banka ulusal para biriminde banknotlar basmaktadır. Basımı tamamlanmayan banknotlar ile ilgili giderler yarı mamül olarak ve banknot üretiminde kullanılan banknot kağıtları ise hammadde olarak kaydedilmektedir.

NOT 14 - TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR

	2010	2009
1 Ocak bakiyesi	38.340.278	31.743.434
Tedavüle giren banknotlar	25.055.217	54.250.067
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	(14.457.935)	(47.651.734)
Zamanaşımına uğramış banknotlar	-	(1.489)
31 Aralık bakiyesi	48.937.560	38.340.278

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - BANKALARA BORÇLAR

	2010	2009
Zorunlu karşılıklar	48.343.564	39.482.604
Bankaların cari hesapları	7.847.378	7.189.278
Döviz depo piyasası banka mevduatları	-	221.414
	56.190.942	46.893.296

Zorunlu karşılıklar, Türkiye’de yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre bankaların yurtiçi toplam pasiflerinden, Bankanın 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’inde belirlenen indirimler sonrası hesaplanan tutarlar ile yurtdışı şubeleri adına Türkiye’den kabul ettikleri mevduat/katılım fonu ve bankalarca temin edilip yurtdışı şubeleri nezdinde izlenen kredi tutarları üzerinden hesaplanmakta ve yine aynı Tebliğ’de belirlenen oranlar kullanılarak hesaplanmakta ve Bankaya yatırılmaktadır. Banka, 23 Eylül 2010 tarihli duyurusuyla birlikte 14 Ekim 2010 tarihinden başlayarak TL zorunlu karşılıklar üzerinden hesaplanan faiz uygulamasına son vermiştir.

NOT 16 - DİĞER MEVDUATLAR

	2010	2009
İşçi dövizleri mevduatı	18.121.162	20.076.175
Hazine Müsteşarlığı mevduatı	14.732.497	20.370.611
Kamu fonlarına ait mevduatlar	692.145	2.822.406
Kamu kurum mevduatları	172.769	119.175
	33.718.573	43.388.367

İşçi dövizleri mevduatları vadesi 1 yıl ile 3 yıl arasında değişen vadeli mevduatlardır. Vadesiz kamu kuruluşları mevduatının ise 353.505 bin TL (2009: 64.730 bin TL) tutarındaki kısmı faizli olup, geri kalan tutarı faizsiz mevduatlardan oluşmaktadır.

İşçi dövizlerinin para birimi cinsinden dağılımı ile faiz oranları aşağıdaki gibidir:

		2010			2009
Faiz oranı (%)		TL	Faiz oranı (%)		TL
ABD Doları	0,25-2,75	869.593	0,25-3,25		935.599
EURO	0,25-2,75	17.166.408	0,25-2,75		19.056.640
CHF	0,25-0,50	79.117	0,25-0,50		76.520
GBP	0,25-1,00	6.044	0,25-1,00		7.416
		18.121.162			20.076.175

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - IMF'YE BORÇLAR

IMF'ye borçlar SDR cinsinden olup, 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihlerinde sona eren yıllar için Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçları vadesi belirlenmemiş faizsiz borçlardır.

IMF'den alınan tüm borçlar, T.C. Hükümeti tarafından da imzalanan senetler ile garanti altına alınmıştır.

1 Kasım 2006 tarihi itibarıyla Türkiye'nin IMF'deki ülke kotası, 227.300.000 SDR artırılarak 1.191.300.000 SDR olmuştur. Söz konusu kota artışının 56.825.000 SDR'ye karşılık gelen %25'lik bölümü nakit olarak, geri kalan 170.475.000 SDR'lik kısmı TL cinsinden IMF'nin Banka nezdindeki menkul kıymet hesabına ödenmiştir.

NOT 18 - DİĞER ALINAN BANKA KREDİLERİ

	2010	2009
Bankalararası para piyasalarından borçlar	1.101.946	12.316.723
Repo işlemlerinden sağlanan fonlar	-	2.016.359
	1.101.946	14.333.082

NOT 19 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

	2010	2009
İthalat ödeme emirleri	747.358	679.678
Ödenecek vergi ve stopajlar	77.357	83.084
Gider tahakkukları	25.031	49.136
Devam etmekte olan davalar için tutulan bloke tutarlar	14.816	35.518
Emaneten tevdi edilen efektiflerden borçlar	557	570
Diğer	58.780	27.292
	923.899	875.278

NOT 20 - VERGİLER

	2010	2009
Ödenecek kurumlar vergisi	(276.705)	467.284
Peşin ödenen vergiler	222.089	(395.220)
Vergi (alacağı)/yükümlülüğü - net	(54.616)	72.064

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Kurumlar Vergisi Kanunu 13 Haziran 2006 tarih ve 5520 sayılı yasa ile değişmiştir. Söz konusu 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun pek çok hükmü 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Buna göre Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2010 yılı için %20'dir (2009: %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirim kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında ve TCMB Kanunu'nda yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kâr dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye'deki bir işyeri veya daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kâr paylarından (temettüer) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Kârın sermayeye ilavesi, kâr dağıtımı sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Kurumlar üçer aylık mali kârları üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalması durumunda bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan diğer mali borçlara da mahsup edilebilir.

En az iki yıl süre ile elde tutulan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışından doğan kârların %75'i, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngörüldüğü şekilde sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süreyle özkaynaklarda tutulması şartı ile vergiden istisnadır.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl kârlarından mahsup edilemez.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

	2010	2009
31 Aralık tarihli gelir tablosunda yer alan vergi karşılığı		
- Kurumlar vergisi	222.089	467.284
- Ertelenmiş vergi	450.447	(277.818)
Vergi karşılığı	672.536	189.466

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Ertelenmiş vergiler

2010 mali yılında gerçekleşen geçici farklar üzerinden yükümlülük yöntemine göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanacak vergi oranı %20'dir (2009: %20).

Banka, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin UFRS ve vergi mali tablolarında farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, UFRS ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleştirilmesinden kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla geçici farklar, kıdem tazminatı yükümlülüğü, maddi duran varlıkların vergi tabanı ile taşınan değeri arasındaki fark, finansal varlıklar makul değer farkları ve değerlendirme hesabının gelir tablosuna sınıflandırmasından kaynaklanan farklardan oluşmaktadır (Not 25).

Ertelenen vergi varlığı, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla mali tablolara alınmaktadır. 31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Banka ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak ertelenen vergi yükümlülüklerini hesaplamıştır.

31 Aralık itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenen vergi varlıkları/(yükümlülükleri)'nin dökümü aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar		Ertelenen vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	
	2010	2009	2010	2009
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	82.084	76.247	16.417	15.249
Maddi duran varlıkların vergi tabanı ile taşınan değeri arasındaki fark	45.584	44.928	9.117	8.986
Diğer	31.086	55.489	6.217	11.098
Toplam Varlıklar	158.754	176.664	31.751	35.333
Değerleme hesabının gelir tablosuna sınıflandırılması	(7.245.849)	(5.010.104)	(1.449.170)	(1.002.021)
Finansal varlıklar makul değer farkları	(378.606)	(349.373)	(18.931)	(17.469)
Mevduatlar için etkin faiz oranı kullanılarak hesaplanan faiz tahakkuku farkı	(8.012)	(9.433)	(1.602)	(1.886)
Toplam Yükümlülükler	(7.632.467)	(5.368.910)	(1.469.703)	(1.021.376)
Net Yükümlülük	(7.473.713)	(5.192.246)	(1.437.952)	(986.043)

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Ertelenen vergi yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketi aşağıda özetlenmiştir:

	2010	2009
1 Ocak bakiyesi	986.043	1.261.392
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenen vergi, net	450.447	(277.818)
Öz sermaye ile ilişkilendirilen ertelenen vergi	1.462	2.469
31 Aralık bakiyesi	1.437.952	986.043

Vergi giderinin mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	2010	2009
Vergi öncesi kâr	3.771.939	1.826.127
%20 Kurumlar vergisi oranı		
üzerinden hesaplanan karşılık	754.388	365.225
Vergiye tabi olmayan gelir	(88.429)	(181.561)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	6.577	5.802
Vergi gideri	672.536	189.466

NOT 21 - KIDEM TAZMİNATI YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Türk İş Kanunu'na göre, Banka bir senesini doldurmuş olan ve zorunlu sebeplerden dolayı ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet yılını (kadınlarda 20) dolduran ve emeklilik hakkı kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 2.517,01 TL (31 Aralık 2009: 2.365,16 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde Bankanın ödemesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri hesaplanarak ayrılmaktadır.

UMS 19 "Çalışan Hakları" işletmenin yükümlülüklerinin hesaplanabilmesi için aktüeryel değerlendirme metodlarının kullanımını gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında aşağıdaki aktüeryel varsayımlar kullanılmıştır.

	2010	2009
İskonto oranı (%)	4,66	5,92
Emeklilik ihtimaline ilişkin kullanılan oran (%)	99	99

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

Temel varsayım, her hizmet yılı için 2.517,01 TL olan kıdem tazminatı tavanının her sene enflasyon oranında artacağıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış reel oranı gösterecektir. Bankanın kıdem tazminatı yükümlülüğü kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olan 2.623,23 TL (1 Ocak 2010: 2.427,04 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün bilançodaki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2010	2009
1 Ocak bakiyesi	76.247	70.541
Yıl içinde ayrılan karşılık	11.029	11.351
Yıl içinde ödenen	(5.192)	(5.645)
31 Aralık bakiyesi	82.084	76.247

NOT 22 - NET FAİZ GELİRİ

	2010	2009
Faiz geliri:		
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar	2.129.645	3.733.149
Geri satım vaadiyle alınan menkul kıymetler	2.007.272	2.290.840
Bankalardan alacaklar	23.006	15.597
Verilen kredi ve avanslar	8.502	15.188
	4.168.425	6.054.774
Faiz gideri:		
Diğer alınan banka kredileri	1.134.136	1.119.667
Bankalara borçlar	798.855	1.383.050
Geri alım vaadiyle satılan menkul kıymetler	493.283	986.833
Diğer mevduatlar	432.281	572.620
IMF'ye borçlar	7.174	2.989
Diğer	13	31
	2.865.742	4.065.190
Net faiz geliri	1.302.683	1.989.584

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRİ

	2010	2009
Ücret ve komisyon geliri:		
EFT komisyon geliri	72.208	54.318
Açık piyasa işlemleri	4.036	3.987
Diğer fon transfer ücretleri	604	717
Diğer	6.568	4.840
	83.416	63.862
Ücret ve komisyon gideri:		
Muhabir banka hesapları	3.311	3.068
Diğer	7.160	6.714
	10.471	9.782
Net ücret ve komisyon geliri	72.945	54.080

NOT 24 - TEMETTÜ GELİRİ

Temettü geliri Bankanın sermaye yatırımlarından doğan nakit temettüleri ifade etmektedir.

	2010	2009
Satılmaya hazır finansal varlıklar	18.955	4.841
	18.955	4.841

NOT 25 - KUR FARKI KÂRI, NET

	2010	2009
Kur farkı kârı, net		
- evalüasyon kârı/(zararı), net	2.235.198	(1.367.257)
- döviz alım satım kârı, net	722.771	2.917.245
	2.957.969	1.549.988

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla evalüasyon kârı/(zararı), altın tutarlarının değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelirleri ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş evalüasyon gelir/ (giderlerini) içermektedir. Banka, yasal mali tablolarında, TCMB Kanunu gereği, altın tutarlarının değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelirleri ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu gerçekleşmemiş evalüasyon kârı/(zararı)'nı net dönem kârına dahil etmemekte ve geçici hesap olan "Değerleme Hesabı" altında takip etmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 - DİĞER FAALİYET GİDERLERİ

	2010	2009
Ücretler ve maaşlar	399.670	371.887
Yönetim giderleri	106.140	124.931
Sosyal güvenlik giderleri	37.302	32.076
KOSGEB fonu katkı payı	22.055	46.728
Amortismanlar (Not 11 ve 12)	17.644	16.274
Diğer	274	1.965
	583.085	593.861

Bankanın sermayesinin %50'sinden fazlasının kamu kurum ve kuruluşlarına ait olması sebebiyle, Banka, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'na ("KOSGEB"), KOSGEB kuruluş kanunu uyarınca kurumlar vergisine matrah olan yıllık karının %2'si nispetinde yıllık aidat ödemektedir.

Banka tarafından 2010 yılında istihdam edilen ortalama personel sayısı 4.427'dir (2009: 4.454).

NOT 27 - TAAHHÜTLER VE ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER

	2010	2009
Alınan teminatlar	20.599.438	25.803.223
BİS geri çağırma opsiyonu (Not 10)	71.805	70.950
	20.671.243	25.874.173

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Banka aleyhine açılmış olup halen yasal işlem sürecinde olan 64.748 bin TL, 64.106.853 ABD doları ve 174.473 EURO (2009: 65.928 bin TL, 247.352 ABD doları ve 162.810 EURO) tutarlarında çeşitli davalar bulunmaktadır. Banka, söz konusu davalara ilişkin profesyonel görüşün önemli bir maddi kayıp olasılığının düşük olduğu yönünde verilmiş olması sebebiyle herhangi bir karşılık hesaplamamıştır.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - SERMAYE

31 Aralık 2010 ve 2009 tarihleri itibarıyla Bankanın ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2010		31 Aralık 2009	
	TL	Pay %	TL	Pay %
Hazine Müsteşarlığı	14	55	14	55
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	5	19	5	19
TCMB Mensupları Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı	1	5	1	5
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	1	3	1	3
Türkiye İş Bankası A.Ş.	1	2	1	2
Diğer	3	16	3	16
Ödenmiş sermaye	25	100	25	100
Sermaye düzeltmesi	47.439		47.439	
Toplam ödenmiş sermaye	47.464		47.464	

Sermaye, TCMB Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca 25 bin TL olup her biri 0,1 TL tutarında 250.000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye T.C. Hükümetinin tasvibiyle artırılabilir. Hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) sınıflarına ayrılmıştır. (A) sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine Müsteşarlığına, (B) sınıfı milli bankalara, (C) sınıfı milli bankalar dışında kalan bankalara ve bazı önceliklere sahip şirketlere ve (D) sınıf hisse senetleri de Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığına haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

NOT 29 - GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI VE YASAL YEDEKLER

Yasal mali tablolarda yer alan ihtiyat akçeleri dışındaki birikmiş kârlar TCMB Kanunu'na istinaden mensuplara, Hazine Müsteşarlığına ve diğer hissedarlara, aşağıda belirlenen ihtiyaç akçelerine ilişkin sınırlamalara uygun olarak dağıtılabilir.

Bankanın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtılır.

- %20'si ihtiyat akçesine;
- Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara;
- Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşürülmesinden sonra kalan miktarın en çok %5'i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u fevkalade ihtiyat akçesine;
- Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımdan sonra kalan bakiye Hazine Müsteşarlığına transfer edilmektedir.

31 ARALIK 2010 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	2010	2009
Nakit değerler ve altın rezervleri	8.927.630	6.874.235
Bankalardan alacaklar (faiz gelir reeskontları hariç)	25.921.348	42.932.212
	34.848.978	49.806.447

NOT 31 - İLİŞKİLİ TARAFLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER

Ekteki mali tablolar aşağıda sunulan ilişkili taraflarla olan bakiye ve işlemleri içermektedir.

(a) İlişkili taraf bakiyeleri

İlişkili taraf bakiyeleri, hissedarlara ve kamu kuruluşlarına ilişkin bakiyeleri ifade etmektedir.

	2010	2009
Varlıklar:		
Makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar ⁽¹⁾	8.022.978	8.708.302
Bankalardan alacaklar ⁽²⁾	9.162.282	28.491.664
Yükümlülükler:		
Bankalara borçlar ⁽³⁾	40.548.058	34.711.335
Diğer mevduatlar ⁽⁴⁾	15.597.411	23.312.192

(1) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvillerini içermektedir.

(2) Bankanın hissedarlarında, geri alım vaadiyle satım işlemleri çerçevesinde bulunan mevduatlarını içermektedir.

(3) Hissedarlara ait zorunlu karşılık mevduatlarını içermektedir.

(4) Hazine ve kamu kuruluşu mevduatlarını içermektedir.

(b) İlişkili taraflarla gerçekleştirilmiş işlemler

	2010	2009
Üst düzey yöneticilere sağlanan ücret ve diğer faydalar	3.800	3.452
Faiz gelirleri ⁽¹⁾	963.653	730.958
Faiz giderleri ⁽²⁾	589.567	1.033.980
Ücret ve komisyon gelirleri ⁽³⁾	36.924	28.756
Ortaklara kâr dağıtımı	1.833.458	1.334.625

(1) Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvili faiz gelirini içermektedir.

(2) Hissedarlara ait zorunlu karşılık mevduatlarına ödenen faiz giderlerini içermektedir.

(3) Bankanın, hissedarlarından elde ettiği Elektronik Fon Transferi komisyonlarını içermektedir.

4.4. TCMB'DE DENETİM VE DENETİM RAPORLARI

4.4.1. TCMB'de Denetim

Bir anonim şirket olan TCMB faaliyetinin denetimi, 1211 sayılı Bankamız Kanunu'ndaki düzenlemeler doğrultusunda yapılmakta ve Banka içi ve dışı organlarca gerçekleştirilen denetimler olarak ikiye ayrılmaktadır.

Banka İçi Denetimler

TCMB Kanunu'nun 15. maddesi uyarınca Genel Kurul, Banka Meclisi tarafından verilen Yıllık Rapor ile Denetleme Kurulu Raporu'nu, Bankamızın bilançosunu, kâr ve zarar hesaplarını denetler ve karara bağlar. Genel Kurul, Bankamızın yıllık faaliyetinin denetimini her yıl Banka Meclisini ve Denetleme Kurulunu ibra konusunda karar almak suretiyle gerçekleştirir.

Denetleme Kurulu ise, Bankamız Kanunu'nun 24. maddesi uyarınca, Bankamızın bütün muamele ve hesaplarını denetler; yıl sonunda hazırlayacağı raporu Genel Kurula sunar. Bankamız Kanunu'nun verdiği yetki çerçevesinde Denetleme Kurulu, mütalaalarını yazılı olarak Banka Meclisine bildirir ve bir kopyasını da Başbakanlığa verir.

Bankamızın mutad işlemlerinin denetim görev ve yetkisi, TCMB Teşkilat ve Görevleri Esas Yönetmeliği'nin 49. ve 50. maddeleri uyarınca Denetim Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Denetim Genel Müdürlüğü, 1211 sayılı Kanun ve diğer mevzuatın tanıdığı yetkiler ve görevler çerçevesinde, Bankamızın birimleri, şubeleri ve temsilcilikleri ile Banka dışı kurumlar ve kuruluşlar nezdinde denetim yapmak; inceleme ve araştırmalarda bulunmak; gerektiğinde soruşturma yapmak ve danışmanlık faaliyetinde bulunmak görev ve yetkisini haizdir.

Denetim Genel Müdürlüğünde; 2 müşavir müfettiş, 15 başmüfettiş, 5 başdenetçi, 3 müfettiş, 7 denetçi, 6 yetkili denetçi yardımcısı, 2 yetkili bilişim teknolojileri denetçi yardımcısı ve 9 müfettiş yardımcısı görev yapmaktadır. Söz konusu denetim elemanlarından bir başdenetçi ile bir başmüfettiş, Genel Müdüre görevlerinde yardımcı olmak üzere görevlendirilmiştir.

Denetim raporlarının sonuçlarına ilişkin gerekli önlemlerin alınıp alınmadığını takip amacıyla oluşturulan ve Yönetim Komitesi, Banka Meclisi ile Denetleme Kurulunun bilgilendirilmesini, gündemdeki konulara ilişkin görüşlerinin alınmasını amaçlayan; "Denetim Takip Sistemi" faaliyeti bu yıl Haziran ve Aralık aylarında yapılmıştır.

Banka Dışı Denetimler

TCMB nezdinde gerçekleştirilen dış denetimin yasal dayanağı, TCMB Kanunu'nun 42. maddesidir. Buna göre Başbakan, Bankamızın işlem ve hesaplarını denetlettirme yetkisine sahiptir.

Bankamız Kanunu'nun 42. maddesi uyarınca Başkan tarafından, Bankamız faaliyeti ile uygulanmış ve uygulanacak olan para politikası hakkında, her yıl Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kuruluna rapor sunulmaktadır. Bankamız, faaliyetine ilişkin olarak yılda iki defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmektedir.

Bankamız Kanunu'nun 42. maddesinin 2. paragrafına göre; Bankamız, bilanço, kâr ve zarar hesaplarını bağımsız denetim kuruluşlarına denetlettirebilir. Uluslararası standartlarda faaliyet gösteren merkez bankalarının temel ilkeleri olan "şeffaflık" ve "hesap verme sorumluluğu" çerçevesinde en etkin araçlardan biri olarak görülen bağımsız dış denetim uygulamalarına 2000 yılında başlanmış olup, her yıl yapılan bağımsız denetimlerin sonucunda hazırlanan raporlar Bankamız Genel Ağ sitesi aracılığıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.

Yukarıda belirtilen denetimlerin yanı sıra; Hazine Müsteşarlığı, Devlet Denetleme Kurulu, Sayıştay, bazı Bakanlıklar ve yetkili diğer kamu otoriteleri, gerek görülen durumlarda, kendi görev alanlarına giren konularda, denetim elemanları aracılığıyla, Bankamızda denetim yapabilirler.

4.4.2. TCMB Denetleme Kurulu Raporu

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
ANONİM ŞİRKETİ
DENETLEME KURULU

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.
2010
YETMİŞDOKUZUNCU HESAP YILINA AİT
DENETLEME KURULU RAPORU

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2010 Yılı Hesap Dönemi faaliyet ve sonuçları, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

1. İdare Merkezi ve Şubelerde yapılan denetleme ve sayımlarda; yedek ve servis kasalarında bulunan nakit, altın, efektif ve kıymetli evrakin muhasebe ve mevcutlar defterindeki kayıtlarına uygun bulunduğu, bu kıymetlerin talimata göre muhafaza edilerek yönetildiği,

2. Banka hesaplarıyla ilgili defterlerin incelenmesinde; kayıtların düzenli ve mevzuata uygun olarak tutulduğu, Banka işlemlerinde Bankamız Kanunu ve Ana Sözleşmesi hükümlerine aykırı bir duruma rastlanmadığı, Banka'ca doğrudan ve dolaylı olarak açılan iç kredilerin belirlenen limitler dahilinde işlem gördüğü,

3. 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla düzenlenmiş bulunan "Bilanço" ile 01.01.2010– 31.12.2010 dönemini kapsayan "Kâr ve Zarar Hesabı"nın Türk Ticaret Yasası, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası ve Vergi Yasaları'nın öngörmüş olduğu "Değerleme" esaslarına ve muhasebe kurallarına uygun olarak hazırlandığı,

4. Mali Tabloların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla mali durumunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait faaliyet sonucunu Türkiye'de yürürlükte bulunan mevzuata ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası'na uygun olarak doğru, gerçek ve açık bir şekilde gösterdiği,

5. Hukuki sorumluluk konusunda Banka'ca açılan davanın temyiz aşamasında olduğu,

Kurulumuzca tespit olunmuştur.

Sonuç olarak; 31 Aralık 2010 tarihli "Bilanço" ile "Kâr ve Zarar Tablosu"nu Sayın Genel Kurul'un onayına saygılarımızla arz ederiz.

Ankara, 02/03/2011

Denetleme Kurulu Üyesi
Mustafa Saim UYSAL

Denetleme Kurulu Üyesi
Mehmet TÜFEKÇİ

Denetleme Kurulu Üyesi
Abdullah YALÇIN

Denetleme Kurulu Üyesi
Prof.Dr. Hasan TÜREDİ

4.4.3. TCMB Kanunu'na ve İlgili Mevzuata Uygun Olarak Düzenlenmiş Finansal Tabloların Bağımsız Denetim Raporu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi'ne

1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2010 tarihli ilişikteki bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait kâr ve zarar tablosunu, özkaynak değişim tablosunu ve nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve diğer dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolarla İlgili Olarak Banka Yönetiminin Sorumluluğu

2. Banka yönetimi finansal tabloların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na ve ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanmasından ve doğru bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata veya hileden kaynaklanan önemli ölçüde yanlış düzenleme içermeyecek biçimde hazırlanmasını ve doğru olarak sunulmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve muhafaza edilmesini, mevcut koşullar altında makul muhasebe tahminlerinin yapılmasını, uygun muhasebe politikalarının seçilmesini ve uygulanmasını içermektedir.

Denetçi'nin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Denetim çalışmalarımız Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak yapılmıştır. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve denetimin, finansal tablolarda önemli bir hata bulunmadığı hususunda makul bir güvence sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Denetim, finansal tablolardaki tutarlar ve açıklamalarla ilgili destekleyici kanıt toplamak amacıyla, denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların, hata veya hileden kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere, önemli ölçüde yanlış düzenleme içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, denetçinin kanaatine göre yapılır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin finansal tabloların hazırlanması ve doğru sunumu ile ilgili iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmakla birlikte, amaç iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, mevcut koşulların gerektirdiği denetim tekniklerini geliştirmektir. Denetim, aynı zamanda işletme yönetimi tarafından uygulanan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin makullüğünün yanında finansal tabloların genel sunuş şeklinin değerlendirilmesini de içermektedir.

Elde ettiğimiz denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Bankanın 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, tüm önemli taraflarıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na ve ilgili mevzuata uygun olarak doğru bir biçimde yansıtmaktadır.

Başaran Nas Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
a member of
PricewaterhouseCoopers

Zeynep Uras, SMMM
Sorumlu Ortak Başdenetçi
İstanbul, 25 Şubat 2011

4.4.4. UFRS'ye Göre Düzenlenmiş Finansal Tabloların Bağımsız Denetim Raporu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi'ne

1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2010 tarihli ilişikteki bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait gelir tablosunu, kapsamlı gelir tablosunu, öz sermaye değişim tablosunu ve nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve diğer dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolarla İlgili Olarak Banka Yönetiminin Sorumluluğu

2. Banka yönetimi finansal tabloların Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından ve doğru bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata veya hileden kaynaklanan önemli ölçüde yanlış düzenleme içermeyecek biçimde hazırlanmasını ve doğru olarak sunulmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve muhafaza edilmesini, mevcut koşullar altında makul muhasebe tahminlerinin yapılmasını, uygun muhasebe politikalarının seçilmesini ve uygulanmasını içermektedir.

Denetçi'nin Sorumluluğu

3. Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Denetim çalışmalarımız Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak yapılmıştır. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve denetimin, finansal tablolarda önemli bir hata bulunmadığı hususunda makul bir güvence sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Denetim, finansal tablolardaki tutarlar ve açıklamalarla ilgili destekleyici kanıt toplamak amacıyla, denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların, hata veya hileden kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere, önemli ölçüde yanlış düzenleme içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, denetçinin kanaatine göre yapılır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin finansal tabloların hazırlanması ve doğru sunumu ile ilgili iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmakla birlikte, amaç iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, mevcut koşulların gerektirdiği denetim tekniklerini geliştirmektir. Denetim, aynı zamanda işletme yönetimi tarafından uygulanan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin makullüğünün yanında finansal tabloların genel sunuş şeklinin değerlendirilmesini de içermektedir.

Elde ettiğimiz denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

4. Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, tüm önemli taraflarıyla, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak doğru bir biçimde yansıtmaktadır.

Başaran Nas Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
a member of
PricewaterhouseCoopers

Zeynep Uras, SMMM

İstanbul, 7 Mart 2011

4.5. TÜRKİYE-IMF PARASAL İLİŞKİLERİ

Bankanın IMF'ye olan yükümlülüğü, 31 Aralık 2005 tarihi itibarıyla sıfırlanmıştır. Hazine Müsteşarlığının IMF'den doğrudan borçlanma yoluyla sağladığı krediler ise, 2009 yılı sonunda 5.076 milyon SDR iken, 2010 yılında yapılan 1.422 milyon SDR tutarındaki geri ödemeler sonucunda, 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla 3.654 milyon SDR'ye gerilemiş olup, ödemeler 14 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla tamamlanacaktır.

31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla, IMF'nin Banka nezdinde 4.732 milyon SDR'nin 30 Nisan 2010'da IMF tarafından belirlenen SDR kurundan karşılığı, 10.612 milyon TL mevcudu bulunmaktadır.

Hesap Adı	TL	SDR
1 numaralı hesap	6.678.499	2.978.250
2 numaralı hesap	7.503	3.346
Menkul kıymetler hesabı	10.605.004.432	4.729.259.307
	10.611.690.434	4.732.240.903

IMF'nin 1 ve 2 no.lu hesapları, Banka bilançosunun pasifinde Uluslararası Kuruluşlar Mevduatı başlığı altında izlenmekte olup, Nazım Hesaplarda izlenen menkul kıymetler hesabı ise, Hazine Müsteşarlığı tarafından IMF lehine verilmiş ciro edilemez, faizsiz ve istendiğinde paraya çevrilebilir menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

Bu raporu Banka Genel Kuruluna sunarken, hissedarlara dağıtılacak kâr hisseleri ile Banka mensuplarına ödenecek temettünün 13 Nisan 2011 tarihinden itibaren ödenmeye başlanmasını onayınıza arz ederiz.

Bu Rapor'da kullanılan yapıtlar TCMB Sanat Koleksiyonu'ndan alınmıştır.

AHMET YAKUPOĞLU,

"Lala Hüseyin Paşa Mahallesinde Vakıfhaneye Caddesi", Duralit Üzerine Yağlı Boya, 50x70 cm.

YILLIK RAPOR 2010

www.tcmb.gov.tr

ISBN 978-605-5758-40-0